Sud

Revistă editată de „Asociația pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu“

11-12

NR. 11-12 SERIE NOUĂ (176-177) • ANUL XIX • Noiembrie-Decembrie 2015

apare din anul 1996

Publicată cu sprijinul Primăriei orașului Bolintin Vale și Consiliului Județean Giurgiu

www.revistasud.ro

Pablo Ruiz Picasso
Domnișoarele din Avignon

Toamnă

de B. Fundoianu

Auzi cum suflă crivățul afară
Și noaptea cum fugaru-și întețește ?
Vârtej de frunze vântul răscolește
Și bruma cade rece și barbară !

Prin ceața mohorâtă, solitară,
O gară peste ape licărește
Și noaptea ca un crac se prăbușește
Pe căile glodoase de la țară.

Cu-obrajii și cu sufletul în friguri,
Prin casă-mi târâi pașii mei nesiguri
Și aiurez... și nu știu ce mă doare...

Pe când pe după streșini curge ploaia –
În toamna care pâlpâie și moare –
Ce stranie prelude cucuvaia !

Asociația pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu , vă urează

La mulți ani !

OAMENI DE LÂNGĂ NOI

NICHIFOR CRAINIC

pag. 11

Editorial

Vasile GRIGORESCU

Recapitulare

Am ajuns la final de an. Când mai veseli, când mai triști, am asistat la încă un „spectacol” astral. Pregătindu-ne pentru altul, de aici, din insignifiantele noastre universuri, ar trebui să ne bucurăm că i-am fost spectatori și să-i mulțumim pentru trăirile și învățăturile ce ni le-a îngăduit.

Un punct de vedere *sudist* le-ar așeza pe două planuri.

Dintr-o perspectivă culturală, 2015 a fost bogat și nu avem ce-i reproșa. Am remarcat o evervescență a publicațiilor de gen, cu abordări diverse, contribuții și dezbateri valoroase. Numeroase titluri, din toate genurile literare, au văzut lumina tiparului. Unele remarcabile, adevărate cărămizi la fundamentul românității. Festivaluri, expoziții, manifestări, nu au lipsit.

Restrângând mult raza obiectivului, la Bolintin s-au întâmplat lucruri. Dintre cele bune, care dau speranțe și mobilizează energii, dincolo de faptul dacă se vor realiza sau nu. Amintesc numai unul. O echipă profesionistă, însărcinată cu actualizarea PUG-ului localității, a abordat cu foarte mare seriozitate chestiunile culturale: istoricul, patrimoniul, devenirea. Exemplific numind pe arh. Irina Criveanu, istoricii Raluca și Sergiu Iosipescu, arh. Toader Popescu, suficient pentru a acorda încredere demersului.

Altă bucurie ne-o oferă *Sud*-ul, care a reușit să mențină un extrem de valoros nucleu de colaboratori/prieteni, atrăgând alții asemenea și împlinindu-și datul. Sunt articole din acest an care vor figura neapărat în fișele istoricilor literari sau în bibliogafia istorică obligatorie. Și-n plus, tirajul se epuizează !

Cealaltă perspectivă, națională, ar deplânge scăderea numărului de cititori (ultimul loc din Europa !) și lipsa, în continuare, a unei rețele de distribuție a bunurilor culturale. Sunt strâns legate de sărăcirea consumatorului de cultură. Cauza – politică, desigur ! – dar și lipsa de coeziune socială, de spirit comunitar. Adică corupție, retrocedări, biruri multe și grele pentru ca guvernanții să aibă ce irosi. Proiectul acesta „de țară”, implementat cu sârg de aleșii noștri și camarila lor, se apropie de termenul limită; extinția culturală nu este departe !

Pe aici umblă și *Sud*-ul. Spunem numai că a fost cel mai greu an din istoria de două decenii a revistei – financiar vorbind. Ne străduim și ne vom strădui să umplem „găurile” lui 2015, nădăjduind în înțelegerea și răbdarea familiilor noastre și la ceva mai multă cooperare din partea autorităților. Sau într-un câștig la loto ! E totuși, al douăzecilea an cu *Sud*.

La mulți ani !

Am citit despre...

Aniversarea unui scriitor controversat: Nicolae Labiș

Florentin POPESCU

În urmă cu optzeci de ani, la început de decembrie, în mirifica Bucovină venea pe lume Nicolae Labiș, poetul care avea să uimească o țară întreagă prin forța talentului său, prin „aeru” proaspăt și înviorător pe care avea să-1 aducă într-o lume literară îmbâcsită de dogmatismul comunismului instaurat de nu prea multă vreme în România într-o vreme a răsturnării de valori și a trecerii la index a aproape tot ce avusese valoros cultura noastră până atunci.

S-au împlinit, așadar, opt decenii de la nașterea acestui scriitor, dar presa acestor ani, mult prea preocupată de nimicuri, de can-can-uri, de subiecte destinate efemerului, abia dacă a consemnat, în trecere, evenimentul.

Însă nu despre anormalitatea jurnalisticii (chiar și cea literară) e cazul să scriem aici, ci despre figura pe care a reprezentat-o/o reprezintă Nicolae Labiș în literatura română contemporană.

Fără nicio îndoială avem în față cazul unuia dintre cei mai controversați scriitori din a doua jumătate a veacului trecut. Controversat nu atât pentru opera lui (care, la drept vorbind n-a avut, nu are și nu va avea nici în viitor nevoie de avocați care s-o apere, ea rezistând prin propria-i valoare) cât pentru poziția celui care a scris-o în contextul social-politic în care i-a fost dat acestuia să se nască și să trăiască.

Detractorii poetului (și s-au găsit destui după 1989, ca și în cazul altor scriitori de valoare), cu o furie demnă de cauze mai bune, s-au grăbit să-i reproșeze, în posteritate, poetului credința în idealurile comunismului și atitudinea de atașament față de doctrina cu pricina, neluând (voit, din neglijență, din superficialitate critică ?) în calcul împrejurările în care s-a ivit pe lume poetul și – mai ales ! – contextul în care s-a afirmat și s-a format, ca să nu mai vorbim de nesansa lui de a nu mai fi trăit suficient pentru a-și face cunoscute opiniile după ce s-a edificat asupra doctrinei în care a crezut

(continuare în pag. 2)

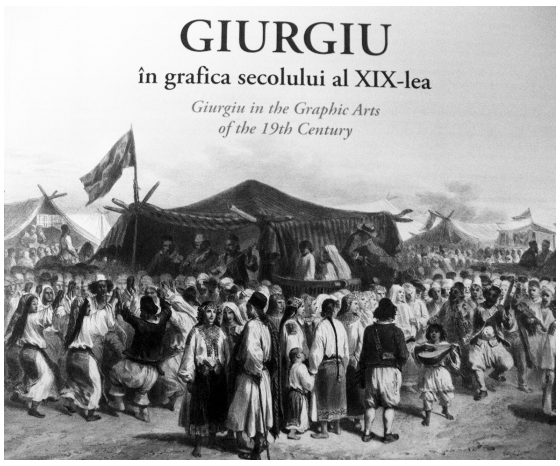

Nicolae Dan Fruntelată
Copiii de învățători pag. 3

Victoria Milescu
Poezie pag. 6

Emil Păunescu
O aventură spirituală pag. 5

Toamna Culturală Bolintineană 2015 pag. 18

Biblioteca SUD-ului

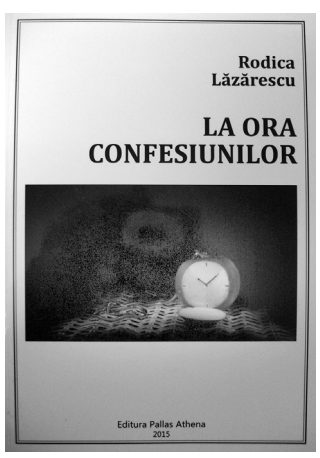

Florentin Breazu, Mariana Vida, ***Giurgiu în grafica secolului al XIX-lea***, Muzeul Județean „Teohari Antonescu" Giurgiu, 2013. *Prezentul album, cu o selecție atent distribuită, prezintă cititorului o incursiune istorică și pitorească asupra orașului aflat „la porțile Orientului", în spiritul acelor „keepsakes" din secolul al XIX-lea, al albumelor cu amintiri, în care s-au așternut cronologic cele mai importante imagini ale orașului Giurgiu de-a lungul acestui secol frământat, care l-a văzut ca „raia turcească", adormită și colbăită, fie ca citadelă înfloritoare, aflată pe calea modernității.*

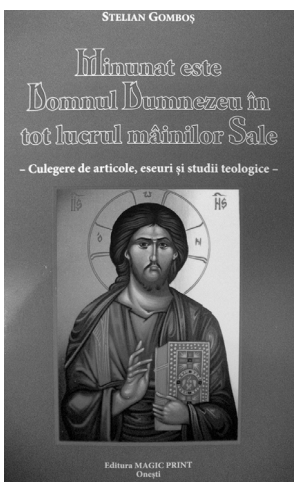

Lia-Maria Andreiță, ***În umbra sorții***, Editura Semne, București, 2015. *La Iași, Maia era plină de relații. În lumea traducătorilor, a literaților, a cercetătorilor, iar ca ghid, în anumite zone ale țării, era suverană. Cu meditațiile la Limba Franceză pătrunsese în case ai căror stăpâni erau ancorați în cele mai importante servicii ale timpului. Călătorise mult și în afara țării. Pe Maia o rodea, însă, neclarul din situația cumnatului ei. De mult era preocupată sa găsească un prilej favorabil, o persoană abilitată, să poată descâlci motivul pentru care Radu a renunțat să mai practice medicina.*

Iuliana Paloda-Popescu, ***Semnul Îngerului***, Editura RawexComs, București, 2015. „Alimentată pe de o parte de propriile-i neliniști, iar pe de alta de lectura textelor biblice și de lumea fascinantă a icoanelor (autoarea fiind un pasionat cercetător și expert restaurator în domeniul conservării și restaurării acestor obiecte de cult), lirica doamnei Iuliana Paloda-Popescu a ajuns la un fel de chintesență a universului său de gândire și de frământări [...] De altfel, în mai toate poemele de acum tonul este unul oracular, poeta oficiind aidoma unei preotese din antichitate, de cele mai multe ori din mijlocul câmpiei, invocând roadele și ploile pentru pământul pârjolit de secetă." (Florentin Popescu)

Rodica Lăzărescu, ***La ora confesiunilor***, Editura Pallas Atena, Focșani, 2015. Volumul adună un număr de 14 interviuri apărute în perioada 2013-2015 în revista *Pro Saeculum* (Ioan Aurel Pop, Dan Berindei, Ioana Pârvulescu, Ioan Scurtu, Tudor Gheorghe, Răzvan Theodorescu, Alexandru Zub, Constantin Severin, Minai Neagu Basarab, Nicolae Cabel, Romulus Rusan, Lucian Vasiliu, Radu Cârneci, Mihail Diaconescu).

Stelian Gomboș, ***Minunat este Dumnezeu în tot lucrul mâinilor Sale***, Editura Magic Print, Onești, 2015. „Cunoaștem, recunoaștem, apreciem și chiar admirăm străduințele și stăruințele publicistice și scriitoricești ale slujitorului Cuvântului și cuvintelor perene, în persoana perseverentului și preasincerului apologet, propovăduitor și mărturisitor – Stelian Gomboș." (IPS Părinte Calinic Argatu, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului)

Aniversarea unui scriitor controversat: Nicolae Labiș

(urmare din pagina 1)

o mare parte din scurta și tumultuoasa lui viață.

Desigur, din punctul nostru de vedere orice demers critic asupra biografiei și operei lui Nicolae Labiș trebuie/ar trebui să pornească de la o întrebare simplă și de bun simț, indiferent pe ce poziție se situează cel care exercită actul de analiză: Cum ar fi putut fi altfel un poet abia ieșit din adolescență, în contextul social dat ? Apoi aflând răspunsul, ar fi nevoie de încă o interogație: Cum s-ar fi putut manifesta și afirma un scriitor în acele vremuri dacă n-ar fi fost cât de cât pe linia doctrinei oficiale ?

Cei mai mulți dintre comentatorii poeziei lui Labiș se cramponează (scuzați termenul, stimați cititori !) de un text de început, *Fii dârz și luptă Nicolae !*, fără a merge mai în adâncimea creației – singura modalitate de a vedea și un altfel de Labiș, pe cel care, convingându-se de realitate, avea să devină, în ultimii ani de viață, un disident, poate primul nostru disident din perioada comunistă.

Schimbarea „macazului" este și ea explicabilă. Revoluția din Ungaria, represaliile al căror ecou au ajuns repede și la București, apoi vizibila contradicție dintre teoria marxistă și aplicarea ei în practică, interzicerea unor mari scriitori și filosofi din perioada interbelică, ipocrizia multora dintre cei care dețineau frânele puterii și încă altele, mult prea vizibile și revoltătoare, nu puteau să nu afecteze o inimă, un suflet și o conștiință de poet.

Mărturiile date la iveală după moartea scriitorului, îndeosebi cele venite de la Portik Imre, unul dintre cei mai apropiați colegi ai lui Nicolae Labiș (a se vedea cartea acestuia *Hora Morții*) atestă din plin drama trăită de autorul *Luptei cu inerția* în ultimii lui doi-trei ani de viață, ca și poziția autorităților care nu vedeau cu ochi buni nici atitudinea și nici unele manifestări ale tânărului bard, deși, la o judecată dreaptă și nepărtinitoare se înțelegea de la sine că un poet (mai ales unul de talia lui Labiș) prin natura temperamentului și prin tinerețe nu puteau fi altfel decât nonconformist, știind să vadă și dincolo de ceea ce pot vedea ochii unui ins obișnuit.

Acestea (și nu numai acestea) au fost motivele pentru care am simțit nevoia să cercetez mai îndeaproape viața și opera acestui poet, alcătuind o monografie (*Nicolae Labiș*, 2006) la care îmi permit să-l trimit și pe cititorul acestor rânduri – spre a afla detalii și informații surprinzătoare.

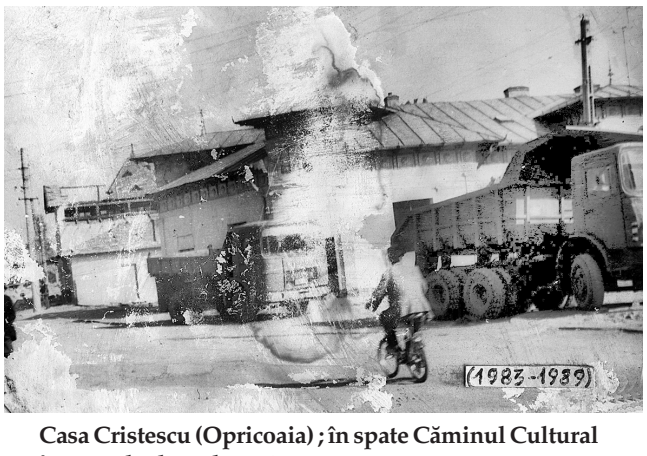
Revenind la destinul și la posteritatea poetului din Mălinii Sucevei, nu putem trece peste faptul că însăși moartea lui a constituit un motiv de controverse. A fost vorba de un accident ? A fost o întâmplare ? Care au fost cauzele reale ale morții ? A fost provocată ? Și, concret, din ce motive ? Care au fost autorii crimei ? Au fost ei identificați ? Și-au primit pedeapsa cuvenită ?

Iată întrebări la care am răspuns (și noi ca și alții monografi) în volumul amintit mai sus, situându-ne pe o poziție net contrarie celor care pretind că ar fi fost vorba de un simplu accident.

Oricum am judeca lucrurile, „Pasărea cu clonț de rubin" (care nu poate fi decât un simbol al comunismului), „s-a răzbunat", cum a spus poetul patul de spital în ultimele clipe ale existentei lui printre noi.

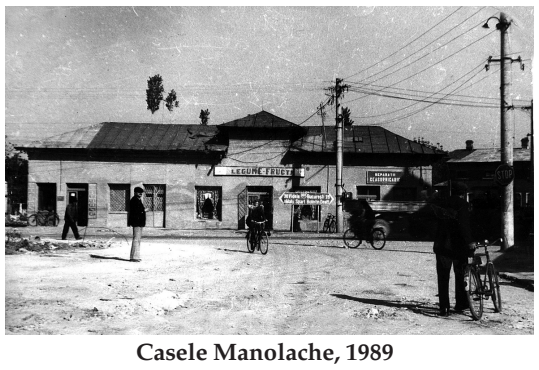
Un volum masiv cu genericul *Nicolae Labiș, Opera magna*, urmat de un altul, *Poezii ine*dite, ambele apărute în ultimii doi ani în îngrijirea d-lui Nicolae Cârlan, recunoscut exeget al operei poetului, alături, desigur, de alte ediții, de monografii și studii critice, demonstrează – dacă mai era nevoie – că oricât de controversat a fost, este ori va rămâne Nicolae Labiș și indiferent din ce unghi a fost, este sau va fi judecat în viitor – perenitatea și valoarea unei opere care transcende vremii, vremurilor și sistemelor politice și sociale. Ceea ce, până la urmă, este cel mai important pentru moștenirea literară a unui scriitor.

BOLINTIN - Istorie în imagini

Casa Cristescu (Opricoaia) ; în spate Căminul Cultural în curs de demolare, 1989

Casele Manolache, 1989

Casa-atelier Șovărel, 1989

SUD, PÂNĂ LA CAPĂT
Copiii de învățători

Nicolae Dan Fruntelată

Am purtat pecetea asta ca pe un destin, ca pe un blazon. Într-un sat unde învățătorii și preotul păzeau legile și tradițiile comunei.

Un fel de autoritate neoficială, învățătorul era omul la care mergeai să ceri un sfat, când trebuia să-ți trimiți copilul la școală, la oraș, când aveai un necaz de boală, când trebuia să scrii o cerere către primar, către polițai, către judecător.

Ce înseamnă să fii învățător de țară, de târg mic, om dus de profesie și de misia lui *la marginea lumii, la lumina lunii*, cum zice folclorul ?

Să fim înțeleși, eu vorbesc de învățătorii care au fost, în tulburele veac al XX-lea, de cei care au mers în războaiele mondiale ca rezerviști devotați și de multe ori eroi, de cei care au dus *credențialele* satelor din Ardeal la sărbătoarea Unirii celei Mari din 1918, de cei care s-au angajat disperat în politică pentru că au crezut că așa se poate împlini idealul românesc, țărăniștii lui Mihalache, el însuși învățător, legionari tineri, disperați și fără minte, apoi comuniști când au sperat să fie asta șansa neamului românesc. Iertați-mă, învățătorii de azi nu mă interesează, ei sunt cu totul altceva.

De cei care, venind din familii modeste, uneori țărani sadea, alteori mici proprietari, au mers în *școlile normale*, templele în care s-a educat sentimentul patriotic, vocația sacrificiului pentru neam și țară. Vi se pare patetic, vi se pare, poate, demagogic ? Nu, prietenii mei tineri, au existat și asemenea oameni, pe oasele lor s-a zidit o țară așa bună sau rea cum e ea, pe cinstea lor s-au consumat destinele unor copii din satele pierdute ale României, unii dintre ei ajungând somități în meserii de vârf, doctori, ingineri, avocați, scriitori, politicieni. În matricea lor a rămas acest cuvânt cu niște conotații aproape sacre: *învățător*.

Bravos, domnule, vor spune unii dintre cei care citesc rândurile mele, faci o pledoarie *pro domo*, dai tu noblețe unei categorii în care te recunoști cu totul !

Da, chiar asta fac, vă rog, însă, oameni de azi să cântăriți cât costă lipsa unor adevărați învățători în satele de azi, în orașele de azi, în marile „metropole" ale României moderne și democrate !

Să vă gândiți la niște generații indolente și amorale, bineînțeles nu în totalitate, ale oamenilor tineri care se aruncă în lumea drogului, a crimei și a disperărilor de tot felul, tocmai pentru că nu au niște repere morale. Pentru că nu au avut, nu mai au, *învățători*.

Tatăl meu a fost învățător. A învățat la Caransebeș, la *Școala normală* (auziți ce metaforă totală, *Școala normală*), după ce a absolvit li s-a spus, lui și colegilor lui, că a sosit clipa să devină misionari ai limbii române și ai istoriei române, pe bani puțini de tot, în locuri cât mai depărtate de locul nașterii lor, să fie gospodari, să fie credincioși, să fie, dacă țara le-o cere, luptători până la sacrificiul suprem.

Și a mers tata, copil de țărani săraci din Oltenia, în Basarabia, în dunga Hotinului, i-a învățat pe copii limba română, a dormit cu pistolul împrumutat de la șeful de post, sub pernă, pentru că rusnacii îl amenințau mereu, s-a întors într-un târziu în Oltenia natală, după ce trecuse prin iadul războiului mondial, fusese rănit, cârpit, apoi iar trimis pe front, apoi adus ca semiinvalid în spatele frontului.

A mers tatăl soției mele, absolvent al *Normalei din Arad* (*Preparandia*), în Mureș, apoi pe frontul de Est, a primit o decorație apoi s-a întors în satul lui din Dolj, la mama sa care era văduvă de război, la frații lui țărani, și-a reluat „misiunea" pentru care fusese crescut.

Mama mea a trecut prin *școlile normale* din Craiova și București (la „Elena Doamna"), apoi a venit în Bălăcița să-i învețe cititul și scrisul pe puii de țărani români și de țigani dintr-un sat înecat în noroaie toamna, în zăpezi, iarna și în colbul fierbinte, vara.

Mama soției mele, ființă fragilă și luminoasă ca o icoană de Bizanț, a mers, după *Școala normală*, lângă Balcic, la Șabla, astăzi pământ bulgăresc, apoi a venit în câmpia olteană unde și-a petrecut viața și munca.

Am mulți prieteni copii de învățători. S-ar putea să se explice asta prin trecutul comun, dar și prin educația de același tip și bazată pe aceleași valori.

Marele scriitor Dumitru Radu Popescu e copil de învățători din Mehedinți, de la Dănceu, fostul raion Vânju-Mare. În felul lui de a fi și în echilibrul perfect care îi guvernează scrisul și viața, recunosc matricea, noblețea copilului de învățători.

Dan Dumitrescu și Adriana, sora lui, sunt copii de învățători munteni, de la Găești, au în structura lor ceva deosebit pe care, poate, numai unul ca mine îl poate recunoaște.

Poetul Adrian Păunescu, poetul Lucian Avramescu, profesorul Nae Constantinescu – tot copii de învățători.

Nelu Bucheru, ziarist și scriitor, coleg al meu în anii de maturitate la o televiziune care s-a chemat „România de Mâine", dar care s-a cufundat după câțiva ani în marasmul economiei de piață (televiziunea, nu Nelu Bucheru), este copil de învățători vâlceni, om crescut și el în cultul muncii și al sacrificiului, traversând epoca demn și echilibrat.

Și fratele Dan Lupescu de la Craiova, gazetar cu patima culturii care a ridicat și a ținut în picioare o revistă excelentă, *Lamura*, vine tot din neam de dascăli.

Dacă aș sta să mă gândesc, să fac apel la o memorie pe care vârsta o împuținează tot mai mult, l-aș găsi pe fostul meu coleg la *Scânteia tineretului*, criticul literar Costel Stănescu, pe lista copiilor de învățători. Sigur, i-aș găsi și pe mulți alții.

De ce v-am povestit aceste lucruri ? Pentru că eu cred că în timpul nostru, lipsa adevăratei categorii a învățătorilor (includ aici și pe profesorii de la gimnaziu și chiar bună parte din profesorii de liceu), nu lipsa lor fizică, lipsa crezului lor, a angajării lor adevărate care se datorează unei **umiliri generale** de către societatea așa-zis democratică, de puterile unui stat indolent, condus de politiceni indolenți care au reflexe civice numai în perioadele de campanie electorală, au condus la fractura gravă a sistemului de educație națională.

Cls. a III-a, Bolintin Vale, 1937 - Învățător preot August Scurtescu. Printre elevi, Nicu Vatră Rece

Să vă dau un exemplu de umilință, de situare a profesorilor-învățători în afara *trendului* lumii moderne.

Un prieten, profesor la unul dintre cele mai prestigioase licee din Capitală mi-a povestit o întâmplare din anii '90.

În incinta liceului s-a deschis un bufet al unui mic întreprinzător. Cu *hot-dogs*, sandvișuri sofisticate, jelibon, coca, pepsi, cafea etc. În pauze, elevii stăteau la coadă aici. Profesorii veneau extrem de rar și cumpărau numai o sticlă de răcoritoare. Ei mâncau în cancelarie. Scoteau sandvișul cu unt, brânză și salam din geantă și-l mâncau departe de ochii copiilor. Pentru că leafa lor era și este o rușine. Foarte mulți oameni din România o duc greu, locuiesc la granița subțire a sărăciei. Da, dar elevii au bani (unii, cel puțin), se înghesuie la gustări scumpe. Puțini dintre ei au părinți care câștigă bine la lumina falsă a economiei sălbatice de piață, alții beneficiază de felul în care suntem noi, cei gata să umblăm cu pantalonii rupți, dar să le dăm copiilor totul, fie și numai o aparență de demnitate. În comunism, un aprozarist (n.b. vânzător la un mic magazin de fructe și legume), un măcelar, un doctor, chiar un maistru cu înaltă calificare băgau în buzunar trei-patru învățători sau profesori, cu diplome cu tot. Acum, în democrație, un afacerist în imobiliare care ia, prin pile, mite și termite, grase contracte de stat, un politician cu caș la gură și la minte, dar cu tupeul afacerilor pe numele părinților, soției ori copiilor minori, bagă în buzunar cartiere întregi de învățători și profesori. Și ce dacă au făcut grevă cadrele didactice ? Și ce dacă liderul lor, din ce în ce mai stilat, mai bine îmbrăcat și mai ironic se face că apără cauza colegilor lui de la catedră ?

Știu că se vor găsi domni vigilenți care-mi vor spune: *Lasă-i, domnule, pe ăștia, că dau meditații și se umplu de bani !* Îi sfătuiesc să încerce și ei, după șase-șapte ore petrecute în fața unor clase de treizeci de copii, într-o tensiune permanentă, să facă meditații cu doi, trei, patru copii de oameni cu stare cărora trebuie să le garanteze intrarea odraslelor la ASE ori la Drept, învățarea unei limbi străine etc., toate acestea pentru o sumă care abia umple o sacoșă cu legume la piață.

Nu e vorba de niciun fel de tentație de întoarcere la trecut. Și atunci situația dascălilor era mizerabilă. Hămăliți în tot felul de activități politice și obștești, plătiți pe sponci, tratați ca niște slugi ale sistemului. Ce s-a schimbat ? Acum sunt liberi să spună ce vor și cum vor, dar sunt la fel de liberi să-și mănânce în cancelarie, pe ascuns, sandvișul sărac. Cu unt, cu brânză, dar și cu dinamită. Pentru că el poate duce la degradarea învățământului, la subțierea șansei de viitor a unei națiuni. La convingerea unor generații de copii că e mai important să știi să te „descurci" decât să știi carte. Și o astfel de națiune va putea înainta târâș, dar nu va pluti liber niciodată.

Într-o țară unde salariile sunt mizere, dar impozitele cresc „la nivel european", unde plătim tot mai scump curentul electric, benzina (într-o țară care mai are, totuși, o bună parte din petrol în pământul ei), apa curentă pe care ne-o drămuiesc niște franțuji veniți să facă avere din sărăcia noastră și din țevile noastre vechi și găurite, aerul, dreptul de a trăi în casele proprii, impozite, impozite, impozite, deci, într-o asemenea țară, nu se poate asigura un buget rezonabil pentru oamenii școlii !

Nu putem, noi toți, să stabilim nici măcar prețul moral al sandvișului revoltător de umil pe care-l mănâncă dascălii acestei țări.

Iertați-mă pentru această digresiune.

Dar cred în toate aceste lucruri ca într-o durere proprie care-mi împuținează zilele. Poate fi, dacă vreți, și o pledoarie *pro domo*. Că m-am născut și am crescut lângă școală, m-am jucat când eram foarte mic sub masa din cancelarie pentru că mama mă lua cu ea la serviciu când bunica, lumina mea, era foarte bolnavă.

Mă ducea în clasa ei, mă așeza într-o bancă și trebuia să fiu cuminte și, ca să nu mă plictisesc de tot, să învăț să scriu și să citesc la patru ani de la Gorică Colă, un băiat cu șapte-opt ani mai mare ca mine.

Nu mai vorbesc de faptul că mă simțeam cumva stingher printre copiii de țărani, pentru că eram copilul lui dom' director și al lui doamna Giza, învățătoarea, deși unii dintre acești „colegi de generație" trăiau mai îndestulat decât mine. Dar eu îi iubeam pe toți, eram fericit când mă luau la ei acasă, când mâncam mămăligă cu ouă la masa rotundă de lemn a lui nea Florea Ciobănică, eram fericit când mă luau pe câmp cu ei la păscutul vitelor, la strânsul fânului, la culesul viei.

Dar am rămas cu un instinct anume, îi simt fără greș aproape pe copiii de învățători, de profesori, pe cei care aparțin, mai mult ca orice, lumii mele.

Când fata pe care abia o cunoscusem, atrăgându-mă ca un magnet brun, cu ochi verzi și alungiți de prințesă gruzină, mi-a spus că e fiică de învățători, am știut că ăsta e destinul meu și-mi luminez casa cu el de aproape cincizeci de ani.

Salut din această carte și din această poveste poporul copiilor de dascăli dintr-o țară pe care țăranii, preoții și învățătorii au ridicat-o pe umerii lor și pe existența lor umilă și umilită de atâtea ori.

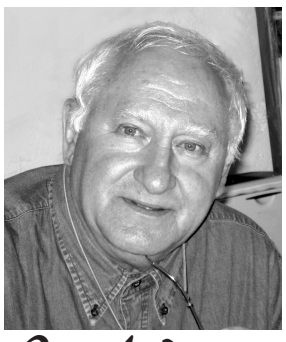
Mama mea găsea pe catedră, dimineața, câte o gutuie sau trei-patru nuci. Nu știa cine le-a adus, nu întreba ca să nu creadă copiii că ar pretinde și de la alții asta. Toamna, lângă poarta noastră, găseam câteodată un coș de nuiele plin cu struguri. Ăsta era semnul și sensul unei vieți de trudă și de bucurii puține și târzii pe care au dus-o învățătorii.

S-au scris cărți, s-au făcut filme, despre bancheri, aviatori, doctori, militari, politiceni, dar rar, mult prea rar, ele s-au zidit pe tema vieții unor învățători. Poate e firesc. Pentru că învățătorii se așază la temelia ființei, nu au nimic spectaculos, nimic ostentativ.

Fostul meu profesor de geografie din Liceul Traian de la Turnu Severin, dom' Petrică Rogoveanu, a scris o carte despre promoțiile de profesori ai liceului care trece de o sută de ani. Citind-o, am simțit rostul vieții mele și al atâtor generații care au trecut pe acolo.

Prietenii mei, dacă vreți să nu vă uitați rădăcinile și rațiunea de a fi, nu vă uitați învățătorii. Măcar o zi pe an, măcar o oră din viață, amintiți-vă învățătorii.

Pentru mine și cei ca mine asta va fi cu mult mai mult. Ne vom gândi la părinții noștri care dorm cuminți sub iarba veșnică a acestei țări.

Don Andreiță

Jurnal, pur și simplu

Casa de lângă inimă

Nu este o cifră rotundă – și, totuși. Ea trebuie marcată – astăzi, ca și în fiecare an, de altfel – fiind vorba de unul dintre cei mai iluștri sudiști pe care îi are literatura română. Căci despre Zaharia Stancu este vorba.

Pe 5 decembrie s-au împlinit 41 de ani de la trecerea sa în veșnicie (mort în anul 1974) – odată cu nemuritorul său *Desculț*, poate cel mai tradus roman românesc din toate timpurile (în 24 de limbi !) alături de celelalte nestemate literare ce fac onoare poporului care l-a născut. Se cuvine să vorbim cu atât mai mult, mai des despre el, cu cât manevre antinaționale l-au eliminat din programele școlare, aruncându-l în debara, alături de alți corifei ai literaturii și culturii românești, între care însuși poetul național Mihai Eminescu.

Îl invit astfel pe cititorul sudist – și nu numai – la o vizită în satul și casa în care a văzut lumina zilei viitorul scriitor, fiu al unei perechi de țărani frumoși, Maria Delcea-Bratu și Tudor Stancu-Mitroi; casă în care am poposit, de mai multe ori, cu niște ani în urmă – și despre care am mai relatat cu diferite prilejuri. Așadar...

Trec cu emoție un podeț strâmt și îngust, ca un gând singuratic. Și mă opresc. În fața mea se află casa lui Zaharia Stancu. Casa din Salcia – acel sat numit de el Omida, în romanul *Desculț* – de pe „lunga, îngusta și săraca Vale a Călmățuiului”.

Mă opresc și privesc. Și-mi amintesc.

Îmi amintesc, din cele citite din el și despre el, cât de mult iubea scriitorul casa în care se născuse, casa părintească. Citesc din *Desculț*: „Casa e așezată în mijlocul ariei. În spatele casei – coșarul pentru vite, hambarul de ținut bruma de grâu, când grâul avea rod bun, pătulul de porumb, când se face porumb, carul vechi și, lângă car, legați de proțap, boii molfăind paie uscate între dinți. În fundul ariei, o pădure de salcâmi din mijlocul căreia se ridică, biruitor, un plop cu frunzele mereu neliniștite de parcă într-una îl bat apele mereu curgătoare ale văzduhului. În fața casei, doi duzi, câțiva corcoduși, un nuc pe jumătate uscat și, lângă uluci, o salcie plângătoare acoperind cu crengile o parte din drum. Sub salcie, fântâna adâncă, cu ghizduri de lemn și apă abia licărind în fund. La dreapta casei și în fața ei, megieșii – satul întreg”.

Privesc. O dată. Încă o dată. Casa este aceeași: exact ca în descriere. Fântâna crucifică un pendul deasupra infinitului răsfrânt în apă. Și pomii, copacii – sunt aceiași. S-au mai împuținat parcă oleaburile, nu se mai simt boii molfăind paiele, iar nucul acela, „pe jumătate uscat”, s-a uscat de tot, a devenit umbră – sau undă. Încolo, lucrurile par aceleași. Și atmosfera. Mai ales atmosfera. Și peisajul. La stânga, linia ferată. Câmpurile cocoșate de măguri răzlețe. Pe alocuri – și acum – câțiva copaci bătrâni, din pădurea odinioară de nestrăbătut: Deliormanul, Pădurea nebună.

Privesc. Și deodată am sentimentul că sunt acasă. Acolo, în satul meu oltean, aflat tot pe o lungă, îngustă și săracă vale: Valea Iminogului. Văi predestinate, pentru țărani predestinați – odinioară, ca și azi – sărăciei, foametei, mizeriei. Și trec poarta, ca la mine acasă. Iar casa arată exact cum arată casa mea părintească. Un mic splai de sală – și trei odăi. Prima, cea din mijloc, prin care se intră în casă – tinda, în unele părți, sau „la foc”, cum îi zice pe la noi, pentru că aici se îndopau cu paie cele două sobe oarbe, aflate de o parte și de alta, dincolo de perete, în camerele propriu-zis de locuit. De aici, din tindă, la dreapta și la stânga, câte o ușă către cele două odăi. Și-n odăi, în toate, în toată casa – tumultul prezent și continuu, neîntrerupt, al scriitorului, potolit în ecou ca vuietul mării în scoică. Pe pereți – tablouri cu chipuri ce stau să se desprindă din ramă. Inscripții ale căror litere ard de sensuri. Într-o fotografie panoramică – scriitorul și casa. Și textul acela explicativ; adică pârâiașul subțire de sânge închegat, rămas să ne vegheze și să ne doară: „În casa părintească și pe ulițele satului Salcia am învățat să vorbesc, să merg și să muncesc. Am făcut cunoștință cu lucrurile de pe pământ și din cer, cu ființele apelor, ale câmpiilor și ale pădurilor… am aflat ce este omul”.

Sub geamul unei vitrine – diverse distincții, acte, legitimații. Întârzii asupra unui singur act: Carnetul de deputat nr. 415, emis la 13 martie 1969, valabil în legislatura 1969-1973, prin care se atestă că „Tovarășul Zaharia Stancu este deputat al MAN ales în Circumscripția Electorală Crângu, județul Teleorman”. Scriitorul-cetățean își făcea, astfel, datoria față de semenii săi.

În sfârșit, camera de lucru. O odaie amenajată la sugestia (și aranjamentul) doamnei Nușa, soția scriitorului – și, ceva mai târziu, a altei doamne, purtând același nume, Nușa, soția poetului Gheorghe Buciu, nepot de soră al scriitorului (mort tânăr, în Revoluția din Decembrie 1989, înmormântat în Cimitirul Eroilor). Admir un birou vechi, sănătos, trainic. Se spune c-ar fi de pe vremea lui Tudor Vladimirescu. Un frumos baston cu măciulie, în care se rezema în ultimii ani de viață. Un stilet, cadou de la scriitorul rus Leonid Leonov (autorul romanului *Pădurea rusească*) făcut dintr-un iatagan turcesc. Pe perete, portretul lui Zaharia Stancu, aparținând artistului I. Ross. Alături, fotografia tatălui scriitorului. Pe birou, un exemplar al revistei *România literară* din 12 decembrie 1974. Pe prima pagină, fotografia scriitorului, însoțită de o poezie în facsimil. Transcriu: „Pentru o lume mai bună”: „Ai murit când s-a născut un război / N-ai să-i mai vezi ororile / Pe pieptul tău o să crească iarba / Și-o să înflorească, roșii, florile // Războiul arde case-n oraș / Mor lângă ziduri negre, copii / Se sapă largi și adânci morminte / N-ai să le vezi, n-ai să le știi // Te-ai bătut pentru o lume mai bună / De când erai cireș înflorit”. Data: 19 august 1974.

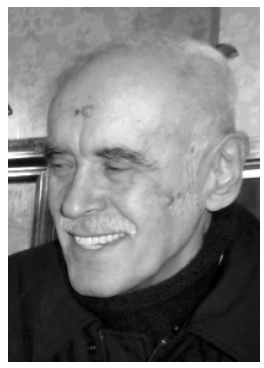
Explicația redacției: „Un fragment din ultimele versuri ale lui Zaharia Stancu, purtând data zilei când s-a internat în sanatoriu”.

Pe manșeta revistei, o dedicație scrisă cu stilou tremurat: „Domnului Ștefan Mitroi (fratele scriitorului – n. n.) cu cea mai frățească dragoste, în amintirea atât de dragului nostru Zaharia”. Semnează: George Ivașcu (directorul revistei), 11 decembrie 1974 – pe exemplarul de semnal al publicației, tipărit în preziua difuzării.

Scriitorul se stinsese cu puține zile mai devreme, iar revista *România literară* îi marca astfel marea trecere. Lumea „mai bună”, pentru care se bătuse Zaharia Stancu încă de pe când era „cireș înflorit”, nu știu dacă a izbutit vreodată să apară; ea – lumea ca lume – continuă însă să existe: să muncească, să trăiască, să aspire...

Mă rup cu greu de lângă stâlpul porții, de lângă vuietul fântânii – ca de lângă urechea casei părintești. Mă rup, totuși. Murmurând odată cu fântâna, odată cu scriitorul: „Acum nu știu, nu mai știu ce este viață și ce este literatură… Și nici nu vreau să mai știu”.

Espresso muzeal parizian

Florin Colonaș

La cafeaua de dimineață pe care, oricum, nu o mai beau de aproape patru decenii, barmanul din colț așteptând să i-o comand, am scris câteva rânduri cât ai face – și-ai bea – un espresso.

În noiembrie, la Paris este o activitate culturală trepidantă. Nu-i de glumă, bre !... Teatrele, muzeele au programe prelungite. Se întrepătrund evenimente de prima clasă. Aș vrea să văd măcar câte ceva din aglomerarea de manifestări.

Ca de obicei, stau în Montmartre, areal cultural-artistic cu foc continuu. În pasajul Jouffroy, cărțile de artă cu preț redus captivează pe amatori. Volume despre artiști, privind obiecte de artă, tomuri-îndrumar în diferite direcții pentru colecționari, cum ar fi acea bijuterie tipografică *1500 de tipuri de sticluțe de parfum*. De esența cea mai rafinată este și parfumul, care lasă o undă înmiresmată prin aerul ce învăluie cuconetul care se dă jos din limuzinele cu șoferi purtând mănuși albe, care sprinteni deschid portiere. Astă seară la *Folies Berger* are loc spectacolul *Luciano Pavarotti și urmașii săi*. Admir elegantul hol cu scările care conduc la sala de spectacole și revăd în minte afișele lui Toulouse-Lautrec.

Fără să fie o instituție artistică, amintesc de restaurantul *Chartier* din Faubourg Montmartre. De ce fac asta ? Pentru că aici a lucrat când era un tânăr venit în *Orașul Lumină*, gorjanul Constantin Brâncuși. După un stagiu ca băiat de prăvălie la un băcan (meserie astăzi uitată), a fost aici piccolo, sau cel mult ajutor de ospătar. Restaurantul, celebru în lumea pariziană și nu numai, este singurul local în care nu s-au făcut modificări de structură, aranjamentul meselor, mobilerul elegant din lemn, toată decorarea în lemn a pereților este ca pe vremuri. Localul este plin ochi. Asta încă-i bine ! Să-i vedeți pe cei ce vor să ocupe un loc la sfârșitul săptămânii, cum stau cuminței, doi câte doi, la o coadă care ajunge până în Bulevardul Italienilor, preț de vreo... 75 de metri.

Sună telefonul mobil, *le portable* cum îi spune în partea locului: la New York s-a vândut în cadrul unei licitații un tablou de N.H. Maxy, din perioada imediat următoare stagiului său berlinez. Cu taxe cu tot, fericitul posesor va scoate de la chimir cam 60.000 de dolari. Nu-i rău deloc ! Piesa este foarte bună, subiectul un vânzător ambulant, care vindea pe străzi, țipând cât îl ținea gura: *cazan-lighene* ! Alături de alți „specialiști”, în alte domenii, reprezentau farmecul urbei de pe malul Dâmboviței interbelice. Maxy s-a apropiat de acești „oameni ai străzii”, termen cu o conotație total diferită față de cea de astăzi; măturătorii, circarii și mulți alții, sunt redați cu măiestrie în tablourile sale.

Sună din nou *le portable*: un primar dintr-un sector bucureștean și-a dat demisia. Omul pozând dintotdeauna într-un soldat în slujba cetățeanului, mi-a inspirat dintru-nceput personajul din celebra piesă a bătrânului Plaut.

La *Dronot* activitate febrilă, ca de obicei; urmăresc o licitație de rame pentru tablouri, unde este o desfășurare de forță și de rafinament estetic. Interesante fizionomii și, bineînțeles, modul de licitare, total diferit de cel practicat la noi. În plus că este și foarte alert.

Înainte de a trece strada, am avut grijă să mă opresc la o serioasă galerie *A.B.*, unde întotdeauna sunt lucrări de mari autori (Puscin, Dufy, Hartung) și unde, de fiecare dată găsesc cel mai nou ghid al galeriilor și muzeelor.

La *Arhivele Naționale*, o expoziție despre *Secretul de Stat, a supraveghea, a păzi, a informa*. O expoziție care ridică vălul de pe o lume fantasmatică, prin deschiderea unui fond arhivistic necunoscut, prezentând documente, obiecte și aparate ținute strict-secret de Ministerele Apărării și de Interne. La noi este multă timiditate în acest sens... Balcanicii sunt mai temători.

Sunt multe de văzut în muzeele pariziene. Mă străduiesc să cuprind cât mai mult. Măresc *strocul*, termen din canotaj și, totodată mă gândesc la un titlu al prietenului Tudor Octavian, publicat în urmă cu vreo treizeci de ani *Noiembre viteză*.

Tot în urmă cu treizeci de ani am vizitat Muzeul Omului, instituție a cărei piatră de temelie a pus-o André Malraux. S-a deschis, în sfârșit, după șapte ani de renovare. De-abia aștept să-i revăd exponatele și noul mod de organizare.

Tot șapte ani a durat și punerea în operă a reamenajării clădirii Muzeului Picasso, deschis în noiembrie trecut. Acum, aici găsești o expoziție denumită simplu, dar totuși complicat: ¡Picasso ! Primul semn este specific ortografiei spaniole. Cel de al doilea este semnul de exclamație/mirare. Cele două semne de punctuație simbolizează o trecere a marelui creator de artă andaluz din peninsula iberică în țara cocoșului galic. Expoziția, pe cinci niveluri, prezintă creația sa sub toate aspectele, fotografii, cărți, documente, fără a epuiza imensa arhivă a artistului.

În același timp, la *Grand Palais* aflăm de *Picasso-mania*. În premieră, organizându-se o expoziție cu artiștii care-i răspund prin opera lor la provocările lui Don Pablo Ruiz, cunoscut simplu Picasso.

La uzina de expoziții *Centrul Pompidou*, la cel de-al șaselea etaj, o expoziție Wifredo Lam, cubanez, venit în Spania, apoi la Paris și Marsilia, din nou în Cuba și America, urmând apoi Paris, Caracas, Havana, Albissola, Zürich, Paris. Prieten cu Victor Brauner și Jacques Hérold, distrându-se împreună și cu alții, făcând tablouri în grup. Să nu uităm însă că în Cuba a pictat și un român, Sandu David, prieten cu Fidel Castro, despre care nu se scrie nimic și zău, merită.

Don C. Ștefan

TABLETE

A gândi pozitiv

Știm că mintea omului este port-drapelul faptelor sale. Puțini sunt aceia care sesizează la timp această prioritate a existenței. Ceilalți par că se lasă călăuziți de necesități trupești și instincte. Mai mult încă, se găsesc alții care acționează la întâmplare, fără discernământul unei selecții necesare a faptelor. Unii se lasă descurajați de întâmplări nefavorabile, boli ori situații care le împiedică progresul.

Toți din această categorie sunt perdanți în fața vieții și devin proprii lor opozanți într-o evoluție firească.

De aceea vă îndemn la o gândire pozitivă, ca un stadiu de acumulare a experienței reflexive, ordonarea judecăților de valoare, poziționarea favorabilă a faptelor bune.

Gândirea pozitivă poate fi anticipativă și mobilizatoare – călăuzindu-ne doar spre activități eficiente, favorabile nouă și în armonie cu progresul general al societății.

A gândi pozitiv înseamnă a-ți orândui în așa fel judecățile și proiectele încât ele să devină eficiente.

Față de cei descurajați de greutățile vieții, depresivi ori dezorientați în hotărârile și faptele lor, oamenii care gândesc pozitiv devin, prin natura activităților lor, mai puternici și au șanse mai bune să fie victorioși în bătăliile vieții.

De aceea cred că trebuie să sesizăm la timp acest mod de a ne situa în mijlocul raționamentului eficient, care devine un sol către viitor !

O aventură spirituală

Emil PĂUNESCU

În studenție și în anii stagiaturii slătinene, cutreierând țara, am fost fascinat de prezentarea muzeografică a unor personalități. Fie că era vorba de case memoriale, fie că erau reunite în sectoare ale expozițiilor permanente din muzeele de istorie, figuri ilustre ale culturii naționale reînviau în imaginația vizitatorilor prin mărturiile păstrate de urmași.

Reîntors în orașul natal, mi-am propus să identific patrimoniul virtual al unei viitoare galerii a personalităților giurgiuvene. Am început prin întocmirea unei liste și a unui referat către conducerea Comitetului de cultură județean, prin care solicitam aprobarea unei suite de manifestări evocatoare ale înaintașilor de seamă, originari de pe meleagurile noastre ori care lăsaseră urme semnificative ale trecerii lor pe acolo. Speram ca, prin intermediul unor acțiuni specifice, să atrag atenția, să obțin informații, să depistez potențiale exponate. Deși inițial propunerea mea a fost respinsă, am perseverat și, în anii următori, am făcut primii pași în direcția dorită. Încetul cu încetul, am acumulat bibliografii și am introdus în patrimoniul Muzeului județean documente și publicații rare, piese și copii după originalele păstrate în alte colecții, publice ori particulare.

Drumul către un sector muzeal distinct a fost anevoios, fiind minat în regimul trecut de tare ideologice și de mentalități retrograde, de omenești invidii și de imixtiunile nedorite ale unor căutători de glorie ușoară. Multe dintre obstacole au reapărut în epoca postdecembristă, uneori învești mântate în haine noi, pseudodemocratice.

Experiențe și experimente. Univers expozițional

Prima experiență în domeniul despre care povestesc am avut-o în ianuarie 1975, pe când făceam un stagiu de practică la Complexul muzeal din Iași, ucenicind la definitivarea expoziției Casei memoriale „Mihail Kogălniceanu”.

A doua experiență a fost de cu totul altă amploare, căci am parcurs-o de-a lungul a doi ani (octombrie 1978-septembrie 1980). Mi se încredințase o oarecum bizară sarcină de serviciu: refacerea expoziției Casei memoriale „Alexandru Sahia” din comuna Mănăstirea, secție a muzeului la care eram angajat atunci.

A treia experiență (întreruptă, fără șanse de finalizare prea curând și pe care o țin la dispoziția unui eventual doritor de a o prelua) a fost încercarea de refacere a Casei memoriale „Petre Ghelmez” din comuna Gogoșari (2005-2007).

Din rândul experimentelor menționez câteva, în ordine cronologică, începând cu etalarea primei expoziții „Dimitrie Vârbănescu” din 1977. M-am bucurat atunci de încrederea criticului Radu Ionescu și de sprijinul fostei mele profesoare, regretata pictoriță Silvia Grossu-Jelescu. După trei decenii șansa mi-a surâs și am reușit achiziționarea singurului fond documentar Vârbănescu din România, cinstind apoi cum se cuvenea centenarul nașterii artistului.

O primă microexpoziție a marcat, în 1978, comemorarea lui Cezar Bolliac și August Treboniu Laurian, urmată – doi ani mai târziu – de aniversarea geniului muzicii românești George Enescu. Au fost apoi nenumărate alte asemenea microexpoziții (cu 1-3 vitrine și cel mult 1-2 panouri), consacrate unor oameni de seamă, ai țării și ai locului. În holurile Muzeului, la sediul celorlalte instituții de cultură, în școli, dar și la Prefectură, Tribunal, Casa Armatei, Episcopie, Direcția Silvică ș.a.m.d., diversele etalări de piese originale au fost completate cu expuneri, evocări, simpozioane și alte acțiuni de popularizare. Toate acestea căutau să sensibilizeze opinia publică în general, diverse categorii socioprofesionale, dar mai ales tineretul, pentru reconsiderarea ori aprofundarea rolului jucat în istoria culturală a regiunii noastre ori a țării (și uneori chiar a lumii !) de figurile importante ale feluritelor domenii de activitate. Unele dintre microexpozițiile noastre au încercat doar să marcheze împlinirea unui număr „rotund” de ani, altele au însoțit diverse manifestări științifice ori au fost încadrate în originala suită „Săptămâna personalităților giurgiuvene” (9 ediții consecutive în perioada 1993-2001).

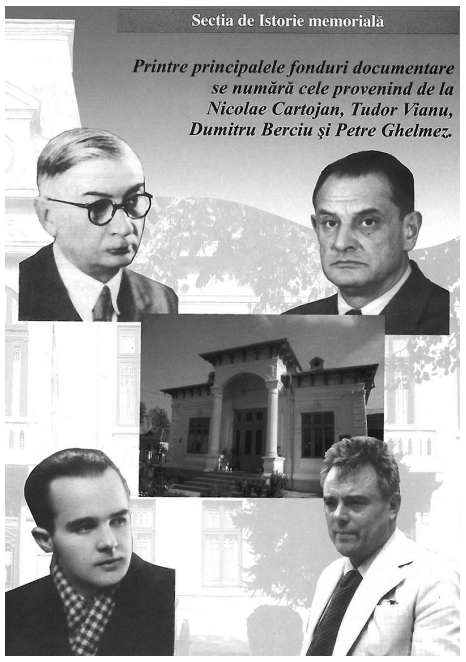
Expozițiile temporare de amploare, amenajate în spații generoase (una până la trei săli) au început în 1982-1983, cu ciclul „Mari aniversări UNESCO”, în care au fost cuprinse centenarele Nicolae Titulescu, Vasile Pârvan, Nicolae Dărăscu și Nicolae Cartojan. Prima dintre ele a fost reluată după două decenii și amplificată cu concursul Muzeului Național de Istorie a României, la cote de performanță memorabile. Ultima a fost reluată în decembrie 2004, într-o formulă originală, apreciată la nivel academic, dar insuficient valorificată apoi. În cadrul unor asemenea expoziții au fost omagiate capete încoronate (domnitori și regi), eroi de război, diplomați, scriitori, savanți, ingineri și alte figuri ilustre ale neamului, o atenție specială fiind acordată înaintașilor istorici, arheologi și muzeografi. Câteva expoziții au fost itinerate și în alte orașe, un caz aparte fiind cea intitulată „Centenarul Emil Turdeanu” din 2011, care a putut fi vizionată atât la București, cât și la Ruse, în țara vecină.

În 1995, muzeul giurgiuvean a fost prima instituție din România care a remarcat coincidența centenarelor Ion Barbu, Lucian Blaga și Ion Vinea, prezentând remarcabila triadă poetică într-o expoziție unitară. Un an mai târziu, la al XVI-lea Simpozion național de istorie și retrologie agrară, au fost înfățișate publicului nu mai puțin de șase figuri tutelare vlășcene: agronomul Marin Chirițescu-Arva, silvicultorul Marin Drăcea, horticultorul Dumitru Ștefănescu, veterinarul Ion Adamești eanu, piscicultorul Petre Popescu-Daia și apicultorul Florin Begnescu. Exemplele ar putea continua...

Din rândul experimentelor noastre nu putem uita expozițiile-atelier, faze pregătitoare ale unor tematici viitoare, exerciții de etalare a pieselor acumulate și de căutare a unor materiale auxiliare care să sprijine discursul muzeografic. Prima expoziție de acest gen a fost prilejuită de donația familiei Maria și Petre Alexandrescu în memoria lui Tudor Vianu, într-un moment în care Muzeul pătrunsese (în calitate de de chiriaș) în casa natală a acestuia din strada Vasile Alecsandri. În următorul sfert de veac au urmat și alte exerciții expoziționale și publicistice pe aceeași temă, în așteptarea momentului când autoritățile municipale vor reuși să o transforme în casă memorială.

În localitățile județului expoziții ocazionale au fost alcătuite pentru scriitorii Dimitrie Bolintineanu, Nichifor Crainic, Vasile Militaru, Nicolae Crevedia, Petre Ghelmez. La sediile unor instituții s-au creat colțuri expoziționale (la Direcția Silvică pentru Petre S. Antonescu-Remuș și pentru Marin Drăcea; la Episcopie pentru Nichifor Crainic; la o serie de școli pentru „patroni”).

Cele câteva sute de expoziții, mari sau mici, au fost făcute sub blestemul insuficienței celor trebuincioase (la modul ideal), de multe ori fără nicio finanțare specială, cu reciclări și reutilizări de materiale, în spații și cu mobilier cel mult decente. Ele au atins totuși, nu odată, cote calitative surprinzător de ridicate, datorită implicării unor muncitori și tehnicieni telentați (din Muzeu și din afara lui), precum și prin colaborarea altor muzeografi pasionați, a unor colecționari și a unor prieteni ai demersurilor noastre. Pe măsura apariției și răspândirii unei noi tehnologii, cu precădere în ultimul deceniu, a crescut eficiența operării expozițiilor, dar au crescut și pretențiile, ale realizatorilor și publicului deopotrivă.

Denumiri, inscripții și statui

Am trăit (cu deosebire după 1983) nenumărate momente amare, generate de deșănțatul cult al personalității Conducătorului, confruntându-mă cu absurdițățile propagandei trecutului regim. După prăbușirea acestuia, beneficiind de libertatea de expresie, am căutat să influențez schimbarea denumirilor tendențioase din „geografia” locală și am militat pentru personalizarea instituțiilor. În anii ’90 am și reușit, în bună măsură, să contribui la aducerea ori readucerea (în cadrul nomenclatorului stradal, pe frontispiciile școlilor, ale așezămintelor culturale și ale altor obiective din oraș și județ) numelor unor oameni de seamă. De cele mai multe ori am obținut păstrarea unui echilibru între deziderate și posibilități, un consens între factorii de decizie, comunitățile și colectivele afectate. Ici-colo am întâlnit și fenomene de inaderență sau respingere a propunerilor de noi denumiri. Ulterior anului 2000 s-au înmulțit aberațiile legislative și excesele birocratice, urmare pe de o parte a superficialității cu care au fost tratate mentalitățile inculcate în totalitarism, iar pe de alta a derapajelor democrației noastre originale.

Timp de un sfert de secol am „născit” multe denumiri, pe unele le-am determinat, pe altele le-am susținut ori încurajat; câteva – dintre cele mai puțin inspirate – le-am stopat. Am înregistrat și eșecuri (în cazul unor școli gimnaziale din Giurgiu, Clejani și Bulbucata, al liceului agricol din Călugăreni etc.).

Și mai greu m-am descurcat cu punerea unor plăci memoriale, pe clădiri ori monumente comemorative. Împreună cu câțiva colegi am avut succes la Ateneu (1990), Casa Vianu (1991), Zalomit (1994). Am realizat o placă pentru basorelieful lui Nicolae Dorobrocan și o inscripție pentru eventualitatea refacerii Crucii „Tinerimei Române” de la Călugăreni. Am comandat inutil plăci pentru casele Mateescu și Barbilian (demolate). Am proiectat, fără a obține materializarea, placa pentru casa profesorului Alexandru Cartojan, dar am reușit instalarea celei de pe fațada Inspectoratului școlar județean (în memoria profesoarei Aurelia Ștefănescu). Am făcut și alte propuneri, fără a pierde speranța că-i voi convinge, mai devreme ori mai târziu, pe concetățenii interesați (dacă ar fi să amintesc doar datoria matematicienilor față de locul de naștere al lui Miron Nicolescu, fost președinte al Academiei Române). De maximă importanță pentru viitorul turismului cultural în municipiul Giurgiu ar fi marcarea unor locuri istorice, de talia celui pe care era situat hanul care a găzduit „congresul” ruso-turc din 1811 ori cel al pieței cartierului bivolarilor (eroii revoltei de la 1873).

Amplasarea unor monumente de for public ne-a preocupat de asemenea, cele mai multe dintre ele având și caracter memorial. Muzeul nostru a avut meritul principal în ridicarea busturilor lui Nicolae Iorga și Ion Vinea, dar și în recuperarea celui al politicianului liberal giurgiuvean Vasile Iepurescu. Ni s-a cerut sfatul ori opinia și în legătură cu alte statui ori reprezentări plastice, dar nu întotdeauna s-a ținut cont de ele.

Rămâne de domeniul unui viitor neprecizat (condiționat, indiscutabil, de un reviriment economic semnificativ și de un climat social-politic relaxat) proiectul memorialului de la Călugăreni și cele pentru ctitorul Cetății din Insulă (Mircea cel Bătrân) și pentru voievozii vlășceni (Radu și Constantin Șerban), fără a-i uita pe marii cărturari Udriște Năsturel Herescu și Filotei din Mârșa.

De la banala popularizare la marile proiecte editoriale

Câteva zeci de comunicări la manifestări științifice, numeroase acțiuni culturale și câteva sute de articole în presă au reprezentat forme primare de valorificare a cunoștințelor obținute, până la un moment dat, despre diverse personalități locale, dar și naționale. O formă superioară a fost transpunerea lor în cărți, cu scopul edificării unui sector distinct în cadrul bibliografiei giurgiuvene.

Primul program de anvergură l-am conceput împreună cu Editura Vinea, în vederea pregătirii aniversării centenarului nașterii marelui poet și ziarist. Prin asocierea altor trei instituții de cultură s-au putut tipări atunci volumul *Moartea de cristal* și revista *Aldebaran*. Din păcate, proiectul „faraonic” al unei ediții critice (și parțial facsimilate) a operei lui Ion Vinea s-a dovedit a fi peste puterile inițiatorului și așteaptă o iluzorie reformare a domeniului.

A urmat inaugurarea seriei *Restituiri*, gândită să găzduiască scrierile doveditoare ale relațiilor unor oameni de cultură (unii celebri, alții obscuri pentru marele public) cu orașul și județul Giurgiu. Au văzut lumina tiparului antologii din operele lui Nicolae Iorga (1995), Tudor Vianu (1997) și I. A. Bassarabescu (2003). Au rămas, în diverse stadii de elaborare, numerele privindu-i pe Mircea Dem Rădulescu, Scarlat Stăncescu și Ion Luca Caragiale, dintre care ultimul a fost de două ori refuzat de la finanțare (în 2002 și în 2012), din obtuzitatea unor conducători ai județului. În compensație, un succes a fost finanțarea de către Fundația Europeană Titulescu a volumului consacrat relației de prietenie dintre marele nostru diplomat și giurgiuveanul Nicolae Raicoviceanu (2003).

Un program urmărit cu perseverență timp de trei decenii este cel al reunirii tuturor mărturiilor lăsate posterității de patronul spiritual al Muzeului. El a culminat în 2011 cu volumul lui Teohari Antonescu, *Scrieri arheologice uitate*, care va fi completat de un al doilea volum, aflat în pragul editării în acest an. Pe aceeași linie de preocupări se situează valorificarea moștenirii rămase de la fondatorul instituției, primul tom al *Caietelor Dumitru Berciu* fiind nu numai un succes istoriografic, ci și o reunire de documente utile statului român în procesul recuperării Institutului său din Albania. Dizolvarea parteneriatului cu fostul muzeograf Bogdan Tănăsescu a îngreunat continuarea seriei, dar sperăm că ea va putea fi reluată în anii viitori.

O restanță dificilă, pe care vom încerca să o recuperăm cât mai curând, este culegerea de amintiri ale foștilor elevi ai Liceului „Ion Maiorescu” despre cel mai înzestrat manager școlar din istoria învățământului giurgiuvean. Inițiativă a ilustrului nostru profesor Ion Mateescu, lucrarea ne-a fost încredințată spre redactare de domnia sa, dar a fost victima unui șir de invidii și ghinioane, fiind parțial distrusă. Munca migăloasă de refacere a volumului, ce se va intitula simplu și edificator *Directorul*, dorim să rodească în 2016, spre a-l reda pe marele Savin Popescu contemporanilor noștri, dar și generațiilor următoare.

În 2011, secția de istorie memorială a Muzeului județean „Teohari Antonescu”, în parteneriat cu Centrul cultural „Ion Vinea”, a inițiat proiectul „Ateneul”, conceput de mine și aprobat de Consiliul local al municipiului Giurgiu. Ultima etapă a acestui proiect a condus la alcătuirea unui volum de studii și documente, coordonat de muzeograful Gelu Brîncoveanu și având-i printre autori, pe lângă noi doi, și pe foștii colegi Mircea Alexa, Ancu Damian și Cornelia Dobrotă. De departe cea mai complexă și cea mai completă lucrare din relativ scurta istorie a secției, „Ateneul” va servi atât pentru viitoarea monografie a vieții culturale giurgiuvene, cât și pentru cea a personalității ei dominante, avocatul și omul politic Nicolae Bălănescu. Din nefericire, în primăvara acestui an, o coaliție de factori aculturali a întrerupt cu brutalitate drumul nanuscrisului către editură. Nu ne rămâne decât să așteptăm deblocarea lui, iar conjunctura din acel moment să ne permită reluarea negocierilor pentru editare.

Considerații finale

În anul 1975 am început o veritabilă aventură, nu atât cea a reconstituirii vieții culturale giurgiuvene din epoca modernă și contemporană, cât cea a identificării și cunoașterii personalităților care au venit în contact cu ea și cu meleagurile vlășcene, într-un mod sau altul.

Am scormonit mai ales după oameni uitați, unii datorită unor conjuncturi nefaste (dar „benigne” în regimul trecut), alții ocultați din „motive ideologice”. Aceștia din urmă erau, de regulă, aparținători ai așa-ziselor clase exploatatoare (politicieni, militari, magistrați, diplomați și alții asemenea), dar și din alte categorii sociale. Unii căzuseră victime „dictaturii proletariatului”, alții se exilaseră și se declaraseră ori fuseseră declarați „dușmani ai poporului”.

Am aprofundat viața și opera atât a celor acceptați de regimul ceaușist, cât și a ostracizaților. Pentru cei ce intraseră în veșnicie am început adunarea mărturiilor documentare, a operelor (publicate ori manuscrise), a obiectelor cu valoare memorială. Pentru personalitățile în viață am reușit, în câteva cazuri, sensibilizarea lor (propunându-i la cetățenia de onoare, invitându-i la manifestări cultural-științifice găzduite de oraș și județ, determinându-i să ne facă donații etc.).

Am căutat să colaborez cu instituții și organizații care-și propuneau obiective ce se interferau cu ale mele (participând spre exemplu la concursurile literare naționale „Dimitrie Bolintineanu”, „Nichifor Crainic”, „Ion Vinea” și „Petre Ghelmez”, la primele două chiar concurând cu eseuri despre scriitorii ce le patronau). Am reușit să atrag colaboratori din București și din alte centre, care ne-au facilitat accesul la informații despre vlășceni importanți. Am găsit nu odată sprijin la colegi din muzee, arhive și biblioteci, la cercetători și colecționari, la simpli iubitori de cultură. Am înfruntat și necazuri, căci mi-au pus bețe în roate feluriți oportuniști și escroci, unii politruci și funcționari rigizi, ba chiar și unii colegi invidioși.

Faptul că nu m-am putut concentra numai asupra aspectelor înfățișate (având multe alte obligații), vastitatea domeniilor abordate, precaritatea patrimoniului memorial salvat reprezintă tot atîtea motive pentru care nu mă pot declara mulțumit cu stadiul la care am ajuns. Dacă Cel de Sus îmi va îngădui, voi continua aventura începută acum 40 de ani și voi încerca să las urmașilor probe pentru cunoașterea valorilor și modelelor legate de câmpia noastră „sudistă”. Sunt înhămat în continuare la recuperarea lor și sper să îmbunătățesc bilanțul la semicentenar.

IERTĂRILE

Victoria Milescu

El vine cu lumea pe tălpi
cu cerul încă în flăcări
din începuturile caste, din strigăte, din tăceri
mușcate pe rând de oameni, de vierme

iartă-i strigătul roșu
de dincolo de ferestrele crenelate
unde regii joacă șah având ca piese
propriile trupuri înfrigurate

iartă-i geamătul
lângă zidul din piatră rară
zbuciumul de-a fi noapte și zi
în secunda curbată
rostindu-l, l-aș putea risipi
în câmpul minat al silabelor înainte
de-a se închega în cuvânt

el cântă și gloriei tale
în răzvrătitul meu sânge
îndoit cu venin să-l poată bea
și să rămână departe

iartă-l când se târăște prin lumea întortocheată
când se rostogolește și urcă
cu îndoieli și minciuni ejectate
de aripi desperecheate

iartă-l când mă sfâșie ca un leu, ca un iepure
ca un scarabeu regal
plin și gol precum un adevăr inutil
spărgându-mi fereastra cu
un bilet de adio frivol

iartă-l când mă ține în gheare ca viața
cu gura ei de câine
și ochi de dragon cu solzi de aur
păzindu-și comoara

când umblă pe acoperișurile arabe
sudoarea-i cade ca mărgelele pe tarabe

iartă-l că scrie
cu mâinile și picioarele și omoplații
în groapa comună
unge cu păcură roata memoriei
bea văzduhul rămas de izbelište

ceva nedeslușit e între noi duminica
după furtună
păsările se ridică din farfurii
și plec și rămân
el plânge râzând
fereastra se sparge de chiot
stârnind lăutarii

iartă-l că mereu e departe
și se tot îndepărtează
la început de an începe cartea neterminată
ce crește în urlet cu fiece pagină roasă
ca o mârțoagă mâncând jeratic

iartă-l când e dulce ca o stană de sare
biciuind crivățul, austrul cu iubire, cu ură
retrocedând insomnia
pietrelor ce au căzut odată din lună

iartă-l că e lumină casantă
cu ochi de fiară pură și credincioasă
prin pădurile de argint, de aramă

îmi spune că am putea muri demn
sub afluențe autumnale
decorate cu ordinul serviciu credincios
cu flori în stare să-și mituiască parfumul
implorându-ne
să ne facem pulbere și să ne suflăm peste apă

iartă-l că nu mai ninge
peste cozonacii proaspăt
scoși din cuptor
iarna umblă pe străzi în rochia de zăpadă
decoltată, cu umerii vineți

el o cheamă în casă să se-ncălzească
dantelăria ei de gheață
îi cade la picioare
tandrețea lui o ucide
viscolul dă de pereți lacrima neconsumată

el poate îndeplini uneori orice dorință
pledând pentru asumarea totală
vom pleca împreună
chiar dacă nu sunt aleasa
viața se înspăimântă uneori privindu-l
prin vena jugulară întredeschisă

iartă-l că exersează solara moarte, beat, singur
balanța creierului se înclină
spre talgerul cu tableta albastră
scriu cu fosgen
ca o târâtoare prin iarba sărată

prin carnea dulce a norocului
trece roata dințată
patrula de noapte trece prin el
el prin măduva umbrelor
lăsându-mi o cicatrice pe obraz
sau un sărut
luându-mi ce mă înspăimântase până atunci

iartă-l pentru cohorta care-l urmează
furioși, muribunzi, exaltați
le aruncă o pâine și o sticlă
care nu se sparge niciodată de noul bordaj
îmbarcând țărmul, un pasager clandestin

îi place când îl aștept lipită de struguri
în orașul unde locuim singuri
toarnă întuneric în ceștile de cafea
iad în sfiiciunea cameliilor

iartă-i pielea, oasele umplute cu aer brun
la o vânătoare un glonț
l-a nimerit din mers
căzând cu fața spre tine
bolborosind într-o limbă străină
doar tatăl meu, scorpionul, l-a înțeles
învelindu-l cu gheață verzuie

spaimele lui cresc în mine
ca-ntr-o menajerie
oameni și animale respirând laolaltă
imitându-se reciproc

trec oameni pe lângă el ca pe lângă un rug
luând câte un pumn de materie pură
în atelier modelează îngeri cu cap de lup
decorează vasele emailate
unge ușița, potrivește belciugul, lacătul, cheia

îl știu de când eram lacrimă în pocalele bizantine
somn pe o corabie trasă de un elefant
mateloții sar de pe un țărm pe celălalt
câte inimi bat în ritmul bătăilor inimii lui
numai odgon, numai cânepă

iartă-i venirea târzie cu raze tăioase în plete
mama l-a spălat cu laptele ei
l-a legat de catargul
pe care flutură steagul piraților
privind fața ciuruită a morții

viața lui ca o magazie spartă
cu orizontul tras cu pensula din păr de cămilă
pe clanță amprentele îngerilor
minunându-se de mâna lui cubică, romboidă

unii au ațipit în el
alții abia se mai țin pe picioare
brațul macaralei îi depune pe terasa de bloc
mai aproape de ursa mare

când răsare din asfințit
cu barba roșie, ochi de smarald
mă bate pe umăr cu un ciulin
cât un bărăgan de diavol cu zâmbet blajin
ce nu poate viața reușește piatra
din praștia zilei de azi pe mâine

solara lui umbră mai mult te încurcă
și binefăcătoarea-i durere
curajul de a se teme
jucându-se la marele telex

și el a plâns pentru o tâmplă ciuruită
strigându-le peșterilor: adânciți-vă
în liliecii voștri nocturni

cuvintele devin mai ușoare
pentru umerii fără carne
prin deșertul iubirii, prin canioanele ei
un cuțit zburător caută doar inima unui temerar

el mă îmbrățișează cu lacrimile
în gara încețoșată
trece pe lângă mine luat de mulțime
apoi se întoarce cuprinzându-mă pe furiș
aburii locomotivei dizolvă
tot ce sosește și pleacă
mama plânge în cântecul său
și pune la cale nunta

el nu are nici palat nici bordei
gustând din putere ca dintr-o conservă expirată
lăsând să se odihnească puțin momeala
nu are cuib nici bârlog
valurile zdrențuite-i schilodesc singurătatea
sub grindină își caută adăpost alături de mama

e simplu dar crește aiurea
pe strada cu plopi
ce ies din viață pe ușa din dos

iartă-l că uneori am fost viperă, sulf și uraniu
viespe în veșmânt de sulfină
ceața pe fețele marinarilor străpunși de harpoane
nu mă-nduram să plec din emisfera lui dreaptă

iartă-l când nu-l aud bombănind
când repară motorul inimii ce huruie
vechi și stricat
și face din orice lucru rar unul obișnuit
ca o soartă trasă la indigo

iartă-l că e sărac și bogat
învățând sturionii să scrie
știe lumina pe dinafară
afară e vânt înăuntru furtună
se trezește cu frunze de laur din vis

scriu despre ce nu pot vorbi
presar pulberea zilei pe prăjitura de nuntă
scriu despre cei ce privesc înapoi, frumoși
încă tineri
o dulce răcoare se împotrivește
soarelui lucind ca un scut
printre morții murind în picioare

el mă târăște de acolo-acolo
cineva mă lovește și orașul se sparge
sângele-i curge pe trotuare
înmoaie zăpada
numai durerea contează spune tata
înnodându-i cravata cu bulinele preferate

cineva îi întinde o mână ca un cuțit
lumea o ia încet înapoi
frumusețe sau adevăr ? întreabă mama

iartă-l dacă n-a îndrăznit să-ți fie egal
carnea lui fragedă ia forma scaunului de tortură
fără șansă e zâmbetul lui fățarnic

clădind picătură cu picătură
o casă albastră, cu o masă albastră
un pat albastru înghițind roșul
mă dezbracă în drum de piele, de pene, de oase

apele se cuibăresc în mine de-a valma
iartă-l pentru dorința-mplinită de peștișorul de aur
mușcând din felia de lună pe prag

ca pe-un cartuș rătăcit prin spasmele verii
l-ai prins în năvod
a urmat arderea
apoi învierea caznelor din blesteme

dincolo de amăgire nu e decât ironie
iartă-l căci lui i se cuvine tot ce e-n mine
iartă-l pentru durerile cu care-l ademenește
alcoolul unui secol de pivnițe cu vechi butoaie
unde imaginația a prins mucegai
petrece cu străini ce nu-și dezvăluie chipul
dar ce importanță are
când văzul vede doar ce i se arată

eu sunt prima lui dimineață
primul salt la beregată
în ziua facerii elementelor
el preface biciul în cuvântul
cu magice întrebuințări

sunt parte din cuvântul
ce nu va muri niciodată
iartă-l când se îmbată cu iluzia tinereții
când plânge cu lacrimi ce pot orbi pe oricine
încercând să astupe
plaga împușcată a unui asteroid
vântul suflă peste părul ebenin, reflectorizant
într-o aspră încordare
iartă-mă că nu sunt ca el
că nu-l pot ierta, iartă-mă, iartă-mă...

Florică DAN

CÂND BRUMELE SE NASC

Când brumele se nasc se liniștește tot,
Culorile frumoase, în toamnele târzii
Dau frunzelor semnalul căderii, pe felii,
De parcă asupra lor pornitu-s-a complot.

Toți pomii se golesc deși se-anunță frigul,
și vița dintr-o dată, apare ca golașă,
Iar nucul este primul pe lista ce e-n fașă.
Da, frunzele cu toate își desfășoară vigul !

Rămân în amorțire pe ramuri care-s vii,
Toți mugurii din care porni-vor, frunze, flori,
Atunci în primăvara când vin și sărbători,
și păsări se întorc din vaste pribegii.

și ciclul se reia cu tot cu frumuseți,
Ca în cămine calde să creștem blânzii feți.

PĂIENJENIȘ DE RAMURI

Păienjeniș de ramuri în nuc acum se văd,
De când căzută-i bruma prin frunze e prăpăd,
Ai mai rămas vreo nouă și asta pentr-o zi,
De nu cumva lipite acolo vor pieri.

În spatele-i e cerul albastru, niște nori,
Ce albi anunță stenic spledidele ninsori,
Un vânt molatic cântă la frunzele rămase,
Îngălbenite iute de parc-ar fi mătase.

În vie ruginiul cu iama s-a-mpăcat
și clorofila nudă a luat la mestaecat,
În piersici și în peri s-a ridicat roziul.
Acolo vor trona pân-va veni târziul.

E toamnă, eșafodul pe care nu-l dorim.
Prin frunzele căzute induce ce sporim.

E IARBA O TĂRIE

Se-nveșnicește iarba în timpul moștenit;
De cum începe toamna cu ploi sau fără ele,
Ridică vârfu-i verde și-n vremurile grele,
și duce mai departe bagajul de granit.

O poți vedea în locuri ce nu te duce gândul,
Acolo își ridică ea sabia-i tăioasă,
și face liniștire în zona cea umbroasă,
De face alianță cu cel ce-l vrem, sorbându-l.

E hrană pentru noi când grabnic ne-nconjoară,
Un soi de zburătoare lăsate pe pământ,
Făcute pe de-a-ntregul de cel ce e Cuvânt,
și nu e de acum, a fost cândva o vară.

E iarba o tărie făcută din tării,
Să nu credeți că viața e doar în ierbării !

E VIȚA...

E vița doar cu frunze și pomii toți la fel,
Ușor se joacă vântul, precum un biet rebel,
și ele se desprind, nu cum răzbate fructul,
Mai rar ajung departe, nu se-nfiripă multul.

E rândul lor să plece spre zarea de pământ,
Ieri nouă ne-au trimis ce-aveau măreț și sfânt,
Apare transparența, natura e golașă,
N-ai zice-n primăvară c-apare în vreo fașă.

și picături de ploaie le duc pe verticală,
E vremea spre îngheț, nu este estivală,
Se-ntinde cafeniul, precum ne este lutul,
El este tuturora aproape ca și scutul.

Ce mică este frunza dar este o uzină,
și ține viața dreaptă, să fie chiar regină.

Florin IORDACHE

IREMEDIABILA TRISTEȚE

N-am de ce să fiu un optimist,
După ce decenii am trecut prin viață.
Sufletu'mi rămâne enigmatic,trist.
Versurile mele nu se vând la piață !

N-am scris de pupeze, nici de căței,
Versurile mele nu sunt cărți poștale
Și nu se vând nici pe doi lei,
În România dealu'i deal și valea-i vale !

Și boschetari sunt cei mai mulți poeți,
Savanții doar de ochii lumii,
Se dau politicienii cu capul de pereți
Și la alegeri vin, de se adun nebunii !

N-am de ce să fiu un optimist,
Sufletu'mi rămâne enigmatic,trist.

DE CRĂCIUN

Pe la mine Moș Crăciun
A uitat demult să treacă...
Poate-n viață n-am fost bun
Și-am sărit din cracă-n cracă !

Pe la mine Moșul drag
Nu mi-a mai bătut la ușă
Ca să-l văd cu sacu'n prag
Și privirea-i jucăușă.

Dar pe la un miez de noapte
Mi s-a furișat tiptil
Visul cu două nepoate
Și-am redevenit copil...

Moșule de prin zăpezi,
Vino Taică să mă vezi !

EXPERIMENT

Fără sentiment
Iată un experiment...
Se iau cuvintele banale
Și se aruncă în canale
Cărțile de poezie
Se vor citi la afazie
Când degetele de la picioare
Vor deveni nesimțitoare
Și se va visa în somn
Pe tron cum stă măritul Domn !
Mai adânc pe sub pământ
Se va auzi un cânt
Protoni prin ceață scăpărând:
Big-Bang, Big-Bang...
Balang...Balang
El și Ea pe canapea
Big-Bang, Big-Bang pe dușumea
O gaură se va căsca
De la Zürich la Dolhasca
Și de-acolo la Moskva
Până la ruși mai va...
Și va fi o veselie
Cu furtuni de Sânt Ilie
Cu mașini în țigănie
Și împușcături o mie !
Cineva pe undeva
Face un experiment sadea
Omul e particulă
Proastă și minusculă !

Ion HAINEȘ

CUVINTELE

Cuvinte-păsări,
cuvinte care zboară cu aripi mari,
întinse larg
peste câmpii și peste munți, și peste ape,
pasărea-albatros, pasărea-vultur, pasărea- măiastră,
ce iau în stăpânire orizontul,
pândind cu ochi misterios pământul,
plutind imponderabil ca-ntr-un vis,
cuvinte care zboară cu aripi mici, ușoare,
viu colorate, cuvinte exotice,
ca pasărea-liră, pasărea-paradis,
cuvinte domestice, cuminți, liniștitoare,
cuvinte sălbatice, biciuitoare,
cuvinte coșmaresti, obsedante,
ca „păsările" lui Hitchock,
cuvinte trecute prin foc,
și renăscute ca pasărea phoenix,
cuvinte călătoare ca și cocorii
care zboară, ducând cu ele
nostalgia unor țări mai calde,
cuvinte care cântă și te trezesc în zori
în triluri de privighetori.

LIMBA ROMÂNĂ, PAVĂZA MEA

Limba română mă apără,
la adăpostul ei mă simt întreg,
pot să respir, să visez, să zbor
numai în limba română,
pot să beau apa pură a izvoarelor,
să privesc uimit căderea zăpezilor,
cu fulgi mari, imaculați,
care plutesc ca niște îngeri
peste ținuturi îndepărtate,
pot să gândesc, să iubesc
și să scriu
numai în limba română,
care mă apără de invazii străine,
de invenții stâlcite, vulgare,
păstrându-și puritatea dintâi,
ca la o permanentă naștere.

LA CETATE

La Cetate, colț de rai,
Unde tu mă desmierdai,

Când eram la luncă-n vie,
Vremea din copilărie,

Care-a fost și nu mai este,
A rămas doar o poveste,

Cu petreceri jos, în vale,
Și cu murmur de cavale,

Cu cântări de păsări-liră,
Care încă mă inspiră

Să mă-ntorc la primii muguri,
Să sug țâța de la struguri,

S-aud suspinând izvoare
Unde uiți că se mai moare,

Lângă Dunărea bătrână,
Pașii încă mă mai mână,

Jos, în vale, la Cetate,
Colț de rai, eternitate.

Sarah Ramezani

De doi ani și jumătate citesc, cu interes și cu o anume curiozitate, eseurile pe care le scrie Sarah Ramezani, una dintre tinerele cele mai inteligente și mai pasionate de literatura română din câte cunosc.

Elevă în clasa a unsprezecea a celebrului Colegiu Național „Gheorghe Lazăr" din București, Sarah Ramezani a citit, până în acest moment, cărțile *fundamentale* ale literaturii naționale și a *consemnat* într-un *jurnal de lucru* scenele, personajele și situațiile paroxistice din aceste opere.

Debutează, acum, în prestigioasa revistă *Sud* cu eseul *Non iubirea*, în care, cu discernământ, cu sensibilitate și cu o mare capacitate de introspecție, analizează această temă tulburătoare a literaturii lumii.

Am încredere absolută în talentul și perseverența aceste scriitoare așa de instruite și așa de mature. (Nicolae Scurtu)

NON-IUBIREA

Și ei îi plăcea să scrie... Cuvintele îi dansau în privire și ecoul cântecului lor se auzea în fiecare bătaie frivolă a inimii ei. Virgulele i se răsfirau printre gene, frânturi de gânduri neterminate se înșirau între paranteze, captive în obscuritatea semiînțelesului lor, ca un purgatoriu între emoție și sentiment.

Silabele se legau în cuvinte, cuvintele în propoziții, propozițiile în fraze, într-un izvor nestăpânit de pasiune eternă. Înțelesul lor o poseda, punea stăpânire pe voința ei, supunea gândul și instaura domnia inimii... Inima era confuză, o confuzie de o inocență obscenă ce umplea pagina de gânduri anulate de brutalitatea stiloului banal, ce devenea în mâna ei pană imperială.

Fluturi de hârtie își frângeau aripile pătate de cerneală într-un zbor imposibil al realului spre fictiv. Miliarde de particule de manie în stare pură îi explodau în minte cu fum de artificii ca apoi să plutească cu delicatețea petalelor de trandafir eliberate spre deliciul îndrăgostiților și să se așeze treptat-treptat pe filele caietului ei.

Și el era inspirația ei... așa de diferiți unul față de altul, aproape opuși, și totuși atât de asemănători. Abia acum putea ea să-i vorbească liber, singură, în intimitatea gândului ei. Iar ea îi scria lui pagini, file, caiete întregi, pe care le citeau doar alții... Dar privirea ei recita poezia iubirii lor, iarăși și iarăși, cu fiecare spectru de aur din irișii ei albaștrii. Îl privea cu o intensitate care pe el îl speria și pe ea o aducea cu un pas mai aproape de nebunie.

Îi era așa de drag să se piardă în ochii negri care ascundeau atâta mister și spera ca într-o zi soarele din ochii ei să risipească întunericul dintr-ai lui și să-i lase la iveală inima, fragilă și neprotejată, gata să se spargă la cel mai mic cuvânt nepotrivit al ei.

Așa că își alegea cuvintele cu grija cu care alte femei își îngrijeau copiii. Și nu era același lucru ?... Aceste cuvinte cărora le purta o dragoste maternă nu erau oare simbolul unic al iubirii lor ?... o iubire care nu se manifesta într-un dormitor, ci undeva adânc, dincolo de rânduri, printre paginile unei cărți.

Iar el nu îi împărtășea trăirea, nici tremurul, nici ardoarea... Și inima ei se sfărâma încet, bucată cu bucată, dăruindu-se cu totul agendei de hârtie.

Și poate că într-o zi, când ea va fi de mult pulbere de stele, o altă fată va citi caietele ei și se va îndrăgosti și ea de el... nu, nu de el, de el prin ochii ei, de eroul ei de poveste care și-a părăsit prințesa înainte de finalul fericit.

Antonia Toader

Mă numesc Antonia Toader, am aproape 13 ani și sunt elevă în clasa a VII-a la Școala Gimnazială nr. 11 „Ion Heliade Rădulescu", din București.

Dragostea mea pentru poezie a luat naștere de când tainele scrisului și ale cititului mi-au fost încredințate și lumea în care imposibilul devine posibil și-a deschis larg porțile și mi-a dăruit privilegiul să fiu călător în galaxia cuvintelor.

Încă din fragedă copilărie, mi-a plăcut să mă joc de-a v-ați ascunselea cu metafore, epitete, personificări, iambi, amfibrahi…, pentru că îmi place să cred, așa cum minunat afirma scriitorul Ion Andreiță (*Bucureștiul literar și artistic*, anul III, nr. 8(23), august 2013, „O nouă floare în grădina literelor românești") că fac parte din „lumea ce gândea în basme și vorbea în poezii".

„Colțul liric" din cotidianul *Curierul de Vâlcea*, care m-a găzduit de două ori, în lunile februarie și martie ale anului 2012 (*Curierul de Vâlcea*, anul XXIII, N2. 6228, 23 februarie 2012 și anul XXIII, N2. 6238, 8 martie 2012), cu poeziile „Iarna mea" și „Celei mai scumpe", a reprezentat flacăra unei noi pasiuni ce avea să se materializeze anul următor.

Între timp, am participat la diverse concursuri de scriere literară, printre care amintesc: *Concursul Național* „Zâmbet și culoare", ediția a II-a; *Concursul Internațional de Scriere Creativă* „Copilul în lumea cuvintelor"; *Concursul județean* „Copilărie, ce frumoasă ești !" (Blaj) – la toate obținând premiul I.

În anul 2013, mi-am adunat scrierile într-o plachetă de versuri, intitulată „Jocul fulgilor de jar" (Editura RawexComs, București, 2013; editor Raluca Tudor; cu ilustrații aparținând pictoriței Floriana Hristudor-Hilohi) – lansată la Biblioteca Metropolitană „Mihail Sadoveanu", primind frumoase cuvinte de apreciere și încurajare din partea scriitorilor: Emil Lungeanu, Nicolae Dan Fruntelată, Florentin Popescu, Victor Gh. Stan, Ion Andreiță, Romanița Ștențel. În *Cuvântul de întâmpinare*, scriitorul Florentin Popescu afirmă: „Antonia Toader face parte dintre copiii cu o mare sensibilitate și cu un mare bun simț, care știu să vadă poetic, să trăiască sincer și să ne vorbească din tot sufletul despre cei din juru-i: natură, anotimpuri, dar și colegi, învățători, părinți și în genere oameni de bine. Ea se bucură de venirea primăverii, și de cântecul păsărilor, de fulgii de nea și de joaca pe derdeluș, descoperind în fiecare moment al zilei și-n fiecare întâmplare bune prilejuri de a scrie poezie", gânduri la care năzuiesc să ajung.

În același an, am avut onoarea să mi se decerneze, de către scriitorul Ioan Barbu, Trofeul „Cerurile Oltului" pentru debut precoce în poezie, în cadrul *Salonului Național de Literatură și Artă* „Rotonda Plopilor Aprinși".

LUMEA COPILĂRIEI

Mă plimb prin copilărie,
Lume de vis, ideală,
Fără ca nimeni să știe
Lumea mea imaginară.

Sunt copil și fabulez
Căte-n lună, câte-n stele
Zâna bună o urmez
Printre fluturi și zorele.

Și alerg din floare-n floare
În frumosul cer divin
Sub noianul de petale,
De comete și lumini.

Și adorm cu gânduri bune
Când pe Venus, când pe Marte
Obosită de minune
Și de farmecu-i aparte.

De pleca-va mai devreme
Lumea despre care-am scris
Nu am de ce a mă teme:
O voi lua cu mine-n vis.

ZBOR

Vreau să zbor, să zbor departe,
La nimic să nu gândesc –
Vântul numai să mă poarte
Spre-un liman ce-l năzuiesc

Un liman suav de pace,
Toți vecinii să-mi zâmbească –
În care nu are-a face
Răutatea omenească

Știu că-i un gând de copil,
Dar să se-mplinească, jur ! –
Mâine, când mă urc tiptil
Într-o vârstă de matur.

SPERANȚĂ

Există speranță mereu,
La bine și la greu
Eu însă voi susține
Speranța de mai bine,
Mereu

Încrederea te face
Să zâmbești iar și iar,
Acasă ori pe stradă,
Și lacrimi să nu cadă-n
Zadar

Există o speranță
Îndemn la cutezanță,
La faptă și la vis
Precum acest poem
Rămâne un îndemn
La scris.

PRIMĂVARĂ

Primăvara e aici ?
E la groapa cu furnici ? –
Ea, care nu avea tihnă,
E-n concediu de odihnă

Și atunci, cu toată sfada,
A continuat zăpada,
Iar în parcul luminos
Bate un vânt nemilos

Chiar și soarele-a răcit
Și trebuie încălzit –
Și de azi de dimineață
Îi suflăm cu toții-n față

Doar un puști, venit de-a dura,
Strigă cât îl ține gura:
„Primăvară, Primăvară,
Când vii iar la noi în țară ?"

Teodora Georgiana UDREA

(clasa a VIII-a, Școala Gimnazială „Dumitru Pătrașcu", Crevedia Mică, jud. Giurgiu)

TIMPUL

Timpul trece, nu stă-n loc
Să îl oprești nu poți deloc.
De când aleargă ca nebunul
Nimeni nu-i mai ține frâul.

Să îl opresc nu aș putea
Și nici să stau în calea sa,
Fiindcă-i de neoprit
El trece aproape nesimtit.

Timpul e o floare rară,
Nu înfloreste a doua oară
De s-ar opri măcar o dată
Nu l-aș lăsa să plece niciodată.

Otilia Simona FINCA

(clasa a VIII-a, Școala Gimnazială „Dumitru Pătrașcu", Crevedia Mică, jug. Giurgiu)

IARNĂ

Iarna se așterne
Peste tot prin sat
Cu nămeți, troiene
Și cerul înnorat.

La geam cu margarete
Pe ușă clopoței
În sobă focul arde
Mișcând scântei, scântei.

NINGE

Ninge, ninge domolit
Cu fulgii mari de nea
Peste satul amuțit
De frigul iernii, grea.

Copii cu săniuțe
Cobor pe derdeluș
În timp ce neaua crește
Covorul alb, de pluˆ .

Ușor ea, ziua, pleacă
Și lasă locul serii
Cu luna ferecată
Sub mantie de iernă.

PE ARIPILE POEZIEI

Victoria MILESCU

Poeta Ioana Sandu ne propune o carte inspirată, *Umărul vântului*, apărută la Editura Vremea din București, de cele care se văd și cele care nu se văd, din a căror coabitare rezultă lumea în care trăim. Vântul nu se vede, nu se poate atinge, dar totuși, există și se face simțit, la fel ca poezia, prin efectele sale. Între acest două mari forțe se află poetul care le îndură capriciile și eternitatea. Dar îndură și realitatea vieții sale zilnice, cu mizerabilismul și splendorile ei. Vântul și poezia se înrudesc, vântul și poezia nu cunosc granițe, călătorind prin timp, spațiu, prin suflete. Motivul călătoriei, cel în jurul căruia se coagulează întreaga substanță lirică a cărții semnate de Ioana Sandu, se relevă chiar în prima poezie. Spune poeta: „încep călătoria pe umărul vântului/ cu bucuria în față".. Daca viața e o călătorie, ea trebuie făcută cu bucurie. Dar bucuria din această carte nu este una dezlănțuită, exuberantă, ci o bucurie reținută, sobră, trecută printr-un filtru analitic, ajungându-se uneori chiar la acea bucurie amară cu care se contabilizează numărul anilor, al deziluziilor, al suferințelor. Există o bucurie decentă a plecării, o bucurie discretă a venirii, o bucurie secretă a punerii pe hârtie a cuvântului, o bucurie bine strunită a călătoriei prin lumea largă dar și prin lumea contorsionată a „eului aprins".

Starea generală este una de plutire, de survol a unor spații diverse schițate succint din câteva elemente caracteristice, de panoramare a celor două falii ale existenței sale, cea agrestă și cea citadină, prima cu farmecul pur al naturii, cu ape limpezi, câmpuri înflorite, cu șarpele casei și câinele pământului, a doua cu angoasa omului modern, prins „în vacarmul schimbării", blocat în orgolii, zădărnicie, în haosul civilizației tehniciste. Poeta sondează, explorează stări de fapt și stări sufletești. Ele sunt transcrise cu înfrigurare ca sub imperiul unei maxime urgențe, fără a fi retușate uneori, ori cizelate calofil, cititorul fiind bulversat de avalanșa impresiilor al căror liant e considerat inutil în acest tip de comunicare transpersonală. Fiecare piesă pare a fi munca unui lucrător ce merge înainte cu îndârjire, fără a întoarce capul înapoi lăsându-i cuvântului puritatea lui primară într-un montaj mozaicat, executat după o logică proprie, cu un mesaj subtil. Poeziile scurte alternează cu cele ample, în acestea din urmă fiind plasate inserturi axiomatice lapidare despre viață, despre trecerea timpului, despre arta poetică: „Ce ar fi trebuit să treacă a trecut"; „Nu te mai întorci în locul unde ai zidit întregul". etc.

Vântul, simbol al nestatorniciei și efemerului, capătă consistență prin atribuirea unui element omenesc semnificativ – umărul –, care sugerează solidaritate, senzualitate dar și suportul unei poveri: „Vântul bate/ umflă povara pe umărul stâng/ luna plină urcă pe vârfuri/ privește de sus/ te strânge în brațe". Uneori povara e chiar poezia sau dorința irepresibilă de a scrie. Capriciosul vânt suflă în raza de lumină a sufletului dar și în pânzele poeziei până dincolo de realul palpabil.

Călătoria pe umărul vântului exprimă dorința de evadare, de detașare, dorință clamată uneori cu vehemența adultului ultragiat, alteori cu blândețea și candoarea unui suflet de copil, de fapt sufletul oricărui poet, și, pentru o clipă și fără voie aproape, gândul ne duce la acea minunată călătorie pe care micul Nils Holgersson al scriitoarei suedeze Selma Lagerlof o face pe aripile unei păsări, străbătând ținuturi cunoscute și necunoscute, pentru care o călătorie înseamnă aventură, experiență, inițiere. „Învățăturile călătoriei se acumulează, se uită, se reamintesc", spune profesoara de geografie Ioana Sandu, iar poeta Ioana Sandu observă din pragul ușii de fum cum „plecarea iese furiș/ cu săgeata în spate". Din spate vine timpul care, după cum spune „vopsitoarea de păsări": „pune pe umărul meu un an/ pe creștetul celuilalt o nicovală/ trăim pe dinăuntru mai mult/ decât pe dinafară." Timpul îi dă răgaz „vorbitoarei în șoaptă" să se pudreze cu praful din cărți, iar realității să se pudreze pe obraji cu polen. La un moment dat, umărul vântului se contopește până la identificare cu umărul pământean dar păstrând în matrice sinele geamăn: răzvrătitul și îmblânzitorul: „Sufletul pleacă din pat de copil/ în pat de femeie,/ alege trupul abia refăcut/ și cioplește albii spumoase,/ vrea cu tot dinadinsul să bată din aripi/ când sinele geamăn/ află că sunt împreună - / răzvrătitul și îmblânzitorul" (*Împreună*). Poetul este un răzvrătit precum vântul dar și un îmblânzitor de cuvinte, care nu se văd, nu se pot atinge, la fel ca aerul, fără de care nu am putea trăi.

ÎNCHINARE LA ISSARLÂK

Passionaria STOICESCU

Această carte pare concepută dintr-o suflare, dar ea e bine organizată și gândită îndelung. De fapt, aici suflarea înseamnă suflet, iar sentimentul care l-a presat pe autor s-o scrie este pe jumătate dragoste, pe jumătate datorie pentru ai lui, de la strămoși la contemporani, pentru pământul natal, pentru istorie, pentru istorii.

Totul începe cu o parabolă – cea a supraviețuirii: *Mistrețul orb*. Cu orice colți te-a înzestrat firea, în fața vieții, a vânătorii la care ești zilnic expus, orbit fiind într-un final, cineva te duce prin lume. Și cine e în cartea comentată acel „cineva" ? Obârșia, matca natală, cu pământurile și strămoșii, cu numele lor ciudate și explicate filologic și istoric de către autor.

Păstrând proporția, aș da ca un subtitlu acestor cuvinte de întâmpinare a unei noi cărți, a vieții retrăite în ea, *De la Macondo la Bălăcița*, în capul și în sufletul meu Nicolae Dan Fruntelată rezonând oarecum cu Gabriel García Márquez. Și aș aminti doar două aforisme celebre ale columbianului, care vin mănușă prozei mehedințeanului: 1) *O patrie fără eroi e ca o casă fără uși.* Și 2) *Moartea nu vine odată cu vârsta, ci odată cu uitarea*.

Nicolae Dan Fruntelată este cel al micii lui patrii, Bălăcița, plină de eroi a căror viață merită povestită, ca un antidot împotriva uitării. Așa apar *Alungarea din Dăsnățuia*, *Testamentul bunicului*, *Testamentul lui tata* și celelalte scrieri cu virtuți testamentare. În final, cartea capătă valoare de document.

Scriitorul nu poate trăi altfel, decât pentru a-și povesti viața, decretează același Márquez amintit anterior. Dar și viața trebuie să fie ... de poveste ! Dacă nu, prin magia imaginației și talentului său, scriitorul o face să fie. Filoane ale acelui **realism magic** întâlnit la reporterul și cineastul columbian se regăsesc la reporterul, poetul, desfășurătorul de scenarii Nicolae Dan Fruntelată. În plus, în *Lambretta*, autorul își permite paralelisme între istoria veche și cea nouă, între patria mică și cea mare.

Cum orice carte se face din cărți și din viață, și povestea *Lambrettei* începe cu un jurnal ciudat, *Ceaslovul*, pe care îl găsește fiica autorului, etnolog, prilej de reflexie adâncă pentru tot ce înseamnă notație a faptului de viață, a urmărilor transcrierii retrăirii în comportament. Posesoarea de drept a ceaslovului îl oferă ca pe o izbăvire: *Ia-l, fata mea, fă ce vrei cu el, nu mai pot să țin în casă toate poveștile astea, noaptea nu mai dorm, se trezesc și întâmplările din ceaslov, umblă prin curte, le aud, plâng, se bucură, cer câte ceva, nu mai pot, am obosit să stau între ele !* Superbă motivație a vietății poveștii, a disipării ei în lume, a nașterii cărții. Recitind însemnările în lumina realismului magic de care aminteam, Nicolae Dan Fruntelată a încercat să dezlege toate întâmplările, dar s-a contaminat: *Au trecut niște ani, am început să îmbătrânesc, să nu mai dorm, să aud cum umblă noaptea împrejurul meu oamenii din jurnalul ciudat al Lambrettei Vetteringhe. Și am înțeles că* ***singurul leac*** *este acela* ***al scrisului****, a scoaterii în afară a paginilor galbene din apocriful care ne bântuie.*

De aici încolo, poveștile curg după vremuri și spații: cu partizani, cu securiști, cu spioni, cu crime, cu nopți walpurgice, cu revoluție de doi bani și preluarea puterii pe mai mulți.

Toată această lume tulburătoare e botezată cu tâlc, numele muierești sau bărbătești sublimând în sâmburele lor „povestea poveștii". Autorul chiar mărturisește: ... *echipa de lămurire din Căruja* (pentru colectivizare) *e condusă de tovarășul Șarpe (Doamne, ce le potrivește nebuna de viață !) sau Lică Temătoru, colegul lui*.

Apreciez însă că antroponimele feminine sunt mult mai suculente: Tomyris, regina amazoanelor (*de la Herodot citire – genialul reporter grec*). *Ea păzea granițele de vis ale Europei, continentul care aprindea* (și aprinde încă ! n.n.) *dorințele barbarilor*. Apoi Lambretta, în italiană însemnând „motoretă", ce poartă ca un vehicul ușor, de colo-colo, întâmplări și oameni mai pe toată întinderea cărții, Gabi Solovei, privighetoarea rusă, Violeta Rană, femeia fatală a Bălăciței, Murmurina lui Nelă, fata fermecată care șoptea cu animalele, Răspizdana, a cărei poreclă s-a schimbat în renume, Lina Benares sau Puița lu' Bâlbără, fata lăutarului.

Toate poveștile au eroi bărbați, dar marile eroine mi s-a părut a fi femeile.

Și încă demn de remarcat, conglomeratul balcanic prezent în eposul cărții, ca o închinare la Issarlâkul care ne bântuie în temperament și fapte.

Dialog ? Aproape deloc ! Schimbul de replici e subînțeles în esențe, iar poetul care nu braconează în apele prozei, ci se mișcă dezinvolt în ele, prinzând câteodată peștișorul de aur, are *flash*-uri metaforice pentru oameni și locuri, pentru trăiri și evocări.

În sfârșit, el ne oferă rețeta unui nou tip de proză, ***zvâcromanul***, alert, succint, neplictisitor, cu umor și, mai ales, viu. Începutul e antebelic, cuprinsul e prin multe războaie ale lumii, iar finalul e contemporan: toți în război cu toți. Evident: să nu semene, vorba autorului, cu *ceva realist, capitalist și mizerabil*.

(Nicolae Dan Fruntelată, *Lambretta*, Editura Semne, București, 2015)

CA ÎNTR-O RUGĂCIUNE ÎN VECHI ȘI-ASCUNSE SCHITURI

Gabriel DRAGNEA

Am primit cu ceva timp în urmă cartea *Sfeșnic în rugăciune* a poetului Traian Vasilcău. Am citit-o și recitit-o și, parcă tot mai aproape de suflet se cuibăresc gândurile, destăinuirile și, uneori, sentimentele de neputință în fața timpului care zidește și dărâmă în același timp, care aduce bucurii odată cu nașterea și lacrimi în pragul morții.

Versurile poetului Traian Vasilcău tulbură, răscolesc și seceră neliniști. În multe dintre poemele sale poetul îndeamnă la calea cea dreaptă scăldată în Lumina ce ni s-a dat. Acea Lumină pe care o ascundem inconștient în cotloane întunecate ale sufletului, pe care o zăvorâm fără regret refuzând și, în timp, uitând care este rolul trecerii noastre prin Viață.

Care popor ? Negânditoare plebe, / Care-a iubit o clipă și-a uitat, / Un trib civilizat, modernizat, / În care dorul desfrânării fierbe. (*Manifest veșnic actual*, p. 52)

Dar, poetul nostru este activ în România de dincolo de apă și e conștient de rolul pe care îl are de a înveșnici sentimentele în vers, de a înrădăcina în poeme teme și motive profunde ce îndeamnă la meditație și la aprecierea frumosului vieții, a valorilor spirituale care se pierd printre pașii grăbiți ai oamenilor.

S-a profețit Lumina. Pot să fiu / Ce n-am fost încă-n veacul moștenit. / Și-n templul de smerenie zidit, / A treia zi din moarte pot să-nviu. / Am plâns și-n mine mahnele s-au stins / Și-n lacrima lui Christ prea suferirea / Îmi caut ca să-mi aflu mântuirea / Și-mpodobit cu răni, să-mi strig Iubirea / Și-apus în toți, să fiu de raiuri nins ! (p. 5)

Autorul *Sfeșnicului în rugăciune* este într-o permanentă căutare a unei noi trepte spre desăvârșirea spirituală care (te) apropie de Creator. Plecând de la expresia celebră, folosită sub diverse forme, "câtă iubire, atâta suferință", iată că, și poetul Traian Vasilcău este conștient că drumul spre Lumina cea Veșnică și Raiul promis este unul presărat cu obstacole și încercări diverse ca într-un labirint inițiatic. Dar, până a ajunge să îmbrace straiele Luminii, omului, în jocul de umbre al lumânării îi este dat să spere prin smerenie și rugăciune că va rămâne, măcar pentru o clipă o parte din taina lui Dumnezeu.

Mi-a-mbrățișat tot trupul lumânarea, / Mă leagănă în brațele-I și zic: / „Din tronul Suferinței nu abdic". / Îmi dă sărutуri, cât nu vede zarea, / Da-n zori se duce, suspinând din greu, / În gazda ochilor lui Dumnezeu. (p. 7)

Traianus nu este doar un arhivar al dorințelor și gândurilor pătrunse de mister și taină, este și un dascăl supus căruia conștiința învăluită în Credință și Dragoste îi dictează să fie îndrumător spiritual pentru tot ce reprezintă viața în juru-i, împlinind astfel și sarcina atât de importantă a creștinătății : Împărăția.

Învăț tăcerile să spună / O veșnicie în Iisus. / Învăț cuvintele să spună / Mirările ce-au fost și nu-s. / Învăț garoafele să spună / Cât de etern, Doamne te cânt / Și-n mine-aud cum se adună / Marile logosului sfânt, / Și-atunci, avid de întregime, / Învăț să nu mai știu de mine. (p. 50)

Ultimele două versuri de mai sus mă trimit cu gândul la pilda biblică a bogatului căruia Iisus îi propune să vândă tot ce are și să îl urmeze. Personajul nostru dat ca exemplu deținea informația și respecta cu strictețe toate poruncile lui Dumnezeu. Era un model în societatea vremii prin atitudine, comportament și mod de viață. Dar, cu toate acestea, îi lipsea un lucru: renunțarea la sine, implicit la cele agonisite. Nu știu dacă, în final, acest om înstărit s-a conformat cerinței, important este că, pentru poetul Traian Vasilcău dăruirea de sine, devotamentul absolut sunt calități supreme pentru omul netrecător superficial prin lume.

În toată această carte nu există poem care să nu atingă, măcar aluziv, prin intermediul simbolului, aspectul religios, amprenta credinței și descoperirea bucuriilor acesteia. În poemul cu miros fin de baladă populară, autorul ne împărtășește, cu simplitatea specifică acestui gen de creație, trăirea rugăciunii și efectele ei vizual și senzorial afective.

Îmi amintesc de maica mea / Cum sta-ngenunchi și se ruga, / Și ceru-n fața-i cobora

Să nu se roage singurea. / Și-n clipa când se ridica, / Cerul la loc se înălța, / Iar lacrima pe fața sa / Ca diamantul strălucea, / Și de smerenii mâna-mi grea . Binecuvântu-i culegea. (*Diamantul binecuvântării*, p. 51)

Pentru a reliefa prospețimea gândului sădit în versul care curge-nșuvoiat ca o neliniște intensă interioară m-am oprit asupra versurilor din *Psalm pentru îngeri*. Ca-ntr-o rugăciune a călugărilor din vechi și ascunse schituri unde, poate, doar păsările cerului mai poartă pe aripi praful orașului, și în acest poem regăsim nevoia de dragoste, o solicitare vie, strictă și niciodată suficientă:

Doamne, / Carele mi-ai dat toată tristețea / Ce-o suport / Și toată bucuria ce n-o pot duce, / În fața smereniei Tale / Îți cânt / Cu glas nevindecat de cruce (…) */ Doamne, / Carele mi-ai dăruit toată lumina / Ce n-o pot merita / Și toată durerea / Care mă-nveșnicește-n altarele ei, / La picioarele-Ți cad / Și rog să dai ordin / În zori / Să ningă cu dragostea Ta / Peste îngerii mei !* (p. 44)

Toată cartea are în conținutul ei poeme care merită atenția și aprecierea acelora care știu să recunoască versul religios autentic. Un poet, așa cum este Traian Vasilcău, nu putea să nu dedice măcar un poem celui care a fost – și încă există prin versurile sale de o greutate deosebită, prin simboluri, semnificații și metafore sculptate în trup de ceruri, Grigore Vieru: fiul României rănite de o apă ce-și dorește punte.

O, el e-un crin pe care-l scapă cerul, / Rugându-ne sa i-l întoarcem cânt. / Deschideți geamul, a-nflorit Vieru, / Frumos ca un poem doinit de vânt (…) */ De-acum va fi să fie numai cânt / Și mâine-n zori, trezind oarbe morminte, / La braț mergând, pământ lângă pământ, / Ne-om duce-n templul său nins de cuvinte* (*Nins de cuvinte*, p. 52-53).

Am primit, așadar, cu drag această *salbă de lirice*, dar bucuria mi-a fost și mai mare după ce am pătruns în universul sincerității poetului, m-am hrănit cu glasul lăuntric al acestuia, descoperindu-I harul care a generat atât de natural și necesar acest manifest de credință autentică.

Planul Paneuropean Kalegi și migrația musulmană spre Europa

Gl.Bg.(r) Gheorghe DRAGOMIR
Președinte Centrul de Etică și Strategii

Imigrarea musulmană către Europa, despre care am scris în articolul precedent, este un fenomen cu profunde implicații și interese oculte și își are originea în proiectul PANEUROPEAN ale cărui baze s-au pus la Viena, în 1922, sub bagheta misteriosului personaj Richard Coudenhove Kalegi, înalt demnitar al puternicei loje masonice B'NAI BRITH, care reunește cele mai puternice familii evreiești de pe Wall Street și City, șefi de state și guverne, șefii celor mai puternice corporații financiare, de media, petrol, armament etc.

Proiectul PANEUROPA avea drept scop instaurarea unei noi ordini mondiale, bazată pe o federație de națiuni condusă de SUA. Primul pas era realizarea unității Europei și crearea premiselor instaurării unui guvern mondial.

Lucrarea sa de căpătâi, *Praktischer idealismus*, susținea teoria creării unei subrase umane, bestializată prin amestecul rasial între popoarele europene și rasele afro-arabe și asiatice, ca viitori locuitori ai Statelor Unite ale Europei.

Omul viitorului, spunea KALEGI, *este de sange mixt*. Rasa viitorului, euro-asiatică-negroidă, extrem de asemănătoare cu anticii egipteni, va înlocui multiplicitatea popoarelor, cu o multiplicitate de personalități.

În ce consta planul Kalegi ? El propunea eliminarea treptată a statelor națiuni, a democrației, cu o dictatură a minorității, a elitelor, prin adoptarea unor legi antipopulare. Noua rasă de metiși, caracterizată de lașitate, cruzime, supunere, urma să fie condusă mai ușor de noua elită financiar-bancară și militară, considerată rasa superioară.

La vremea respectivă, politicienii au aprobat această strategie a lui Kalegi, băncile, mass-media și seviciile secrete americane și occidentale implicându-se în realizarea acestui proiect. Se avea în vedere folosirea Societății Națiunilor drept acoperire pentru lansarea proiectului PANEUROPA.

În cercurile oculte se cunoaște că adevaratul fondator al UE, care dictează prin Bruxelles și Maastricht este Kalegi, căruia, în semn de omagiu i s-a constituit un ordin ce se conferă o dată la doi ani celor mai zeloși susținători ai proiectului. În ultima perioadă au fost recompensați cancelarul german Angela Merkel și Herman van Rompuy.

Planul KALEGI intre mit si realitate. Dacă analizăm evoluția proiectului de unificare a statelor europene la șase decenii de la lansare, constatam cu stupoare că, în ciuda unor momente ce au încetinit punerea sa în aplicare (ex. cel de-al doilea război mondial), totuși suntem spre final, când se vorbește tot mai apăsat de către leaderii europeni și cu obstinație de cei germani, despre necesitatea creării Statelor Unite ale Europei, atacându-se mai întâi familia tradițională (ex. prin presiuni exercitate pentru legalizarea căsătoriilor gay), rădăcinile iudeo-creștine ale Europei (ex. eliminarea din Tratatul de la Lisabona a articolului ce făcea referire la creștinismul european, ca element de unitate și identitate), atacându-se națiunile și naționalismul, încurajându-se însă extremismul și xenofobia.

Prin interventiile militare în Orientul Mijlociu, Africa și Asia, în numele democrației și apărării libertății de către coaliția americano-occidentală, s-a reușit destructurarea regimurilor dictatoriale, care au fost înlocuite de regimuri conduse de organizații care până mai ieri erau considerate teroriste (Frații musulmani), transformate în partide politice ce au ajuns la conducerea țării (Egipt) în urma alegerilor democratice, pentru ca apoi să fie înlăturate prin instaurarea unor regimuri militare, iar conducătorii să fie arestați și condamnati la moarte. Răsturnarea regimurilor din Orientul Mijlociu Extins a dus la divizarea Islamului, prigonirea creștinilor și deplasări impresionante de populații din acest areal spre Europa. Asistăm astfel la cel mai nemilos genocid din istoria umanității, controlat din umbră de oculta internațională, hotarâtă să ducă la bun sfârșit proiectul PANEUROPA conceput de Kalegi.

Dacă aprofundăm cercetarea, vom constata că lobby-ul stăruitor al susținătorilor proiectului s-a concretizat prin adoptarea în anul 2000 a raportului ONU intitulat: „Population division: *Emigrările de schimb – o solutie pentru populațiile îmbătrânite*", în care se subliniază că, până în 2025, Europa are nevoie de peste 160 milioane de brațe de muncă din Orientul Mijlociu, Africa și Asia pentru a se salva. Nu întâmplător, fostul director general al OMS (Organizația Mondială a Sănătății), dl. Chriholm G. Bock, susținător neobosit al planului Kalegi, afirma că: „Ceea ce oriunde în lume trebuie să se aplice, este să se practice limitarea nașterilor și căsătoriile mixte și asta cu scopul de a crea o singură rasă într-o lume unică ce va depinde de o autoritate centrală".

Manipularea din ultimele zile privind nevoia de primire și integrare a valului de imigranți din Orientul Mijlociu și îndeosebi din Siria, în care sunt implicate organizații non-guvernamentale, mass-media, personalități politico-guvernamentale din SUA și Europa și reacțiile dure lansate de demnitari germani, care amenință cu sancțiuni economice țările UE care nu acceptă cotele obligatorii, demonstrează forța incredibilă de care dispune această mașinărie ocultă, care impune europenilor să-și renege propriile origini, identitatea culturală și etnică, în numele umanismului și multiculturalismului.

Problema care se pune și care cu siguranță va genera dezbateri aprinse în fororile internaționale și europene este: *Cine finanțează acest tafic internațional de imigranți și de ce s-a ales drept destinație Europa și nu țări arabe bogate, care sunt implicate în sprijinirea financiară și logistică a ISIS (Arabia Saudită, Qatar, Emiratele Arabe Unite, Malaezia) ? De ce SUA și Canada, care s-au implicat în susținerea financiară și militară a opoziției siriene, iar mai apoi a organizatiilor teroriste afiliate la ISIS, nu deschid larg porțile pentru primirea imigranților și pasează toată greutate asupra EUROPEI ?*

Din informațiile obținute de serviciile speciale europene, doar 10% sunt refugiați proveniți din Siria, restul sunt din Afganistan, Pakistan, Yemen, Liban, Somalia, Nigeria, Libia, Tunisia.

Spionajul austriac a dezvăluit că organizații non-guvernamentale americane, având în spate pe miliardarul Soros, au creat un model de co-finanțare și contribuie substanțial la costurile transportării imigranților spre Europa cu sume ajungând până la 14.000 euro de persoană.

Ca o concluzie ce se desprinde din studierea fenomenului invaziei musulmane spre Europa, este aceea că, prin această diversiune bine oganizată de SUA și cu acceptul Germaniei, se urmărește o divizare a statelor europene și o slăbire a puterii economice, militare și politice a UE, care va deveni un actor periferic pe scena internațională, la șubrezirea încrederii în viitorul UE și al NATO ca umbrelă de securitate pentru statele europene.

Viitorul Europei nu se arată prea roz. Actuala provocare va perturba confortul și siguranța personala și colectivă, va adânci criza economică și morală în care s-a cufundat Europa, anunțând o revigorare a extremismului și xenofobiei și ajungerea la putere a unor formatiuni politice de extremă dreapta. Întunericul va acoperi luminile amăgitoare ale Occidentului, teama, suspiciunea și zavistia vor genera conflicte interetnice și religioase care pot scăpa controlului.

Valul imigranților se va transforma într-un tsunami care, pe termen mediu și lung, va șterge urmele civilizației creștine, deasupra Europei va flutura mândră semiluna, așa cum și-a dorit Soliman Magnificul.

Țările din bazinul dunărean se vor afla încă o dată înaintea unei noi provocări a destinului, fiind prinse în menghina nemiloasă a intereselor Rusiei și Turciei și fiind nevoite să supraviețuiască acestor avataruri ale istoriei.

România va trebui să înțeleagă că este nevoie mai mult ca oricând de unitate în jurul intereselor reale naționale, să se pregătească pentru ceea ce este mai rău și să manifeste prudență și înțelepciune în gestionarea crizelor politico-diplomatice ce ar putea apare în urma tensionarii relațiilor în interiorul UE, inclusiv în relatiile cu Ucraina și Ungaria.

Dumnezeu să-I ocrotească pe români și să pogoare asupra conducătorilor duhul înțelepciunii și smereniei pentru a sluji cu credință și curaj patria !

Cititorul interesat este invitat să acceseze site-ul CES la adresa www.centruldeeticasistrategii.ro precum și blogul meu „Spionaj in criză", disponibil pe https://spionajincriza.wordpress.com

De la lacrimi și durere, la un guvern tehnocrat. Un nou scenariu ?...

Motto: *Foarte târziu, guvernul a demisionat. A fost nevoie să moară oameni pentru ca această decizie să se întâmple*. (Klaus Iohannis)

Declarația președintelui României este șocantă și ne amintește de un personaj malefic, care s-a remarcat în focul evenimentelor din decembrie 1989, atunci când afirma cu cinism că este nevoie de cât mai multe victime pentru ca Revoluția să fie credibilă. Este vorba de generalul Militaru, care a fost numit de Ion Iliescu ministru al apărării. Prin ordinele transmise de acesta comandanților de arme a produs haos și teroare soldate cu sute de victime din rândul militarilor și civililor.

Analizând la rece declarația președintelui Iohannis, chiar fără a dispune de o pregătire în materie de manipulare psihologică pentru a înțelege că tragedia COLECTIV ar putea avea în spate acțiunea premeditată a unei mâini criminale, ce a lucrat în folosul unor forțe oculte, interesate să-și consolideze influența geopolitică în această zonă situată între Marea Neagră și Marea Baltică.

Așteptăm răbdători rezultatul anchetei.

Până atunci nu putem trece cu vederea că, în timp ce oamenii își plângeau morții și rănițiii și neputința în fața blestemului COLECTIV, în spatele ușilor capitonate, politicieni și oameni de afaceri fără scrupule își făceau calcule pentru preluarea puterii, pe care nu reușisera să o obțină prin căi democratice, parlamentare. Se pare că de la preluarea conducerii președinției, prin mijloace „miraculoase", sponsorii externi nu mai aveau răbdare văzând lipsa de coerență și credibilitate a partidului președințial, care a ratat de mai multe ori răsturnarea guvernului Ponta.

Deci era nevoie de un eveniment care să grăbească evoluția politică și să ofere președintelui, guvernul pe care și-l dorea.

Drept urmare, asistăm la o confruntare fără menajamente între interesele geopolitice și geoeconomice ale SUA și Germaniei în care au fost atrase și serviciile de informații din aceste țări dar și instituțiile de forță din România: SRI, DNA, care au trebuit să se poziționeze conform acestor interese.

Astfel, lupta dintre CIA și BND (seviciul de informații german) pentru controlul total asupra României a intrat pe o turnantă periculoasă, presa lansând pe piață drept viitori premieri numele fostului sef al SRI, George Maior, trimis urgent ca ambasador la Washington pentru o perioadă de instruire necesară viitorului său politic și numele lui Dacian Cioloș, consilier personal al președintelui Comisiei Europene și fost europarlamentar PPE.

A ieșit câștigător tehnocratul Cioloș, ceea ce a stârnit iritarea administrației americane care, prin vocea ambasadorului american la București, a transmis mesajul ca românii să nu părăsească strada, prin aceasta sperându-se să se pună presiune asupra președintelui și partidelor politice prin ONG-uri finanțate de George Soros, prezente în stradă și care și-au arogat rolul de purtător al cererilor protestatarilor.

Din acel moment asistăm la o acțiune deschisă de manipulare psihologică, folosindu-se cu abilitate de durerea și impactul emoțional puternic avut asupra oamenilor ieșiți în stradă având drept țintă confiscarea de către politicieni a momentului, ceea ce amintește de evenimentele din decembrie 1989.

Se cunoaște că manipularea psihologică a mulțimilor este considerată drept o acțiune de schimbare a percepției sau comportamentului maselor mari de oameni prin tactici oculte, amăgitoare și chiar abuzive, care se încadrează perfect în modelul de război psihologic.

Elementul specific al mulțimilor este un „suflet colectiv" care are un caracter tranzitoriu, transformând colectivitatea într-o mulțime organizată sau psihologică, care formează o singură ființă și se supune legilor mentale ale mulțimilor.

Mulțimea psihologică, așa cum a demonstrat-o și cea strânsă acum pentru a protesta pentru tragedia de la COLECTIV, este eterogenă și provizorie, se hrănește cu sentimentul de putere datorat numărului mare de indivizi, devenind un fel de contagiune de natură hipnotică. În iureșul acțiunilor mulțimilor, răspunderea pentru reacțiile unora se disipează. Alexix Tocqueville percepe mulțimile ca „Adunări ale indivizilor cu diverse pregătiri și interese, care se transformă în mulțime printr-o omogenitate anterioară. Mulțimile sunt ușor impresionabile de imagini, de evenimente care produc emoții puternice sau nemulțumiri acumulate în timp față de modul de guvernanță sau de clasa politica".

Într-adevăr, oamenii ieșiți în număr impresionant pe străzile marilor orașe și în București, au devenit mulțimi psihologice, care și-au exprimat hotarârea de a schimba modul de guvernanță a țării practicat de politicieni corupți, de funcționari publici incompetenți, de instituții ale statului care nu se află în slujba cetățeanului ci a grupurilor de interese ilegitime.

Consultările de la Cotroceni ale președintelui cu reprezentanții aleși „pe sprânceană" din rândul ONG-urilor și protestatarilor și prezența sa în rândul manifestanților (într-o zi când numărul acestora era redus), a fost un exercițiu de imagine pentru președinte și o mimare a rolului sau de mediator între societatea civilă, clasa politică și instituțiile statului.

Planul președintelui se pare că a fost bine pus la punct din timp și a fost urmat de acesta pas cu pas, la presiune externă. Odată ce mulțimea s-a retras din stradă, după anunțarea constituirii unui guvern de tehnocrați, președintele și clasa politica au răsuflat ușurați, continuându-și liniștiți lupta pentru impunerea în guvern a persoanelor apropiate de PNL și fostului președinte Băsescu.

Și de această dată strada a fost păcălită, iar solicitarile protestanților rămân fără rezultatele așteptate.

Dar, ghinion ! Este posibil ca socoteala din laboratoarele ocultei, în cârdășie cu acoliții ei din România, să nu coincidă cu cea a manifestanților, care și-au dat seama că au fost păcăliți și de această dată, ca și în 1989, când pe ruinele fumegânde și pe cadavrele tinerilor martiri jertfiți pentru libertate și o viață mai bună, s-a construit o societate „democratică" criminală, care periodic își cere tributul de sânge din partea generației tinere. Atunci, artizanul acestui model de societate ne-a arătat un rânjet de fiară îmbrăcată în blană de oaie, iar astăzi, după tragicul eveniment, noul președinte ne zâmbește tâmp, cu satisfacție că are guvernul său.

Este posibil ca în săptămânile viitoare să asistăm la o reîntoarcere în timp, când Piața Universității era ocupată de o mulțime eterogenă, al cărei suflet era animat de muzica de protest a lui Vali Sterian, care unea în jurul unor valori morale și etice ce-ar fi trebuit îndeplinite și de clasa politică post-decembristă.

Este posibil ca în ciuda acțiunilor de dezinformare și manipulare psihologică realizate folosind tehnologie electronică avansată, folosită cu succes în SUA și unele țări occidentale, românii să dovedească rezistența pentru a-și păstra libertatea de gândire și conștiință. Altfel, pierderea libertății de gândire ar însemna mult mai mult decât pierderea unei forme de organizare socială, ci ar însemna pierderea umanității, a ceea ce înseamnă să fim oameni.

Să sperăm că oamenii ce vor ieși în stradă să protesteze să nu mai fie influențați în luarea deciziilor de sistemul de gândire rapidă (*thinking fast*, potrivit psihologului David Kahneman, este inconștient, intuitiv și nu necesită efort sau control). Deciziile să fie luate de gândirea lentă (*thinking slow*), care este conștientă, folosește raționamente deductive, este rațională, care gestionează credința, opțiunile și deciziile.

Cred că este momentul să trăim clipa prezentă, să nu o ratăm și să punem punct acestui model de guvernanță bazat pe minciună, impostură, corupție și aranjamente în spatele „ușilor deschise". Să lansăm acțiuni energice și coerente pentru a ne lua țara înapoi din mâinile trădătorilor și oportuniștilor, să readucem bucuria și speranța în inimile românilor umiliți și jefuiți de resursele naturale și umane, de haita lupilor hămesiți.

Cred că este bine să luăm în seamă cuvintele pline de înțelepciune ale regretatului patriot, maestrul Octavian Paler, care ne atrăgea atenția că „ceea ce nu trăim la timp, nu mai trăim niciodată", de aceea tragedia COLECTIV nu trebuie uitată, vinovații să fie trași la răspundere, aplicându-se pedepse exemplare și nu să se mimeze din nou justiția din rațiuni de stat.

Pentru aceasta, este nevoie ca schimbarea de mentalitate și atitudine să vină de la fiecare dintre noi prin respectul față de istoria, tradițiile și credința străbună care au dăinuit, prin implicarea responsabilă în deciziile ce se iau la nivel local și central, arătând că ne pasă de viitorul copiilor noștri și al acestei țări, că este nevoie de a se organiza forumuri cetățenești care să identifice problemele cu care se confruntă comunitățile și să genereze soluții împreună cu administrația locală și centrală.

Cred că este momentul ca președintele României să explice, cu argumente solide, sensul declarației sale nefericite și că aceasta nu are legatură cu lupta pentru controlul total al țării de cele două mari puteri, SUA și Germania, că justiția și celelalte instituții de forță apără cetățenii români de amenințările interne și externe și nu sunt exponente ale ocultei internaționale.

Președintele trebuie să clarifice și să declare public dacă șefa DNA și unii procurori de la diversele eșaloane ale DNA și DIICOT au primit cetățenia americană și dacă șeful FBI are biroul în sediul DNA.

Dacă această situație se confimă, înseamnă că ne aflam în fața unui abuz grav de putere, fără precedent în istoria UE, când actul de justiție și lupta anticorupție se înfăptuiesc într-o țară membră UE de cetățeni americani, deci nu avem parte de o justiție independentă, ci subordonată intereselor geopolitice și geostrategice americane.

Poate nu întamplător, președintele Comisiei Europene, J.C. Junker a răbufnit, considerând că amestecul SUA în treburile europene trebuie să înceteze, Europa și Rusia având nevoie să construiască un parteneriat solid, bazat pe încredere și interese mutuale, care să rezolve pe calea negocierilor conflictele înghețate și nu să amplifice inutil tensiunea și climatul de insecuritate care domnește deja în Europa.

Să sperăm că tragedia COLECTIV va trezi puterile latente ale nației române și conștiința demnității naționale și a libertății de gândire, pentru că altfel „cu cât vom tăcea și vom sta cu spatele gârbovit spre putere, cu atât vor pune mai multe biruri și sarsanale pe noi" (Părintele Justin Pârvu).

CĂRȚI CU AUTOGRAFE ÎN BIBLIOTECA LUI NICHIFOR CRAINIC

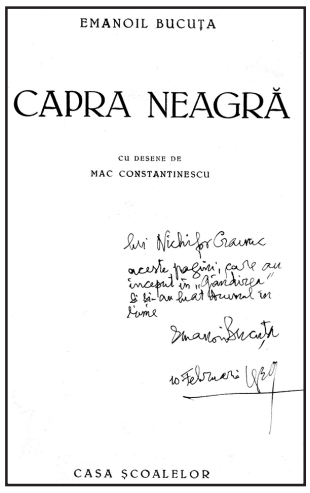

Nicolae Scurtu

Bblioteca poetului, eseistului, teologului și memorialistului Nichifor Crainic (n. 24 decembrie 1889, Bulbucata, jud. Giurgiu – m. 24 august 1972, București) conține un impresionant număr de cărți cu autografe, pe care le-a primit, în timp, de la unii dintre confrații săi din România și din câteva țări din spațiul european.

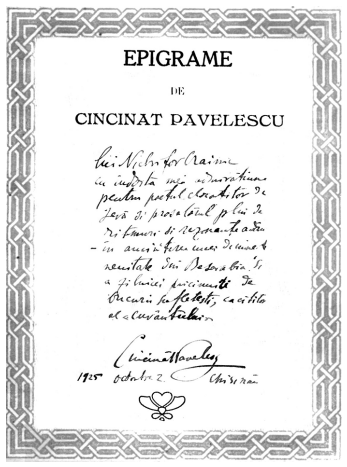
Autografele, după cum se cunoaște, sunt *însemnări de circumstanță,* pe care un autor cunoscut și cu o audiență apreciabilă în rândul cititorilor le oferă cu diverse prilejuri.

Ele devin, cu timpul, *rarități bibliofile* pentru că acele cărți pe care sunt înscrise capătă statutul de *exemplare unicat.*

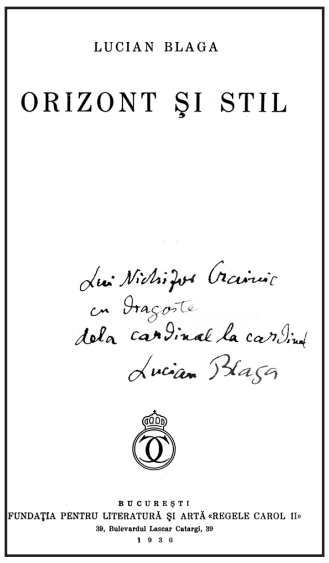

Cărțile cu autografe din biblioteca lui Nichifor Crainic au un alt statut, întrucât *dedicațiile* nu sunt de circumstanță ci, dimpotrivă, relevă prețuirea autentică și cunoașterea operei celui ce a condus, cu pricepere și pasiune, occidentala revistă *Gândirea.*

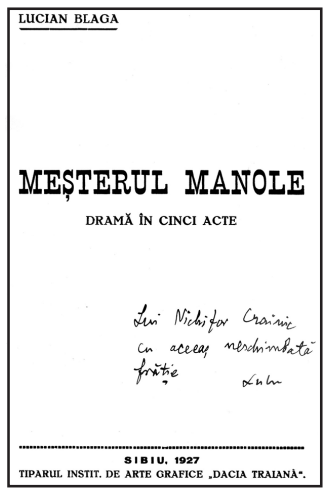
Se impune să precizez că Nichifor Crainic a fost, în același timp, un jurnalist de talie europeană, iar articolele și intervențiile sale în presa cotidiană au trezit interes, curiozitate și au stimulat energiile creatoare ale confraților săi mai tineri.

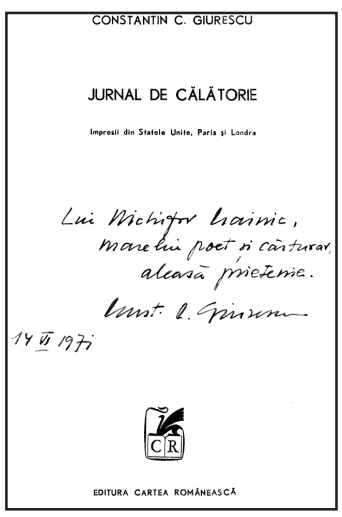

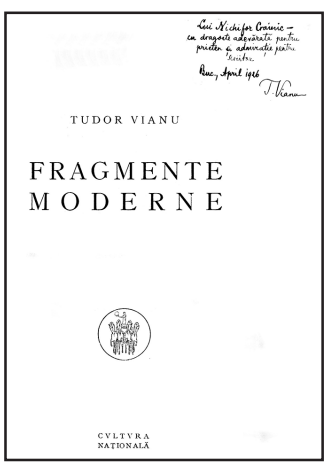

Revelatoare, sub unele aspecte biografice, ideologice și estetice, sunt autografele pe care le-a primit de la cei ce au onorat cu scrisul lor paginile prestigioasei reviste *Gândirea.*

Astfel, de la Lucian Blaga a primit următoarele autografe: *Lui Nichifor Crainic cu aceeaș[i] neschimbată frăție, Lulu.* [*Meșterul Manole. Dramă în cinci acte.* Sibiu, Timpul „Dacia Traiana", 1927; *Daimonionului Nichifor dragoste de la Daimonionul Lucian.* [*Daimonion*, Cluj, Editura Revistei „Societatea de Mâine", 1930]; *Lui Nichifor Crainic, cu dragoste, de la cardinal la cardinal, Lucian Blaga.* [*Orizont și stil.* București, Fundația pentru Literatură și Artă Regele Carol II, 1936] și, în fine, *Lui Nichifor un pendant al „Punctelor cardinale" născut din atâtea neuitate discuții la Kanderstez, Berna, Viena, Agapia. L[ulu].* [*Spațiul mioritic*, București, Cartea Românească, 1936].

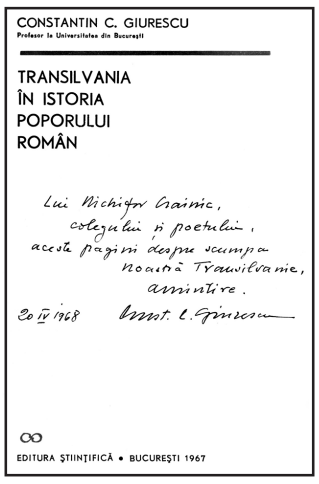

Un autograf extrem de valoros este cel de la Mihail Sadoveanu: *Lui Nichifor Crainic, cu sentimente amicale și aducându-mi aminte de plăcerea ce am avut citind „Nostalgia Paradisului", Mihail Sadoveanu, Buc[urești], 19 mai 1941.* [*Divanul persian. Povestire* orientală, București, Editura Cartea Românească, 1940].

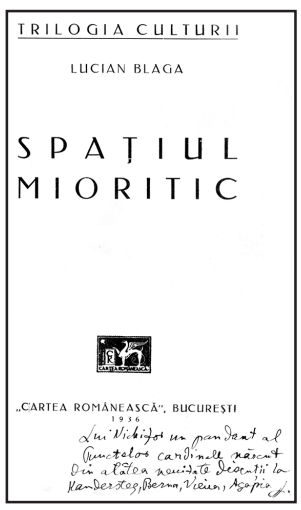
Însemnările lui Tudor Vianu sunt laconice și sobre, însă exprimă o admirație totală: *Lui Nichifor Crainic, cu dragoste adevărată pentru prieten și admirație pentru scriitor. Tudor Vianu, Buc[urești], april[ie] 1926.* [*Fragmente moderne*, București, Cultura Națională, 1925] și *Lui Nichifor Crainic, cu toată vechea dragoste și admirație a lui Tudor Vianu, martie 1939.* [*Studii de filosofie și estetică*, București, Editura Casa Școalelor, 1939].

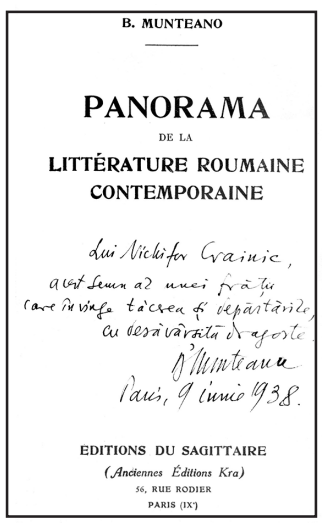

Un autograf laconic, dar semnificativ prin ceea ce comunică este cel primit de la Vasile Voiculescu: *Lui Nichifor Crainic, admirație neștirbită și prietenie. Dr. Vasile Voiculescu.* [*Poeme cu îngeri*, București, Editura Fundației Culturale Principele Carol, 1927].

Piese cu adevărat bibliofilice sunt autograful și catrenul de urmează: *Poetului Nichifor Crainic, scump prieten, admirația, dragostea și devotamentul unui vechi tovarăș cu care a pornit de la început la drum. V. Voiculescu, 1937;* pe aceeași filă se afla și catrenul: *Lui Nichifor Crainic / Ca pe o cetate-n piscuri de minuni / Asediindu-l noapte-zi mereu / Cu armele ne-nvinsei rugăciuni / Să cucerim din nou pe Dumnezeu. V. Voiculescu.* [*Urcuș. Poeme*, București, Fundația pentru Literatură și Artă Regele Carol II, 1937].

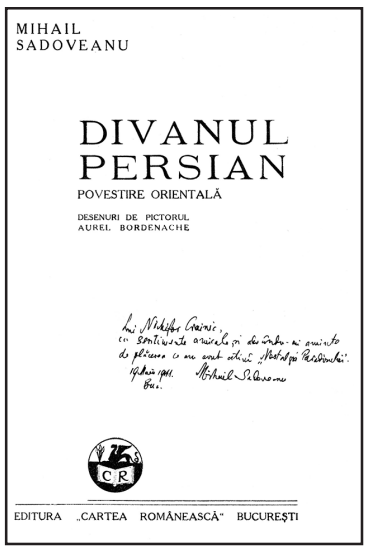
Revelatorie este și dedicația lui Basil Munteanu pe o carte de istorie literară în care figurează și directorul revistei *Gândirea*: *Lui Nichifor Crainic, acest semn al unei frății care învinge tăcerea și depărtările, cu desăvârșită dragoste. B. Munteanu, Paris, 9 iunie 1938.* [*Panorama de la littérature romaine contemporaine*, Paris, Sagittaire, 1938].

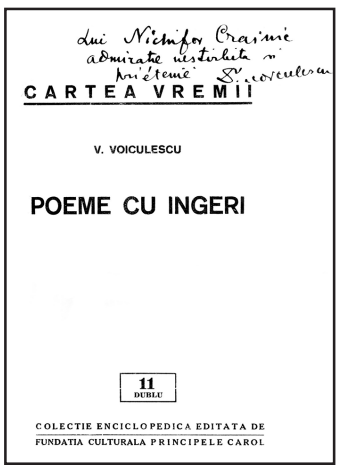

Emanoil Bucuța și Nicolae Cartojan sunt elocvente și prețioase prin mesajul lor subliminal: *Lui Nichifor Crainic aceste pagini, care au început în „Gândirea" și și-au luat drumul în lume. Emanoil Bucuța, 10 februarie 1939.* [*Capra neagră*, București, Casa Școalelor, 1938] și *Domnului coleg Nichifor Crainic cu distinse sentimente de stimă și prietenie. N. Cartojan.* [*Istoria literaturii române vechi. Volumul 1*, București, Fundația pentru Literatură și Artă Regele Carol II, 1940].

Un autograf, ce evocă o întâlnire memorabilă cu Nichifor Crainic la Chișinău, este cel dăruit de poetul Cincinat Pavelescu: *Lui Nichifor Crainic cu îndoita mea admirațiune pentru poetul clocotitor de sevă și prozatorul plin de ritmuri și rezonanțe adânci, în amintirea unei dimineți neuitate din Basarabia și a zilnicei pricinuiri de bucurii sufletești, ca cititor al „Cuvântului", Cincinat Pavelescu, Chișinău, 2 octombrie 1928.* [*Epigrame*, Craiova, Ramuri S.A., 1928].

Interesante și valoroase sunt și autografele lui Constantin C. Giurescu: *Lui Nichifor Crainic, colegului și poetului, aceste pagini despre scumpa noastră Transilvanie, amintire. Cont. C. Giurescu, 20 aprilie 1968.* [*Transilvania în istoria poporului român*, București, Editura Științifică, 1967] și *Lui Nichifor Crainic, marelui poet și cărturar, aleasă prietenie. Const. C. Giurescu, 14 iulie 1971.* [*Jurnal de călătorie. Impresii din Statele Unite, Paris, Londra*, București, Editura Cartea Românească, 1971].

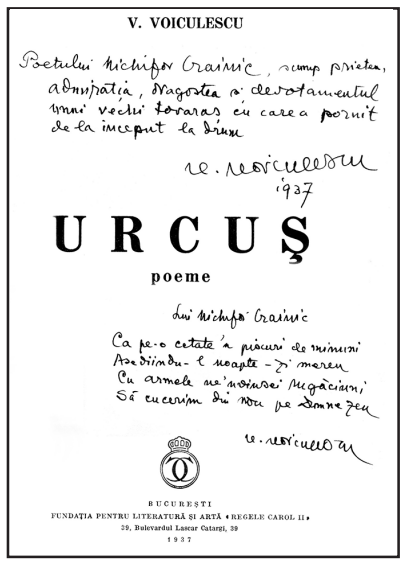

Un autograf prețios ce conține reminiscențe ludice este cel dăruit de Păstorel Teodoreanu: *Vechi-prietenului poet Nichifor Crainic, aceste spicuiri disparate, înmănunchiate în pripă, din recolte diverse. Admirație poetului, afecțiune prietenului, bătrânul Păstorel, București, 14 septembrie 1962.* [*Berzele din Boureni. Bucăți alese. Prefață de Savin Bratu*, București, Editura Tineretului, 1957].

O dedicație, cu totul semnificativă, este cea dăruită de Ion Șiugariu: *Domnului Nichifor Crainic, părintele generației mele, sinceră și profundă admirație. Ion Șiugariu, București, 22 martie 1938.* [*Trecerea prin alba poartă. Poezii*, București, Editura Pavel Suru, 1938].

Un alt autograf, extrem de valoros, ce caracterizează, de fapt, o personalitate complexă, este trimis de Marin Sorescu: *Domnului profesor Nichifor Crainic, decanul literelor românești, marelui poet și gânditor, omagiul lui Marin Sorescu, 1968.* [*Poeme*, București, Editura pentru Literatură, 1967].

Lectura acestor *semne de prețuire* demonstrează fără echivoc, peste timp, rolul și locul pe care l-a ocupat și-l ocupă Nichifor Crainic în literatura și cultura națională.

Un album, de fapt o carte document, care să cuprindă toate autografele primite de Nichifor Crainic, ar deveni un excelent instrument de lucru și, în același timp, ar deschide autentice punți de cunoaștere a unei epoci și a unor oameni care s-au impus prin *fapte* și *opere* ce se cuvin a fi *recercetate*.

(Cărțile cu aceste autografe se găsesc în biblioteca profesorului Nicolae Scurtu din București.)

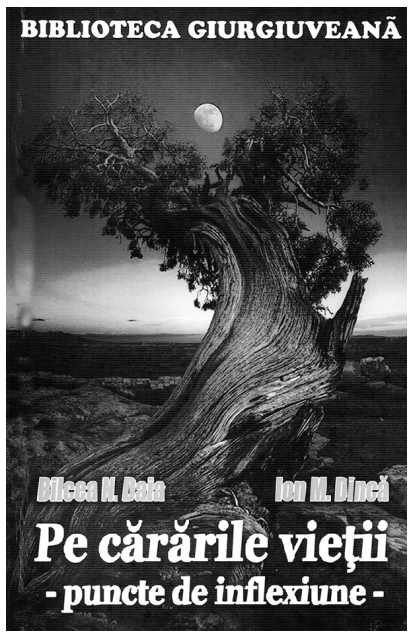
Doi distinşi dascăli oferă lumină

Luminița Cornea

Doi distinşi dascăli, Bilcea Daia şi Ion Dincă, din Giurgiu, aflaţi la o venerabilă vârstă oferă lumină din lumina primită de-a lungul vieţii, dintru începuturile lor în sate dunărene din apropierea Giurgiului.

Cum oferă, acum, lumina ? Prin volumul lor intitulat *Pe cărările vieţii – puncte de inflexiune*, ediţie îngrijită şi cuvânt înainte de Dan Mucenic, postfaţă de Emil Talianu. De reţinut că volumul a apărut la Giurgiu, în acest an, în Colecţia „Biblioteca giurgiuveană", Seria Documentar, cu sprijin financiar, în principal, din partea Consiliului Local Giurgiu.

Într-o menţiune specială, se cuvine să dezvăluim faptul că cei doi profesori de matematică, Bilcea Daia şi Ion Dincă, se află la al patrulea volum, cu titlul *Pe cărările vieţii*; primele fiind adevărate monografii ale satelor natale, Malu (fostul judeţ Vlaşca) şi, respectiv, Drăghiceanu, com. Gogoşari (Giurgiu). Acest al patrulea volum ilustrează activitatea autorilor ca profesori şi directori de şcoală în Giurgiu.

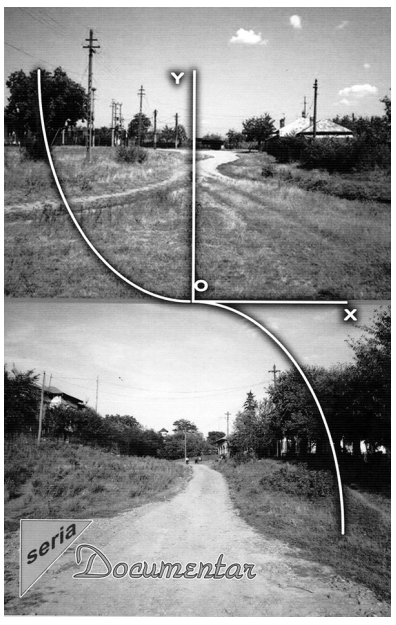
Pe coperta întâia a volumului, se află imaginea unui străvechi stejar ce transmite călătorului ce sosește în Gogoşari (la intrarea căruia se află) atmosfera stranie a Codrilor Vlăsiei. Atât a rămas din vestiţii Codri ai Vlăsiei în care a poposit, în anul 1596, cu oştile lui, Viteazul voievod Mihai, primul unificator de Ţară. Din acest stejar se mai păstrează doar o parte vie, iar altă parte cuprinde o uriaşă scorbură (totuşi verde ! !) cu un diametru de doi metri, în care, la nevoie, uşor se poate adăposti un om.

Un stejar într-un crepuscul de lumină străjuit de astrul nopţii în descreştere ! O imagine semnificativă în corelaţie directă cu întreg cuprinsul cărţii. Cu mirare, la început, am privit coperta a patra a cărţii: două ilustraţii reprezentând intrarea în două sate, unificate prin imaginea unor puncte de inflexiune (puncte în care curba îşi schimbă sensul concavităţii), o sintagmă matematică.

De ce oare autorii şi-au dorit o asemenea copertă ? Nu doar pentru că au fost o viaţă profesori de matematică, iar acum, ca pensionari şi-au schimbat oarecum „curba" vieţii. Evident au avut în vedere (şi s-a potrivit de minune cu tematica volumului) un strălucit înaintaş, profesor de matematică (chiar dacă puţin timp) la Gimnaziul „Ion Maiorescu" din Giurgiu, Dan Barbilian, cunoscut în literatură cu pseudonimul literar Ion Barbu (1895-1961).

Matematicianul Dan Barbilian afirma că poezia şi geometria sunt complementare în viaţa sa; acolo unde geometria devine rigidă, poezia îi oferă orizont spre cunoaştere şi imaginaţie. Opinia matematicianului-poet ne îndreptăţeşte să afirmăm că cei doi profesori de matematică giurgiuveni găsesc astăzi o frumoasă preocupare, utilizând cunoaşterea şi imaginaţia.

În cele peste două sute de pagini, autorii realizează o lucrare cu un puternic caracter documentar, cu rememorarea întregii lor activităţi didactice, fapte de viaţă pe care le-au trăit, informaţii despre evenimente la care au participat. Evidenţiază faptul că bunul mers al învăţământului într-o unitate şcolară îl constituie calitatea climatului de muncă din şcoala respectivă şi calitatea cadrelor didactice – nu şi-au uitat colegii, pe care îi numeşte cu dragoste şi respect. La fel, nu şi-au uitat elevii. Mulţi dintre aceştia au răspuns invitaţiei de a face emoţionante destăinuiri despre anii lor de şcoală, exprimându-şi profunda recunoştinţă faţă de profesorii lor. Din aceste destăinuiri aflate pe mai multe pagini, cititorul îşi poate imagina portretul celor doi dascăli ajunşi acum la o frumoasă vârstă, dar care rămân în memoria comunităţii giurgiuvene ca prezenţe exemplare ale învăţământului românesc.

Deosebite sunt numeroasele ilustraţii prezentate în carte, multe fotografii din anii petrecuţi direct în şcoală, de la serbări şcolare, de la ziua absolventului, de la diverse revederi ori cu ocazia unor vizite ale oficialităţilor. Cu nostalgia trecutului, desigur, sunt redate ilustrate vechi cu Gara fluvială Giurgiu, cu intrarea pe Podul Prieteniei Giurgiu-Russe, cu Şantierul Naval. Asemenea aduceri-aminte fac bine cititorului de azi.

Găsim în volum pagini interesante de strictă matematică prin fragmentele din articolele publicate de profesorul Ion Dincă, evidenţiind permanenta preocupare pentru specializare în domeniu.

Încheiem prezentarea noastră prin citarea unei maxime a poetului-matematician Ion Barbu, maximă care exemplifică activitatea actuală a octogenarilor profesori Bilcea Daia şi Ion Dincă: „Matematicile pun în joc puteri sufleteşti care nu sunt cu mult diferite de cele solicitate de poezie şi arte."

Dumnezeu să le dăruiască sănătate şi putere pentru realizarea altor lucrări, sprijiniţi de zidul de cetate ce se cheamă DEMNITATE.

Nicolae Cartojan şi presa giurgiuveană

Emilia MOTORANU

Cercetător şi istoric literar, biograf, publicist, pedagog, Nicolae Cartojan (1883-1944) reprezintă centrul studiilor moderne de literatură română veche, făcând trecerea, printr-o abordare comparatistă, între viziunea integratoare a lui Nicolae Iorga şi analiza estetică a lui G. Călinescu. Deţinând perspectiva de echilibru între cultural, lingvistic, literar şi istoric, adăugând la aceasta dimensiunea folclorică, etnologică în definirea obiectului său de studiu, Nicolae Cartojan menţine şi astăzi punctul esenţial în modul de receptare cel mai propriu al medievisticii noastre literare.

Nicolae Cartojan este considerat şi o personalitate marcantă a judeţului Vlaşca, fiind profesor de limbă şi literatură română la Şcoala Comercială şi la Gimnaziul „Ion Maiorescu" (ridicat la rangul de liceu) din Giurgiu, din 1907 până în timpul Primului Război Mondial.

La 1 iulie 1944, revista *Călugărenii – Ziarul tuturor vlăscenilor*, condusă de Ion Vasiliu dedica o pagină omagială emeritului profesor Nicolae Cartojan dintr-un ciclu deschis cu Nichifor Crainic şi Nicolae Crevedia. Printre articolele despre război, infrastructură, agricultură, serbări, târguri sătești sau cronica sporturilor, publicaţia cuprindea medalioane ale unor figuri marcante din literatura română, originare din ţinutul Vlaşcei. Articolul despre Nicolae Cartojan este semnat de profesorul Ion Negoescu, pagina mai cuprinde şi un fişier bio-bibliografic, portretul intelectualului, câteva rânduri manuscris în care cărturarul mulţumeşte directorului Ion Vasiliu pentru iniţiativa de a numi revista *Călugărenii* după locul de baştină al lui Nicolae Cartojan şi pentru ideea acestei pagini literare menite să „lumineze satele"; tot aici se află şi explicaţia provenienţei unui text apocrif *Visul Maicii Domnului*. În legătură cu acest text necanonic, Nicolae Cartojan explica originea, versiunile existente, răspândirea, contaminarea cu *Epistolia Domnului nostru Iisus Hristos* şi *Călătoria Maicii Domnului la Iad*, puterea taumaturgică a acestui text-amulet în credinţa populară, prelucrarea populară a legendei scrise. Articolul dedicat marelui profesor este scris cu numai câteva luni înainte de moartea acestuia.

Despre Ion Negoescu ştim că este autorul volumului *Istoria şcoalelor din Târgovişte*, apărut în 1933 şi coautor împreună cu Iancu Anastasescu al antologiei *Târgovişteа simbol al măririi româneşti*, 1942.

Continuând activitatea unor predecesori precum Bogdan Petriceicu Haşdeu şi Moses Gaster, Ion Negoescu evidenţia faptul că Nicolae Cartojan a îmbogăţit cercetările asupra cărţilor populare, care au circulat la noi în veacurile trecute, provenind unele din Orientul bizantino-slav, altele din Occidentul latin, având o largă răspândire şi influenţă. Acest demers s-a concretizat într-o creaţie de o mare valoare ştiinţifică: *Cărţile populare în literatura românească*, (1929-1938), monografie în două volume: *I. Epoca influenţei sud slave*, 1929 şi *II. Epoca influenţei greceşti*, 1938. Prin aceste studii, istoricul Nicola Cartojan a descoperit lucrări necunoscute, a lărgit orizontul cercetărilor, arătând cum au pătruns motivele şi ideile acestor cărţi în literatura orală, în arta populară, în iconografia religioasă, în credinţele şi datinile noastre, adică modul cum aceste cărţi s-au adaptat felului de a fi şi de a gândi al poporului român.

În seria preocupărilor editoriale din activitatea lui Nicolae Cartojan se cuvine a fi înscris efortul de a realiza publicaţia *Cercetări literare*, un buletin al seminarului său de Istoria literaturii române vechi. În acest sens, profesorul Ion Negoescu laudă iniţiativa academicianului Nicolae Cartojan de a valorifica cercetările cu privire la cultura noastre medievală într-un organ de presă capabil să satisfacă exigenţele ştiinţifice. Depăşind stadiul unei publicaţii seminariale, *Cercetări literare* „a devenit o revistă de interes şi circulaţie ştiinţifică naţională prin valoarea contribuţiilor sale, introducând în sfera specialităţii nume precum Ion Const. Chiţimia, Emil Turdeanu, Ion C. Cazan, Ioana Andreescu, Margareta Mociorniţă, Laetiţia Cartojan-Turdeanu ş.a"[1]. Această revistă a fost prima şi, putem spune, singura publicaţie periodică al cărui obiectiv a fost studiul literaturii vechi româneşti, ceea ce explică preţuirea de care a avut parte în cercurile medievistice europene.

Din bibliografia semnată de Nicolae Cartojan, amintim următoarele titluri: *Alexăndria în literatura românească*, Bucureşti, 1922, teza sa de doctorat, susţinută în anul 1920, în faţa unei comisii formată din Dimitrie Onciul, decanul Facultăţii de Litere, Ramiro Ortiz şi Demostene Russo, referenţi fiind Ion Bianu, Ovid Densuşianu; *Noi contribuţi la Alexăndria în literatura românească*, Bucureşti, 1922; *Legendele Troadei în literatura românească*, Bucureşti, 1925; *Breve storia della letteratura romena*, Roma, 1926; *Istoria literaturii române vechi*, vol. I-III, Bucureşti, 1940-1945; *Mihail Kogălniceanu*, Bucureşti, 1942; *Cercetări literare*, 5 volume publicate între 1929 şi 1943. Nicolae Cartojan s-a mai remarcat şi prin activitatea sa de coordonator al „Colecţiei clasicilor români comentaţi", ce număra la 1944 peste 40 de opere.

Cu privire la personalitatea lui Nicolae Cartojan, profesorul Ion Negoescu remarca modestia, puterea de muncă devotată specialităţii sale ştiinţifice, conştiinciozitatea în împlinirea datoriei şi tactul pedagogic prin care a reuşit să câştige admiraţia multor generaţii de studenţi. Pentru că un profesor adevărat nu se poate abstrage de la preocupările generaţiei tinere pe care o călăuzeşte. El conferă modele şi idei, dar primeşte, totodată şi suflul epocii la care se cuvine să participe pentru a institui un dialog cu tinerii. Este o recunoaştere a raportului dintre maestru şi discipol pe care Iorgu Iordan o remarcă în întreaga atitudine şi activitate profesională a lui Cartojan, constatând: „El şi-a iubit cu pasiune catedra, indiferent de rangul pe care-l ocupa în ierarhia oficială şi a fost ataşat, ca puţini alţii, de elevii săi, iarăşi fără a lua în consideraţie natura şcoalei care avea norocul să-l numere printre dascălii ei"[2].

---

[1] Nicolae Florescu, *Nicolae Cartojan regăsind calea spre Padova*, Bucureşti, Editura Jurnalul literar, 2001, p. 62.

[2] Iorgu Iordan, *Lingvistica românească: discurs rostit la 28 mai 1946, în şedinţa publică solemnă sub preşedinţia de onoare a M. S. Regelui*, Bucureşti, Editura Monitorul Oficial şi Imprimeriile Statului, 1946.

Convorbiri duhovniceşti cu †Ioan al Banatului (V)

„Doamne, picură rouă cerească pe sămânța iubirii pe care o semeni în noi !”

Luminița Cornea: Înaltpreasfințite Părinte Mitropolit, aș vrea să vă rog să discutăm despre Muntele Tabor și despre pericopa evanghelică care se citește la sărbătoarea *Schimbarea la față* (Marcu 9, 2-7), știindu-se că *Schimbarea la față* este un important eveniment din viața Mântuitorului.

Î.P.S. Ioan: Mântuitorul nostru Iisus Hristos se afla în partea de nord a Țării Sfinte. Cu câteva zile înainte era cu apostolii Săi în Cezareea lui Filip, în nordul Galileii și i-a întrebat: cine zic oamenii că sunt eu, Fiul omului ? Au zis apostolii: unii au zis că ești Ilie, alții că ai fi Ioan Botezătorul, alții zic că ești Ieremia sau mare proroc. Și atunci Sfântul Apostol Petru, plin de duhul lui Dumnezeu, adică i-a așternut Dumnezeu harul iubirii Sale și al Sfintei Treimi, și cu lacrimi în ochi, I-a zis: Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui Înalt. Și l-a fericit Hristos după cuvântul acesta venit de Sus. Pentru că Petru nu avea de unde încă să știe, dar Dumnezeu pusese harul iubirii Sale pe buzele lui, ca să-L mărturisească pe Hristos ca Fiul lui Dumnezeu.

Au coborât apoi din Cezareea lui Filip, Cezareea Iudeii, și au ajuns la poalele Muntelui Tabor, într-un sat ce astăzi poartă numele Daboria, după numele judecătorului din *Vechiul Testament*, din sec. X-XI, Deborah. Acolo era o mică așezare omenească și le-a spus apostolilor: rămâneți aici la poala muntelui, că eu voi lua doar trei dintre voi. Și s-a urcat pe munte, să se roage.

L.C.: Prin urmare, Înaltpreasfințite Părinte, și Fiul lui Dumnezeu se ruga ! ? Bineînțeles că mulți dintre noi ne întrebăm și ne mirăm că și Fiul lui Dumnezeu se roagă.

Î.P.S. Ioan: Am vorbit de mai multe ori iubiților credincioși despre activitatea pământească a lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu, despre ce făcea într-o zi. Vindeca pe cei bolnavi, pe cei orbi sau uscați, învia pe fiul văduvei din Nain .... dar vedem că Hristos, Fiul lui Dumnezeu se și ruga. Doamne, dă-ne și nouă darul lacrimilor și pe cel al rugăciunii să ne rugăm și noi, în fiecare zi, Cerului.

Iată că au ajuns pe acel munte – poate unii dintre cititori au ajuns acolo, dar azi urcăm mai ușor acolo sus, cu mașina. Gândiți-vă că, atunci, drumul era prin poteci, printre stânci, printre copacii de acolo. Urcă Dumnezeu către tronul ce-l lăsase Sus, ca să coboare la noi pe pământ. **S-a urcat pe Muntele Taborului, pe tronul iubirii lui Dumnezeu.** Și acolo a început să se roage, iar cei trei apostoli căzură frânți de oboseală. Dintr-o dată au apărut doi mari proroci ai Vechiului Testament, înveliți în nori, Moise și Ilie. Și vorbea Dumnezeu cu ei. Fiul lui Dumnezeu grăia cu ei !

L.C.: Dar, Înaltpreasfințite Părinte Mitropolit, oare ce anume vorbeau ? Vă rog să insistați asupra acestei părți.

Î.P.S. Ioan: Oare ce grăia Hristos cu cei doi mari profeți ai Vechiului Testament ? Poate că cei doi profeți îl va fi întrebat pe Hristos: „*Doamne, ce mai face poporul în care noi am propovăduit credința într-un singur Dumnezeu* ?” Și cu durere, cred, cu lacrimi în ochi, Hristos îi va fi spus: „*Moise și Ilie, voi care ați cuvântat cuvântul Domnului între popor, iată a trecut o vreme și o altă vreme, și-apoi încă o vreme, și poporul s-a depărtat mult de Dumnezeu, de aceea m-a trimis pe Mine Tatăl, în lume, ca să-i mai grăiesc o dată. Poate se vor întoarce cu totul de pe căile rătăcirii.*” Iată un posibil dialog între Dumnezeu-omul și cei doi profeți mari, iubiți de Dumnezeu și de poporul lui Israel.

Ați văzut atunci când pe Sfântul Apostol Petru și pe ceilalți Apostoli îi întreabă Mântuitorul cine spun oamenii că sunt eu, niciunul nu îndrăznea să-i spună că ar fi Moise. Moise era fundamental pentru credința iudaică, zisă și mozaică, după numele lui. Pe ceilalți, îndrăzneau să-i mai asemene. Iată încă un semn că în Raiul bucuriei lui Dumnezeu, Sfinții, care sunt în Rai, în Cer, sunt mulți. Sfinților nu li se pune un bulgăre de țărână în gură, atunci când noi îi înmormântăm. Oricât pământ am pune noi peste buzele lor, în mormânt, ei grăiesc în Ceruri cu Dumnezeu. Pentru că așa vedem dialogul acesta dintre Hristos și cei doi profeți ai *Vechiului Testament*.

L.C.: Iertați-mă, vă rog, Înaltpreasfințite Părinte, acest dialog a avut loc, desigur, pe Muntele Tabor.

Î.P.S. Ioan: Unde a avut loc dialogul acesta ? Noi am zice, după litera *Scripturii*, că dialogul a avut loc pe Muntele Taborului, dar eu vă spun că dialogul dintre Hristos și cei doi profeți a avut loc în Rai. Veți zice: Cum, Părinte, în Rai ? **Raiul este acolo unde se află Hristos**. Muntele Taborului, pentru momentul acela, era Rai. Grăia în Rai cu ei, de aceea să avem nădejde și să cinstim sfinții canonizați ai Bisericii noastre și ai Bisericii universale, pentru că ei grăiesc, în Rai, astăzi, cu Hristos. Dacă tu te rogi unui sfânt, și-i spui: „*Sfinte Dimitrie, Maica Domnului, Sfinte Vasile, Sfinte Ioane Gură de Aur, Sfinte Ioane Botezătorule, roagă-te lui Dumnezeu pentru mine păcătosul !*” să fiți convinși că ei grăiesc cu Dumnezeu. Îi spun lui Dumnezeu, în Rai, suferința și necazul tău, căci pe buzele sfinților nu-i așezată țărână, ci pe buzele sfinților picură mereu roua binecuvântată de Dumnezeu.

Acum să facem un pas mai departe. Deci suntem, într-un fel, pe Muntele Taborului, dar în altul suntem în Raiul lui Hristos. Acolo unde este Hristos, este și Raiul.

L.C.: Înaltpreasfințite Părinte Mitropolit, într-o predică, pe care ați rostit-o, cu ocazia hramului, la mânăstirea „*Schimbarea la față*”, aflată lângă Sita Buzăului, ați spus frumos că o palmă de Rai a fost atunci, și este, și va rămâne și mânăstirea aceea, pentru că porțile ei nu se vor închide niciodată pentru credincioși și pentru cei ce-o slujesc. Evident așa este orice mânăstire. Vă rog să revenim la pericopa evanghelică de la „*Schimbarea la față*”.

Î.P.S. Ioan: Aflăm apoi din relatarea evanghelică că, după ce cei trei apostoli au văzut scena aceasta dumnezeiască a convorbirii dintre Hristos și cei doi profeți, la un moment dat, spune *Apostolul* mărturia celor trei apostoli că fața lui Hristos s-a făcut ca soarele și veșmintele lui, albe ca zăpada. Îndrăznesc a spune aici, deși în toate calendarele noastre și în textul biblic scrie „*Schimbarea la față a lui Hristos*”, că eu aș putea afirma că **Hristos nu S-a schimbat la față, ci și-a arătat doar fața Lui cea dumnezeiască**. Hristos nu Se schimbă. A fost, este și va fi veșnic același, dar, ca să-L putem noi vedea, și-a acoperit pentru o vreme fața Lui dumnezeiască cu țărână, adică S-a întrupat.

Deci, acum, pe Muntele Tabor, Hristos le arată, pentru o clipă, adevărata slavă a Lui, dar câtă ? După cum ne spun și Sfinții Părinți numai atât le-a arătat din slava Lui cât puteau ei să vadă. Au văzut și, ați auzit din Sfânta Evanghelie, au căzut cu fața la pământ.

Munții au fost dintotdeauna locuri unde oamenii s-au ridicat să se roage lui Dumnezeu. Și înainte de pornirea în lume a valului aceluia al credinței monoteiste și apoi al credinței în Sfânta Treime Dumnezeu, mai toate popoarele păgâne își înălțau altare pe vârful munților. Și poporul lui Israel a avut experiență cu totul deosebită cu Dumnezeu, pe munte. Aduceți-vă aminte de Moise care, în jurul anului 1250 î.H. a primit tablele Legii, cele zece porunci. Le-a primit pe Muntele Sinai. Și aceste legi, aceste porunci au fost păzite întru cătva de poporul lui Israel, până la venirea lui Hristos.

L.C.: Înaltpreasfințite Părinte Mitropolit, se poate face o legătură între Muntele Sinai și Muntele Tabor ? Bineînțeles că mă refer la poruncile date de Dumnezeu.

Î.P.S. Ioan: Să vedem dacă pe Muntele Tabor, nu cumva, Dumnezeu ne dă și nouă o poruncă. Ați văzut în relatarea Sfintei Evanghelii că s-a auzit, la un moment dat, după ce fața lui Hristos a strălucit ca soarele, s-a auzit glasul Tatălui care a spus: „*Acesta este Fiul Meu cel iubit, pe Acesta să-L ascultați !*” Iată că, pe Muntele Taborului, Dumnezeu le dă Sfinților Apostoli o poruncă și anume *porunca ascultării* de Fiul Său Cel Preaiubit, de Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Iată deci asemănarea întrucâtva între Muntele Sinai și Muntele Taborului. Dacă cel ce nu îndeplinește una din cele zece porunci care în general încep cu o negație, să nu furi, să nu ucizi, să nu desfrânezi ...acele porunci omoară pe cel ce nu le împlinește și iată un preludiu la una din marile porunci date apoi de Dumnezeu, porunca iubirii este porunca aceasta a ascultării. Deci pe Muntele Sinai, a dat zece porunci, iar pe Muntele Taborului, Dumnezeu a dat porunca ascultării.

Porunca ascultării este cu mult mai cuprinzătoare și le acoperă pe cele zece porunci date de Dumnezeu lui Moise, în Sinai. Mai este, apoi, am putea spune, a douăsprezecea poruncă. Aceea ar fi **porunca iubirii, pe care a dat-o Hristos personal apostolilor Săi**. Cele zece porunci se adresau poporului lui Israel, porunca ascultării are un caracter de universalitate, deoarece se adresează tuturor semințiilor, tuturor popoarelor lumii. Repet, cele zece porunci se adresau direct poporului lui Israel, pe când porunca ascultării o dă Dumnezeu pentru toți locuitorii și vietuitorii pământului. Toți să ascultăm de Fiul Cel Preaiubit al Tatălui, de Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

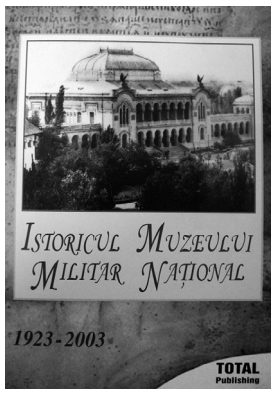
Porunca iubirii, pe care o dă Hristos, transcende timpul și spațiul, pentru că **iubirea transcende timpul și spațiul**. Ascultarea își pierde și ea, într-un fel, din importanța ei, pentru că aici, pe pământ, suntem chemați să ascultăm de Dumnezeu, de Hristos, dar, în Rai, nu se mai pune problema ascultării. De ce ? Pentru că în Rai nu intră nimeni care aici, pe pământ, nu L-a ascultat pe Hristos, adică n-a împlinit Evanghelia Lui. Cei din Rai sunt uniți unii cu alții în desăvârșită iubire și se hrănesc, se împărtășesc mereu din iubirea lui Dumnezeu. Iubirea este mai presus de ascultare, numai că nu se poate ajunge la iubire până nu asculți de Evanghelia lui Hristos.

L.C.: Având în vedere această sfântă pericopă evanghelică, vă rog, Înaltpreasfințite Părinte, să oferiți cititorilor un mesaj.

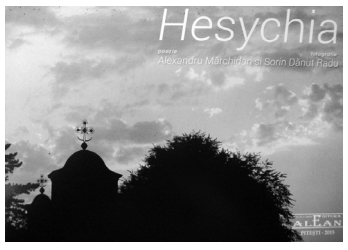
Î.P.S. Ioan: Așa cum, odinioară, Moise s-a învrednicit să primească tablele cu cele zece porunci, tot așa ne-a învrednicit Dumnezeu și pe noi să primim fiecare, ca, pe tabla inimii noastre, să scrie porunca cea sfântă a Tatălui: să ascultăm pe Fiul Său. Aș spune: Părintele Luminilor, milostivește-Te de noi și ajută-ne în viața aceasta să ascultăm, să întrupăm Evanghelia iubitului Tău Fiu, a Domnului nostru Iisus Hristos ! **Doamne, picură rouă cerească pe sămânța iubirii pe care o semeni în noi**, ca să ne putem iubi unii pe alții și într-un gând să Te mărturisim pe Tine, Tatăl, pe Fiul și pe Duhul Sfânt; să Te iubim pe Tine în veșnicie !

A consemnat Luminița Cornea

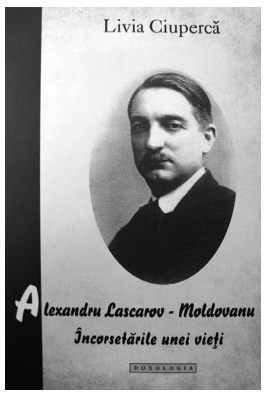
Biblioteca SUD-ului

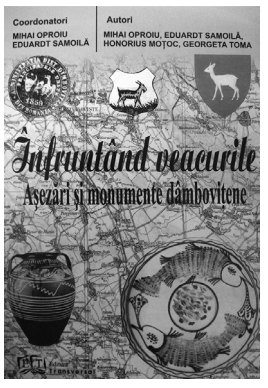

MUZEUL MILITAR NAȚIONAL, ***Istoricul Muzeului Militar Național***, coord. Viorica Neagu, Editura Total Publishing, București, 2003. „Păstrarea amintirii – conservarea memoriei faptelor însemnate sau a cotidianului reprezintă, fără îndoială, una din componentele esențiale ale civilizației. Sursele cele mai diverse au transmis în serii mai mult sau mai puțin complete mesajele unor timpuri revolute. Nu de puține ori aceste mesaje au îmbrăcat forme concepute anume pentru a impresiona și modela opinia publică – cu atât mai mult în cazul ilustrării trecutului militar al popoarelor.” (Sergiu Iosipescu)

Alexandru Mărchidan (poezie), Sorin Dănuț Radu (fotografie), ***Hesychia***, Editura Alean, Pitești, 2015. „*Hesychia* se încadrează într-o categorie aparte a mărturisirilor artistice, făcând cititorul să se apropie, să se atașeze și să participe cu propriile emoții sufletești la *boleroul liric* înlănțuit de-a lungul paginilor. Doi autori, două (auto)portrete simpatetice, într-o formulă inspirată, ambii participând diferit la ceea ce Bachelard ar fi numit *fenomenologia sufletului* revelat prin artă.” (Magda Grigore)

Livia Ciupercă, ***Alexandru Lascarov-Moldovanu: încorsetările unei vieți***, Editura Doxologia, Iași, 2013. „... Livia Ciupercă este preocupată de aducerea în actualitate a operelor aproape uitate ale unor scriitori importanți în momentul activ al creației lor, iar temeritatea de a investiga editări de odinioară precum și manuscrise rămase inedite, în care se află, deocamdată închise, idei de viață perene, repere morale și valori estetice, trebuie de la bun început semnalată.” (Lucian Chișu)

Mihai Oproiu, Eduardt Samoilă, Honorius Moțoc, Georgeta Toma, ***Înfruntând veacurile. Așezări și monumente dâmbovițene***, Editura Transversal, Târgoviște, 2009. *Străvechi perimetru de istorie, vatră de țară, adevărată inimă a României, județul Dâmbovița a fost locuit din cele mai vechi timpuri și a cunoscut o interesantă evoluție istorică, ale cărei dovezi confirmă istoria zbuciumată a întregii țări.*

Evenimente şi învăţăminte

Constantin Bărbuță

Moto:
Învățăm pentru viață, nu pentru școală ! (Seneca)

Evenimentele recente, șocante și dureroase, ce vor marca pentru mulți ani conștiința românească și universală sunt, de acum, cunoscute, iar cauzele, în bună măsură, elucidate atât la nivel național, cât și global. Pe fondul unor stări de nemulțumire și indignare cvasigeneralizată, vecine cu revolta, vizavi de perpetuarea sfidătoare a unor fenomene negative din societate, după un sfert de veac de speranțe eșuate și deziluzii îndeosebi în viața social-politică, o tragedie cumplită a provocat reacția spontană și protestul energic în stradă a zeci de mii de tineri care, într-o admirabilă determinare și responsabilitate au conturat ad-hoc un proiect reformator, apt să devină crucial prin adeziune publică, concizie și acuitate: curățărea clasei politice de „corupția care ucide”, imperativ fără de care țara nu poate progresa, parlamentul, for legislativ suprem să înceteze a mai constitui spațiu al corupției, privilegiilor, abuzurilor ci unul de afirmare a competenței și patriotismului, educația și sănătatea să devină cu adevărat și în concret prioritare, iar justiția, pe deplin independentă, să ia în seamă pericolul incomensurabil al corupției, abuzului de funcție prin pedepse drastice, fără „suspendare” etc.

Momentul în sine, istoric prin semnificații multiple și, mai ales, consecințe indubitabil benefice ilustrate de primele măsuri interesând națiunea, în curs de implementare, devine remarcabil (și) pentru domeniul educativ căruia i se recunoaște plenar rolul determinant în formarea generațiilor tinere care, iată, se dovedesc pregătite să-și asume coparticiparea în făurirea propriului destin și a viitorului țării.

În acest proces complex și de durată, o misiune aparte, demnă a fi asociată conduitei patriotice, revine dascălilor devotați și profesioniști care, de-a lungul carierei, cu devoțiune și migală deslușesc și consolidează în conștiința elevilor noțiuni și cunoștințe despre organizarea și evoluția societății, democrație, stat și separația puterilor, constituție, partide, alegeri, parlament, totul despre acel cadru de convietuire în respect și solidaritate pentru binele comun, ca fundament pentru progresul social.

Totodată acești dascăli (i-am numit aici pe slujitorii Clio, cultură civică, drept și nu numai), sunt chemați să discearnă obiectiv și argumentat ceea ce este specific acestor evenimente, spontaneitate, automobilizare, solidaritate, sau concepte adecvate, curajoase și surprinzătoare prin acuratețea mesajelor de genul „țara se mișcă”, „o nouă revoluție”, „poporul se ridică”, „locuri de muncă, școli și spitale” ș.a., ce indică elemente uimitoare de conștiință civică autentică, cu adresabilitate către clasa politică responsabilă de starea de criză din societate.

Consecința imediată și, momentan, cea mai importantă ca vizibilitate și certitudine, constă în aceea că pentru o perioadă, limitată constituțional, țara va fi administrată de un nou guvern, a cărui legitimitate este în afara oricărei îndoieli, inclusiv cu privire la ceea ce își propune să realizeze, profesorul fiind dator să explicitеze, anticipând întrebări și nelămuriri din partea elevilor, prnind chiar de la caracteristica sa, densă și sonoră, aceea de „guvern tehnocrat”. Parafrazând, vom spune că pentru țară, cât și pentru profesor, aici e greul, acum începe truda cea mare, aceea a faptelor, fiecare ministru „tehnocrat”, profesionist recunoscut prin competență și acribia prioritizării în decizii și acțiune, a factorului tehnico-economic, integru și motivat de onoare și gloria țării sale, guvernul în ansamblu va începe să convingă, depășind dificultăți inerente, generate de realități, mentalități, rezerve sau suspiciuni.

Despre cele expuse de profesor, intervine elevul cu preocupări peste medie, atent și informat, arătând că a urmărit evenimentele la televizor, pe care acum le înțelege mai bine, el solicitând, cu timiditate, clarificarea unei nelămuriri: de ce acest guvern „tehnocrat”, alcătuit din miniștri tineri, cu experiență în instituții europene după absolvirea unor universități străine, de elită, a fost etichetat ca unul „al trădării naționale” de către un participant la dezbaterile de investitură în parlament”

Consistentă în esența sa, întrebarea elevului nu l-a făcut pe dascălul experimentat să se piardă cu firea, dimpotrivă, l-a încântat, el plasându-și răspunsul într-o zonă amicală, ușor ironică: pentru că autorul a dorit, probabil, să rămână în istoria instituției supreme „ca o pată de culoare” ! Apoi, sesizând persistența dilemei în privirea din ochii mari ai elevului, a completat parafrazând, instantaneu și convingător: nu întotdeauna omul potrivit se află la locul potrivit !

Asociația pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu *în mijlocul profesorilor de limba și literatura română din județul Giurgiu, cu prilejul desfășurării activității Cercului pedagogic la Școala Gimnazială Stoenești (Palanca)*

Prof. Gianina MEHEDINȚU

Tema formării continue a cadrelor didactice reprezintă un obiectiv strategic al politicilor educaționale din țara noastră și din Europa. Calitatea actului educațional și armonizarea permanentă a competențelor cadrelor didactice cu noutățile din domeniul specialității disciplinei predate constituie puncte de interes pentru fiecare cadru didactic și instituție de educație.

Generația de copii actuală, este o una a informației și a calculatorului, care gândește altfel și are alt sistem de raportare la realitate. Profesorul trebuie să „țină pasul” cu elevii lui, cu tipurile și nevoile lor de cunoaștere.

Permanent, cadrul didactic trebuie să se perfecționeze, să adopte cele mai eficiente metode și tehnici de învățare pentru elevii săi, astfel încât elevul să găsească în școală răspunsurile la întrebările existențiale ale devenirii lui profesionale și personale, să regăsească realitatea din viața cotidiană, care să îl ajute să devină reflexiv și să îi motiveze nevoile de cunoaștere viitoare. Fiecare cadru didactic este un etalon și un indicator important pentru societate, un element al sistemului de educație. Dacă profesorul este apreciat și respectat, practic el este apreciat și respectat nu numai de părinții unor elevi, este respectat de întreaga societate, ceea ce arată că sistemul funcționează și funcționează bine .

Și totuși, într-o societate informatizată, omul de la catedră trebuie să fie ancorat în viața culturală contemporană ca un animator al acesteia. De aceea am considerat oportun să invităm în mijlocul nostru, al profesorilor de limba română, pe câțiva dintre membrii *Asociației pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu* din Bolintin Vale.

Ne-am bucurat astfel de prezența domnului Florică Dan, poet, care a prezentat în fața unui auditoriu avizat cele mai recente creații ale sale, dar si poeme apărute mai demult și incluse în volumele *Greieri până la stele*, *Majestatea sa, clipa* sau, *Ia zâmbetul cu tine*.

Într-un decor autumnal realizat de inimoșii elevi ai școlii, domnul Ștefan Crudu, secretar de redacție al revistei *Sud*, a realizat o trecere în revistă a acelora care, într-un fel sau altul, au scris o pagină literară sau istorică în cartea culturii giurgiuvene și românești. Au fost amintite nume precum Dumitru Dumitrică, Vasile Grigorescu, Gheorghe Dragomir, Neagu Udroiu, Constantin Bărbuță.

D-na Maria Mircea Stan a citit o recentă creație poetică, dedicată ca un pios omagiu tinerilor, victime ale tragediei de la Clubul Colectiv. Dumneaei ne-a prezentat propriul volum de versuri *Labirintul tăcerii*, apărut la Editura Betta.

Tînărul regizor Ciprian Necșuțu ne-a emotionat printr-un scurt metraj dedicat monumentului funerar dedicat poetului Dimitrie Bolintineanu, cel aflat în curtea bisericii din Bolintinul din Vale.

Într-o adevărată atmosferă de cenaclu, d-na prof. Gianina Mehedințu a evocat figura directorului fondator al revistei *Sud*, Constantin Carbarău, coordonator al monografiei *Bolintinul, bolintinenii, Bolintineanu*, apărută în anul 2004 și ale cărei însemnări monografice, prin forma lor de alcătuire, reprezintă o fericită osmoză între cuprinderea unor informații de sorginte arhivistică și elanurile unor legitime evocări lirice, sentimentale, izvorâte din atașamentul și admirația față de meleagurile natale, – după cum afirma într-un recent articol prof. univ. dr. Ioan Niculae Alecu. A fost prezentat colegilor și volumul *Literatura africii negre* prețioasă lucrare cu caracter antologic și enciclopedic, în care autorul, Constantin Carbarău, prezintă fapte de istorie și cultură africană, precum și unele personalități reprezentative, oameni politici, scriitori ca Ahmandou Kourauma din Coasta de Fildeș, laureat al Premiului Nobel.

Și-au mai expus opiniile prof Nicoleta Badea, prof. Virginia Rența, prof. Marioara Băjescu.

Ne-am propus ca pe viitor să organizăm serate literare și muzicale la care să participe și elevii și care să fie moderate de oameni de cultură bolintineni.

La finalul întâlnirii, d-nul Dan Florică și d-na Maria Mircea Stan au donat bibliotecii școlii câteva volume cu dedicație.

TRADIȚII CULINARE ROMÂNEȘTI

Prof. Corneliu STATE

Pentru întâlnirea din luna noiembrie 2015, *Clubul de istorie* al Asociației pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu și-a propus ca temă *Mâncăruri tradiționale*, dispărute sau pe cale de a fi uitate.

Cercul de Istorie al elevilor Școlii Gimnaziale Stoenești (com. Florești-Stoenești, jud. Giurgiu) a organizat o acțiune de culegere, de la bătrânii din sat, de vechi rețete culinare foarte rar folosite în zilele noastre. Au fost culese peste o sută de rețete diverse, pentru ciorbă, supă, prăjituri etc. Astfel copiii au descoperit ce

mâncau bunicii și străbunicii lor, mâncăruri sănătoase, fără chimicale, fără E-uri, aditivi, coloranți sintetici și altele: Puricei, Turtă de mălai, Varză murată la cuptor, Plăcintă de sfeclă, Sarmale în foi de viță, Sos românesc, Cocoș cu vin, Mucenici de casă, Mămăligă prăjită, Ciorbă de jumări, Untură pe pâine, Coleșiță, Cozonac, Bulz ciobănesc, Pâsat, Plăcintă cu brânză fiartă în lapte, Azima de pâine, Cocuri (mămăligă dulce prăjită), Ciorbă de știevie, Mâncare de gutui, Sarmale bătrânești, Mâncare de cartofi cu orez, Gogoși cu flori de salcâm, Pampușci (plăcintă lipovenească cu brânză), Tașche cu pesmet (mâncare din Bucovina), Tocinei.

O bătrână a satului Stoenești ne-a spus că „acum 100 de ani mămăliga era mâncarea de căpetenie a țăranului, porcul era belșugul casei, iar ciorbele acrite cu struguri verzi, nu lipseau niciodată la masă. Țăranii mai mâncau câteodată pâine de grâu și miere, care se mânca crudă, ca aperitiv sau desert”.

Vă prezentăm în continuare o parte dintre aceste rețete:

Turtă (1). Ingrediente: apă, sare, zahăr, mălai, tărâțe de grâu, făină, ulei. Mod de preparare: se cerne mălaiul, făina și tărâțele. Se pune aceeași cantitate din toate trei într-o copăiță. Se amestecă cu apă caldă toate ingredientele, apoi în mijloc se face cu o lingură de lemn o gaură în care se pune apă cuprinzând toată compoziția. Se adaugă apoi sarea, zahărul, se unge tava cu ulei și se tapetează cu făină. Se toarnă compoziția, se spoiește pe deasupra cu un amestec de apă cu făină. Se bagă în cuptorul bine încins. Se prepară de regulă de Crăciun și de Paște. Se consumă în loc de pâine, cu sarmale, cârnați, lapte bătut, caltaboș. Când este fierbinte se servește și cu unt. Resturile nu se aruncă, ci se strâng pentru a doua zi și se fărâmițează cu untură de porc în tigaie sub formă de puricei.

Turtă (2). Într-un castron se pun 500 g de mălai, două linguri de zahăr și două linguriță de sare. Se dă în clocot un litru de apă, pe care-l adăugăm peste mălai ca să-l opărim. Omogenizăm aluatul, care trebuie să aibă consistența unei mămăliguțe pripite, adică să fie moale. Se lasă un timp la dospit, apoi se amestecă două linguri de făină de grâu cu puțină apă și se întinde pe toată suprafața aluatului. Se ia o tavă, se unge cu unt sau untură, se tapetează cu făină, ca aluatul să nu se lipească. Se coace la foc potrivit o oră, două, până când făina absoarbe apa, turta se întărește, transformându-se într-o masă compactă și formează o crustă crocantă pe toată suprafața ei. Se răstoarnă, se lasă să se răcească puțin, apoi se poate servi.

Azimă. Se prepară un aluat asemănător cu pâinea, se frământă cu apă călduță, se pune sare și drojdie. Se ia o tavă, se unge cu untdelemn sau untură, se pune aluatul în tavă și se bagă la cuptor.

Puricei. Ingrediente: resturile de la turtă mărunțite (puricei), resturi de mămăligă de la masa precedentă, ulei sau untură. Se încinge untura și se adaugă puriceii, se amestecă să nu se ardă cu o lingură de lemn până când compoziția se omogenizează și apoi se presară deasupra piper. Se servește cu castraveți murați. La „puriceii boierești” se pun cârnați afumați tăiați mărunt și brânză rasă.

Pâsat. Ingrediente: boabe de potumb râșnite, lapte, sare, zahăr și untură. Se pune la fiert porumbul, apoi se adaugă laptele și untura. După ce a fiert compoziția se potrivește cu sare și cine dorește poate adăuga și puțin zahăr.

Mămăligă coaptă pe plită. Se prepară mămăliga, se răstoarnă pe un capac de lemn, se taie felii cu ața. Se curăță bine plita și se pun feliile pe plita încinsă.

Cocurei (mămăligă dulce prăjită). Ingrediente: mălai, făină albă, lapte bătut, zahăr sau miere, sare, bicarbonat, ulei. Se amestecă într-un castron mare mălaiul cu apă, se adaugă apoi toate ingredientele și se amestecă bine până se obține o cocă goasă. Se unge o tigaie cu ulei, apoi se ia câte o linguriță din compoziție și se pune la prăjit

Sarmale bătrânești. Ingrediente: un kg carne de porc tocată, o ceașcă pâsat sau orez, sare, trei cepe, trei linguri de untură de porc, o varză murată, 300 g slănină, 100 g șorici, piper măcinat, două linguri de bulion. Se pune pâsatul în apă caldă să se înmoaie și se călesc două cepe în untură. Când ceapa s-a făcut mai sticloasă se toarnă peste pâsat. Într-un castron mare se amestecă ceapa, carnea și pâsatul. Se adaugă bulion, sare, piper după gust. Se pune varza în apă timp de o oră, apoi se desface în foi și se răsucesc sarmalele. Se unge oala cu slănină, se pune un strat de varză, apoi fâșii de șorici, apoi sarmalele. Se pune la fiert fără grabă.

Bulz ciobănesc. Ingrediente: mămăligă, brânză de burduf, costiță afumată, slănină, smântână, unt. Se prepară mămăliga și se lasă la răcit o zi. Brânza de burduf se sfărâmă puțin. Slăninuța se taie felii subțiri, iar untul se lasă să se înmoaie. Mămăliga rece se împarte în patru părți, pentru patru porții. Fiecare bucată de mămăligă se modelează în mână, se turtește și se face în mijlocul ei un căuș în care se pune brânza, o bucățică de unt, slăninuța, apoi se modelează bulzul ca pe o gălușcă mai mare, bine închisă. Bulzurile astfel pregătite se pun pe grătar sau pe plită până se topește brânza înăuntru și mămăliga face crustă pe dinafară. Apoi se servesc calzi cu puțină smântână deasupra.

Coleșiță. Ingrediente: făină, lapte, zahăr, sare, ulei, apă. Se pun 5-6 linguri de ulei la încălzit, într-o cratiță sau tuci, se adaugă 2-3 linguri de făină și se amestecă cu o lingură de lemn până se îngroașe compoziția. Apoi se toarnă laptele, amestecându-se permanent pentru a se omogeniza. Se adaugă zahăr și sare după gust, amestecându-se mereu. Se lasă să fiarbă în clocot. Se servește fiebinte, cu mămăliguță caldă, ca felul doi, sau coleșiță rece ca desert.

Ciorbă de jumări. Ingrediente: jumări de porc, borș, ardei, morcov, roșii, ceapă, leuștean, apă. Se prepară ca orice ciorbă țărănească de legume (multe), la care se adaugă jumările de porc.

Mâncare de cartofi cu orez. Ingrediente: o lingură de untură, șase cartofi, o cană cu orez, două cepe potrivite, o linguriță boia dulce, mărar, pătrunjel, sare. Se pune untura la topit, se adaugă ceapa tocată mărunt și se lasă la înăbușit. După înăbușire se adaugă o linguriță de boia dulce, se stinge cu apă, după care se adaugă orezul și cartofii. Se potrivește focul, se adaugă sare după gust și se lasă la fiert până se înmoaie cartofii. La sfârșit se adaugă verdeața.

Varză murată la cuptor. Ingrediente: varză murată, jumări de porc, untură, bulion, apă. Varza se tocă mărunt. Se pun în tuci jumările și untura, apoi se pune varza, se amestecă și se bagă la cuptor până ce varza s-a fiert.

Plăcintă de sfeclă roșie. Ingrediente: sfeclă roșie, foi de plăcintă, zăhăr, zahăr pudră vanilat, scorțișoară. Se pregătește ca orice altă plăcintă (de mere, de brânză etc.). Se răzuie sfecla, se amestecă cu zahăr după gust, se rulează în foile de plăcintă, se pune în tavă și se coace. Apoi se presară cu zahăr vanilat și scorțișoară.

Untură pe pâine. Ingrediente: untură, pâine, sare. Pentru a păcăli foamea copiilor mamele recurgeau și la acest fel de mâncare. Se unge felia de pâine cu un strat subțire de untură și se presară puțină sare. Ce bună era ! ! !

Sos românesc. Ingrediente: o ceapă, doi căței de usturoi, jumătate de țelină mică, o linguriță de muștar, un pahar mic cu vin alb, două linguri cu smântână, piper boabe, o roșie, zeamă de carne. Se curăță legumele și se dau prin răzătoarea mică. Apoi se pun într-o cratiță și se fierb la foc mic, înăbușit. Când sunt fierte se adaugă muștarul și smântâna și se amestecă. Se servește la friptură, paste făinoase, mâncare de limbă sau rasol.

Ciorbă de știevie. Ingrediente: o mână, două de frunze de știevie foarte tinere, un morcov tăiat rondele sau cubulețe, două fire de ceapă verde, două fire de usturoi verde, mărar, pătrunjel, frunze de țelină, leuștean, o ceașcă de orez, sare, ulei, o cană cu corcodușe verzi, o cană cu prune verzi. Punem o oală de 3L cu apă la fiert. Când apa fierbe punem morcovul, ceapa și usturoiul, tăiate mărunt. Se adaugă orezul spălat și se lasă să fiarbă. Corcodușele și prunele se spală și se rup codițele, apoi se pun separat la fiert în 0,5l apă. Când s-au fiert și sunt moi se pasează cu o furculiță, se strecoară, iar zeama se folosește pentru acrit ciorba. Când orezul a fiert, adăugăm țelina, leuștean, mărar și pătrunjel, toate tocate mărunt, apoi puțin ulei și știevia spălată bine, în mai multe ape și tăiată mărunt. Lăsăm să fiarbă încă puțin, doar cât să se înmoaie știevia, apoi acrim ciorba cu zeamă de corcodușe și punem sare după gust. Mai dăm în clocot o dată și gata. Poftă bună !

Mâncare de gutui. Ingrediente: o gutuie mare, ulei, o ceapă mică, făină, sare, zahăr. Se călește ceapa, apoi se pune o lingură de făină și se amestecă mereu. Se adaugă o cană cu apă, iar când fierbe în clocot se pune gutuia tăiată în cubulețe potrivite ca mărime. Se fierbe până se înmoaie gutuia, se amestecă continuu, se pune sare și zahăr caramelizat după gust. Se servește mâncarea caldă.

Gogoși cu flori de salcâm sau dovleac. Ingrediente: flori de salcâm sau dovleac, trei ouă, făină, jumătate litru lapte, sare, zahăr, ulei, diferite esențe (vanilie). Se spală florile și se pun la scurs. Se bat ouăle cu zahărul, se adaugă laptele și esențele, se pune făina și se amestecă obținându-se un aluat ca de clătite. Se trec florile prin compoziție și se prăjesc pe ambele părți în uleiul încins. Se presară cu zahăr pudră.

Boabe fierte. Ingrediente: boabe de porumb, apă, sare, zahăr. Se aleg boabe de porumb mari și sănătoase, se spală bine și se pun la fiert în apă. Când s-au fiert până la înflorire se dau jos de pe foc și se servesc reci sau calde, cu sare sau zahăr, după gust.

Porumb copt. Știuleți de porumb crud „în lapte” se pun pe jar și se pârpălesc, fără a-i arde. Se curăță de cenușă și se consumă calzi, cu puțină sare.

Chisăliță. Ingrediente: corcodușe roșii, prune sau vișine, mălai, apă. Se curăță de codițe fructele, se spală bine, apoi se pun la fiert până se înmoaie. Se adaugă mălai. Se consumă caldă sau rece.

Bujgoi copt, cartofi copți, mere coapte. Iarna, în cuptorul sobei, mama băga felii mari de bujgoi la copt, mere, cartofi. Se consumau calde sau reci. Așa astâmpăra foamea copiilor.

Pâine prăjită. Ingrediente: felii de pâine, lapte, zahăr, ulei. Într-un castron se punea apa sau laptele. Într-o tigaie se încingea uleiul și apoi feliile de pâine erau trecute prin lapte sau prin apă (când era post) și se prăjeau pe ambele părți. Apoi se presărau cu zahăr.

Lipie. Ingrediente: făină, sare, apă. Se încinge plita și se curăță bine. Se prepară o compoziție din făină, apă și sare, ca la clătite. Cu o lingură se ia din compoziție și se pune pe plită. Se lasă să se coacă pe ambele părți. Se consumă fie ca desert, fie în lipsă de altă mâncare.

Mâncăruri cu prune afumate. Ingrediente: prune afumate sau opărite, făină, apă. Se prepara fie ciorbă cu prune afumate, asemănător cu prepararea oricărei ciorbe, fie mâncare cu prune, cu sos de făină și puțin zahăr. Mâncarea de prune era de post.

Fasole sleită. Ingrediente: fasole uscată, ceapă, bulion, ulei, sare. Se fierbe fasolea în apă și se scurge de mai multe ori. Se încinge uleiul, se pune ceapa tocată mărunt, se călește, se adaugă bulionul și se pune fasolea scursă. Se dă în clocot până se îngroașă. Se potrivește de sare.

Colastră. Se prepară din primul lapte muls după ce vaca a fătat și vițelul a supt. Acest lapte este pus la fiert cu zahăr și sare, până ce laptele se brânzește. Colastra se folosește și la plăcintă, adăugând puțină sare, 3-4 ouă, zahăr și arome. Se pune compoziția într-o tavă unsă și se bagă la copt. Se servește caldă sau rece.

Ciuperci. Vara, când apar ciupercile în pădure, mâncam ciuperci fripte pe plită, cu multă sare. Se prepara și saramură, cu oțet și sare, într-un castron în care se puneau ciupercile fripte.

Mațe fierte. De Crăciun nu se putea o masă fără această delicatesă: mațe fierte cu usturoi.

Jumări cu ou. Ingrediente: ouă, ulei, o mînă de mălai, o ceașcă de lapte, brânză, mărar, ceapă verde, cârnat afumat tăiat mărunt, jumări de porc. Se încinge tigaia cu untură. Într-un castron se amestecă ouăle, laptele, mălaiul, după care se toarnă în tigaie și se adaugă brânza și cârnații, ceapa și mărarul. Se potrivește de sare. Se consumă cu mămăligă.

Cei de vârsta a treia ne aducem bine aminte aceste mâncăruri, de câte ori nu săream masa cu o bucată de pâine, sau o bucată de mămăligă rece cu ceapă verde de pe brazdă. Cine își mai aduce aminte de papară: pâine cu apă și zahăr amestecate în farfurie. Într-o familie cu copii mulți, niciodată stomacul nu era plin. Mama îi încuraja spunându-le: „Mai punem masa și mâine și o să vă săturați !”.

Clubul de istorie

Ciprian NECȘUȚU

Întro frumoasă zi de noiembrie, sâmbătă, în 14, s-a desfășurat ultima ediție pe anul 2015 a Clubului de Istorie. Tema, foarte nimerit aleasă pentru aceste nopți din ce în ce mai lungi care prevestesc apropierea inexorabilă a anotimpului rece, a fost *Tradiții... de tot felul !*

Voi face o scurtă trecere în revistă a desfășurării ședinței, mai multe detalii – apetisante ! – putând afla parcurgând materialul domnului prof. Corneliu State, cel care, împreună cu elevii de la școala din Stoenești, au realizat cele mai bune momente ale întâlnirii.

Deschiderea a fost făcută de Vasile Grigore, care a realizat o succintă prezentare a „noutăților" culturale locale și a invitat participanții la discuții.

Primii care s-au înscris la cuvânt au fost elevii de la școala din Stoenești, cei care, îndemnați de profesorul Corneliu State, au vorbit și au arătat – „pe viu" și pe platouri – mâncărurile tradiționale din zona lor. Au vorbit Ana Guler, Iuliana Lazăr, Adriana Păduraru, Ani Cârciumaru, Raul Cârciumaru și Răzvan Preda. Ceilalți au ascultat cu atenție și au degustat cu nesaț din preparate, care au fost declarate bune și autentice.

În continuare, brodând pe această temă, au avut intervenții „savuroase" Mioara Mănescu (plăcinta de dovleac), Marian Grigore, Constantin Bărbuță, Florică Dan, Valerian Crețu-Taulescu, Marius Nițescu, Vasile Dumitrescu, Traian Dumitrache sau Niculae Stoica.

Urmând implacabilul principiu că tot ce intră trebuie să și iasă, domnul Ștefan Crudu a „atacat" subiectul „locurilor de plimbare", mai precis a closetelor – publice și private, – începând hăt de la vespasiene și încheind în actualitate, adăstând asupra neînțelegerilor iscate în jurul latrinei din târgul Bolintinului de acum un veac, din vremea pe când primar era conu' Costică Bolintineanu.

Să-i reamintim pe toți cei care au contribuit la realizarea uneia dintre cele mai bune ședințe ale Clubului din acest an: Ana Guler, Iuliana Lazăr, Adriana Păduraru, Ani Cârciumaru, Raul Cârciumaru, Răzvan Preda, Corneliu State, Vasile Grigore, Constantin Bărbuță, Niculae Stoica, Valerian Crețu-Taulescu, Mioara Mănescu, Constantin Vasile, Florică Dan, Constantina Chiva, Traian Dumitrache, Marius Nițescu, Raluca Nițescu, Alexandra Man, Ștefan Crudu, Ciprian Necșuțu, Sebastian Man, Vasile Dumitrescu, Marian Grigore, cu precizarea că domnii Florin Iordache și Nicolae Ciubuc au absentat din motive bine întemeiate, exprimându-și regretul neparticipării.

Următoarea întâlnire, la care vă invităm și vă așteptăm cu drag, va avea loc tot sâmbăta, pe 16 ianuarie 2016, de la ora 14.30, prima ediție a noului an. Tema: *Genealogii*; adică fiecare să-și prezinte neamul.

Pătimirile unui navetist

Dina DANCIU

Navetistul bolintinean este, de regulă, un slujnicar (menajeră, bonă, muncitor necalificat), un ins de condiție socială modestă sau un elev sârguincios care a fost repartizat la un liceu bucureștean sau un bătrânel ori bătrânică din satele învecinate, având treburi pe la instituțiile de la „centru": judecătorie, notariat, poștă, bancă etc.

El se trezește dis-de-dimineață și își părăsește casa caldă și liniștită pentru a se deplasa, prin noroiul drumurilor, către stația de unde urmează să se urce în microbuzul firmei de transport locale (citește A...). De obicei, stația e goală. Nicio mașină. Încearcă cealaltă variantă. Se urcă într-un autobuz mare, care geme de lume, venit din direcții mai depărtate: Mârșa, Găiseni, Ogrezeni. Dacă nu are nici șansa asta (căci nu știe dacă mașina o ia pe drumul consacrat sau ocolește prin cartierul de vile „Spoitori" cu strada bombardată sau cotește pe la Relu și ajunge, pe străzi ocolite, la Policlinică), rămâne în stație. Nu există un orar afișat al plecărilor. Se știe, din „tezaurul oral" local, doar ora probabilă a primei și a ultimei plecări din Bolintin spre București și retur. Navetistul stă în stație, suduind printre dinți pe cei care, una cu scaunul, trec infatuați la volanul automobilelor, văzând-și de treburi și nerecunoscând pe niciun amărât care așteaptă... așteaptă.

În sfârșit, după minute ce par interminabile, căci omul se grăbește să ajungă la treabă, sosește și domnul șofer cu mașina lui schiloadă, fără căldură, aer condiționat sau mai știu eu ce brumă de confort. Întrebat când pleacă, răspunde, în cel mai bun caz, că peste câteva minute, care se transformă în zeci. Asta ca să urci și să nu cumva sa pleci cu „concurența", adică, cu vreo mașină ce trece dinspre satele îndepărtate și care, de cele mai multe ori, arată mult mai bine decât a lui. Însă, oricum ar fi, e prea mică probabilitatea de a ocupa un loc. Vai de tine să ai și vreo sacoșă ! Te uiți în stânga și-n dreapta, doar-doar va coborî cineva la stația următoare și te-ai putea așeza pe un scaun, fie el și cel de deasupra roții ! Aici, e de preferat să nu ai probleme cu stomacul sau coloana. Călătoria e mai ceva ca datul în vreo mașinărie de Sf. Dumitru !

În sfârșit, șoferul catadicsește să plece. De obicei, la ore ciudate: la și zece, fix fără sau plus cinci minute. Culoarul e plin ochi. În față, pe lângă șofer, 7-8 nevoiași cocoșați și comprimați speră să ajungă și ei la destinație.

Dar mai e o problemă. Mare. Tot șoferul. Există două mari categorii. De obicei, cei mai tineri vorbesc tare la telefon tot drumul, în vreme ce conduc, neglijând complet călătorii speriați la gândul că dintr-o clipă în alta ar putea ajunge la spital. Eventual, el mai și fumează cu geamul întredeschis, sfidând orice regulă – legală sau de bun-simț. Merge cu viteză printre gropile naționale, așa încât te trezești în vreo 10-15 minute pe autostradă. Dar până acolo ? Până ajungi la podul de peste Sabar te îmbolnăvești de tremurătură, din cauza lucrărilor de canalizare începute în vremea... romanilor ! De la Bolintin Deal, șoseaua devine bunicică și de-abia după ce citești „Bine ați venit în Ciorogârla !" voiajul devine mai omenesc.

Cealaltă categorie o formează, în general, cei trecuți de 40 de ani. De un calm diabolic și de o viclenie pe măsură. Trag de timp, poate-poate mai bagă încă un nenorocit la strânsoare, să-i ia și lui banii – ciubucul lui. Ăsta face vreo jumate de oră până la autostradă (max. 15 km), lumea bombăne, el se face că nu aude. Comunică și el, prin telefonul mobil cu confrații: E control la pădure sau la pasarelă, atenție ! Nu parca la vedere !

În sfârșit, iată-ne pe autostradă, întotdeauna pe banda de urgență, să vadă dacă mai face semne vreunul între stații. Și viteza... mică, nu că i-ar păsa de viața călătorilor ! La intrarea în București, blocaj. Traficul îngreunat. Ca melcul, mașina se mișcă și ea câțiva metri și alți metri și tot așa. Deodată, șoferul are ideea nefericită și premeditată de a traversa pentru a alimenta la o stație. Te uiți disperat pe fereastră, stai într-un picior, îl mai schimbi, mai stai rezemat de un scaun. Pe cei așezați îi consideri niște fericiți. Tinerii așezați comod, cu căștile în urechi, se joacă pe telefon. Chiar de-i cunoști foarte bine, ei nu par să te recunoască, sunt prea ocupați pentru asta.

Ultima sută de metri e cea mai stresantă. Oricum, suntem în spatele unui troleibuz și acolo trebuie să rămânem. De ce să-l depășim ? N-are rost. Șoferul are răbdare. Nu știe că joacă zilnic tontoroiul pe nervii noștri. În dreptul metroului, altă dandana. S-a pus un gărduleț și nu poți traversa decât prin anumite locuri. Spre binele tău, al pietonului. Îți strivești lacrimile. N-ai avut noroc să cobori la stop, așa că mașina te duce mai departe, în dreptul intrării în autogară. Cobori grăbit, după ce stai la rând să plătești, apoi o iei la fugă, disperat. Scoți telefonul și anunți că întârzii. Nicio bucurie pentru cel pe care l-ai sunat. Odată, mai treacă-meargă, dar mereu ? Ce însemnă asta ? Ia măsuri ! Pleacă (și) mai devreme de acasă ! Îți strivești lacrimile și riști să mai pierzi câteva minute stând la coadă la un covrig de un leu. Să-ți treacă timpul mai ușor ronțăind în metrou.

Seara, ostenit, te-ntorci spre casă. Cum ai ieșit de la metrou, ești dezorientat. Oare de unde se ia astăzi microbuzul ? Dacă nu e poliția în intersecție, se ia din fața stației de metrou. Dacă e, asta e ! Traversezi, iar traversezi și mergi la „tomberoane", căci de mult staționează „iubita" noastră companie de transport călători (citește tot A...) acolo și nu în autogară. De ce ? Nu se știe. Probabil pentru că nu plătesc patronii ? Dacă polițiștii au indicații precise, după ce te-ai urcat, mașina te duce iar spre autogară. Sau, din fața metroului, face câteva sute de metri și iar se întoarce, ca să mai ia câteva suflete, până umple mașina la refuz. Dacă e control la linia de centură, te duce pe unde a înțărcat dracul iapa, pe niște străzi și străduțe de unde crezi că nu vei mai ieși vreodată sau că nu mai ajungi acasă și te uiți de șapte ori pe lângă tine să vezi dacă recunoști pe cineva să te asiguri dacă nu cumva ai greșit mașina și-o să ajungi la altă destinație.

Într-un final te liniștești. Recunoști construcțiile industriale de la marginea Bucureștiului. Ești pe drumul cel bun. Te uiți pe fereastră. Geamul – aburit. Nu zărești nimic. Ai pierdut și noțiunea timpului. Parcă suntem în dreptul pădurii. Deja mașina s-a mai golit la cele 7-8 stații ad-hoc de la Ciorogârla. Mai sunt vreo două opriri, la vilele cele noi de pe dreapta, înainte de a intra în Bolintin Deal. Acolo, majoritatea coboară la castel, adică „La Șontropel", lângă spital. Dacă nu oprește la Mihai Vodă, nu-i nimic, oprește la casa din lemn din apropiere. Zărești, fericit, luminile de la Baumit – punct de reper. Încă o oprire la ciobăniță sau la drumul spre Poenari și gata ! Am ajuns la Bolintin. Oare pe unde-o lua-o ? Să fim atenți, să coborâm la timp ! În fața liceului, e bine ! Coborâm, ne dezmorțim picioarele și pornim la drum, prin gropi și noroaie, spre casă. Încă o zi din viață s-a dus ! Mâine o luăm de la capăt !

Prietenie și recunoștință de la soare răsare. Corespondență din Hanoi

Începând cu anul 1966, când au sosit în România primii studenți din R. S. Vietnam și până în 1985, câteva mii de tineri vietnamezi au studiat la facultăți și institute de învățământ superior din aproape toate centrele universitare românești. Erau anii când poporul vietnamez ducea lupte grele cu armata invadatoare americană. Încrezători în victoria finală, conducătorii de atunci (cel mai cunoscut fiind marele Ho Chi Minh) au înțeles să-și protejeze elevii performanți și să-i trimită la studii în România prietenă. Așa am ajuns să am/avem colegi vietnamezi la Institutul de Petrol și Gaze din București, cu care, după cinci ani de studii am rămas buni prieteni, chiar și acum corespondând permanent.

În ziua de 30 noiembrie 2015 am primit următorul e-mail de la colegul Dang Tran Giao:

Dragi colegi

Mâine va fi Ziua Națională a României. Dorim României să fie înflorită, prosperă și bogată. Trăiască Republica România !

Cu stimă și dragoste,

Dang Tran Giao.

Impresionat de acest frumos mesaj, care exprimă recunoștința sinceră a prietenilor vietnamezi ce păstrează amintiri frumoase din anii lungi de studiu (un an pregătitor și cinci de școală superioară) departe de țara natală, i-am mulțumit și l-am rugat să detalieze manifestările care au avut loc pe 29 noiembrie la Hanoi. Iată răspunsul său:

Dragi prieteni,

În primul rând vreau să vă mulțumesc tuturor colegilor pentru răspunsul la mesajul meu adresat cu prilejul aniversării de 97 ani a zilei naționale a României.

Dragi prieteni,

Noi suntem membri ai Asociației de prietenie Vietnam-România (VN-R) și în fiecare an noi organizăm un meting (duminica la sfârșitul November). Duminica săptămânii trecute 29/11/2015 noi am adunat circa 350-400 foști studenți care au învățat în România pentru participare la mare meting pentru Aniversare și o mare Recepție. Alături de noi au fost și toți membrii Ambasadei României din Hanoi. Am invitat Ansamblu folclor și formația muzicală a Hanoiului. Multe cântece ca: Hai Dunărea mea; A căzut o frunză pe calea ta; N-ar trebui etc. au fost prezentate în limba Românească.

Colegul nostru Le Van Vin a terminat Universitatea Gheorghe Asachi din Iași și a tradus poeme Mihai Eminescu: 1/ Și dacă... 2/ Ce e amorul ?; 3/ De ce nu-mi vii; 4/ La steaua.

Și multe poeme pe care le-am scris despre România cu sufletul meu. Cam 6-7 poeme am publicat în revista Asociației de prietenie VN-R și pe website (viromas.org).

Timp de două săptămâni am primit o delegație din județul Tulcea care a vizitat Vietnam și o delegație de la Universitatea de Petrol Ploiești condusă de d-l Prorector Prof. dr. Paraschiv Nicolae și decan Prof. dr. ing. Nistor Iulian care vor vizita Vietnam Petroleum Institute (VPI) din Vung tau city (95 km de Ho Chi Minh City) unde este cel mai mare oraș de petrol al nostru pentru a colabora în domeniul ingineriei de petrol.

Pe scurt v-am scris câteva activități ale Asociației de prietenie VN-R, în calitate de Vice-Președinte.

Încă o dată vă doresc multă sănătate, fericire și multe bucurii de Ziua Națională a României.

Cu stimă și respect

Dang Tran Giao."

Recunoștința este o floare rară. Tu, prietene Giao, ne-ai trimis un mare buchet. Îți mulțumesc în numele tuturor colegilor români și de ce nu, a tuturor românilor pentru emoționantul mesaj.

Al tău coleg și prieten,

Ștefan Crudu

Mersul târgului

Ștefan CRUDU

18.10.2015 – *A.M.P. scurtează târgul*

A devenit un obicei deja, ca înainte cu o săptămână de bâlciul anual de Sf. Dumitru să se elibereze incinta de tarabele metalice. Ca atare, mărfurile sunt așezate direct pe pământ, pe câte o bucată de plastic mizerabil. Suntem învățați, nu ne mirăm și nu comentăm. Civilizația pe care ne-o dorim e încă departe. Poate unii, cei mai tineri, o vor apuca. A.M.P. (antrepriza montaj panarame) a intrat în acțiune chiar mai devreme decât anul trecut, deranjând în final desfășurarea târgului și scurtându-i durata. De altfel, mulți producători nici nu prea vin, ca să evite situația. Cu toate acestea s-a vândut aproape tot. A fost puhoi de cumpărători – de, plină campanie de umplere a cămărilor pentru sezonul alb – care știu că duminica viitoare este ziua distracțiilor, în special. De-ar fi vreme bună pentru toți, că anul trecut a fost zăpadă și frig. Iar prezicerea Didinei, spoitoreasa care cerșește și se exprimă obraznic dacă este refuzată, că „să plouă duminică, gherțoilor", să fie o simplă răutate. Și ca s-o îmbunez pe Pythia noastră înfuriată i-am dat ofranda așteptată, respectiv un leu. Nu-i mult, dar leu cu leu se umple sacul și sacul ce-l duce permanent este mare. Ca-n poză.

25.10.2015 – *Bâlciul tradițional cu aspect oriental*

Încă de joi după amiază a avut loc deschiderea bâlciului anual de Sf. Dumitru, pentru care toată lumea s-a rugat să nu plouă sau să ningă ca în alți ani, stricând farmecul și afacerile. Azi am fost pentru prima dată să iau pulsul și câte ceva din ce mi-am propus. Impresia pe care mi-o fac depinde de strada pe care merg spre târg/bâlci. Am ales Palăncii ca să pot parca mai aproape și să nu car cumpărăturile pe distanță mare. A plătit vărul Marian taxa de parcare (5 lei) unor spoitorași care fac bani (ilegal ! – dar cine vede ?) din domeniul public în aceste 4-5 zile. Gheșeftul lor devine și el tradiție. Ca și strada (DJ-601) plină de noroi și apă. C-așa-i la noi respectul pentru oaspeți. În incinta târgului/bâlci și în exterior, pe străzile laterale până la Sabar, lume luminată gustând-mâncând preparate la grătar. Cea mai etalată și vândută este firește pastrama, dar și carnea de berbecuț, brânza, cârnați de oaie sau porc etc. Urmează legumele de sezon (cam puține și scumpe față de anul trecut). Artizanat original, autentic, ioc ! Doar Coman Ion din Ciolpani-Pisc cu oale frumoase și un altul din Covasna cu căni și străchini, restul chinezisme. Câțiva lingurari cu linguri, scaune, tocătoare, boluri care se pot numi autentice (ei chiar lucrau pe loc). Turtă dulce, susan, inimioare. În zona instalațiilor diverse (ciocan, lanțuri, călușei, „crazy dance", mașinuțe electrice) tineret și zgomot. Pentru prima dată: baloane „nebune" pe apă. Un instantaneu interesant: un individ la un grătar fumegând cu o mână fuma (stânga), cu alta, folosind un cuțitoi întorcea micii și fripturile și

cu a „treia" își sufla mucii în noroiul frământat cu picioarele, dând gust la ceea ce manevra-întorcea pe grătar. De abia prididea, se cerea multă marfă. Lumea, familii întregi, serveau astfel de preparate și beau bere. Că o dată pe an este bâlci, nu-i așa ? Toată lumea câștigă. Mai puțin noi, fraierii care cheltuim de plăcerea momentului, a tradiției. Pentru mulți este afacerea anului. Pentru pastramagii plus, pe linia de producție, frații lor de suflet grătaragii și cârciumile improvizate pentru acest moment. Pe lângă ei, clasicii producători care se mișcă odată cu târgurile pentru a-și vinde produsele: ciurarii, lingurarii, lemnarii, pielarii sau cojocarii (din ce în ce mai puțini an de an și tot mai apăsați de vârstă). După ei nimeni ! Tradiția autentică dispare și posibil și târgurile. Pe lângă ei grădinarii autentici și cei vopsiți care-și umplu tarabele așezate în noroiul de pe marginea drumului cu diverse legume de sfârșit de sezon legumicol. Alte imagini inedite: contorsionista care-și arată... (în acest an circul tradițional cu „femeia șarpe" nu a mai apărut. Adio deci reptile și monștri. Deh, legislația !). Când tocmai discutam cu d-na Lucica din Bolintin Vale că nu văd niciun milog de profesie, ca din senin apare contorsionista. O vânzătoare de flori artificiale, strident colorate, spunea: „pe câți n-o fi ținând în spate asta !". Aluzie la profitorii care-i folosesc pe acești nefericiți și le adună câștigul.

Dar cea mai interesantă prezență în acest an am găsit-o în persoana (! ?) lui nea Vasile din Pitești, cum s-a prezentat (vezi foto). Cu un acordeon în brațe din care scotea niște slabe sunete apăsând pe clape, așezat pe un scăunel în mijlocul intrării pietonale de sud-est, primea micul obol: un leu. Cu puținul se face plinul. Secretul lui poate șoca. Nu știu de ce mi-a făcut mie următoarea mărturisire. Poate pentru că i-am spus că nu cred că este chiar din Pitești, ci posibil de la vreo margine cumva. Zâmbind cu răbdare pentru fotografie cu dinții răriți ca un gard de parmalâc, mi-a spus că da, vine din marginea de răsărit a Piteștilor, de la cimitirul „Reînvierea" unde-și are umilele oase. Fiind poate cel mai mare fan al bâlciului de Sf. Dumitru de la Bolintin de pe lumea cealaltă, o dată pe an pentru bună purtare și îndurare a celor ce conduc iadul unde-și trăiește eternitatea, primește o învoire. Când ajunge pe pământ își „mobilează" scheletul din cimitir cu ceva piele în zona vizibilă a capului iar restul acoperă cu haine ponosite găsite tot pe acolo și pornește spre Bolintin să nu piardă spectacolul, ca și-n acest an. Bruma de bănuți strânși îi dă la săraci pentru că nu au valabilitate dincolo, că poate ar obține mai multe zile de învoire, ungând – și acolo – unde trebuie. Speră ca oasele sale să ajungă la una din noile așezăminte mănăstirești aflate în proiect. Mi s-a părut deosebit de interesantă povestea lui, deși pare greu de crezut. Încă nu înțeleg de ce m-a ales pe mine să-i aflu povestea. Promit un interviu în exclusivitate de la el când vom ajunge colegi în iadul misterios și pe care-l voi trimite revistei *Sud*.

26.10.2015 – *Bâlciul de Sf. Dumitru, între rai și iad*

Raiul afaceriștilor de tot felul și iadul mizeriei datorate intemperiilor care se transformă în noroaie și băltoace. Precaritatea condițiilor (în acest an cu lucrări edilitare întârziate s-au conjugat mai mulți factori defavorabili) a fost chiar mai vizibilă decât anul trecut când a nins și temperaturile scăzuseră până la 3^0C ziua. Târg de coșmar din acest punct de vedere dar care, paradoxal, există/rezistă cu stoicism în fața intemperiilor și indiferenței. Optimismul nostru a ajuns într-o fază critică: oare cât de jos se mai poate coborî și noi să mai putem să ne bucurăm de ceva ce nu (mai) există: starea de normalitate și respect față de cetățean, de aici și de aiurea. Un caz ce trebuie studiat de cineva. Unii, așa cum am spus mai înainte, prosperă și strâng mai mult decât bine în aceste patru zile pline de vizitatori, mari și mici: proprietarii de instalații de distracție, micii negustori ambulanți cu diversele nimicuri „chicioase" chino-turcești de bazar, grătaragii mai mici și cei cu amenajări mai extinse cu rang de bufet cu băuturi și grătare cu specialități de zalhana, spoitorii parcagii ad-hoc pe domeniul public etc. Haosul este totuși profitabil pentru mulți. Pentru alții se lasă cu gust amar. Tradiția se menține dar se transformă într-un balamuc al dezordinii și mizeriei. Am văzut ce se mănâncă și cum se prepară. Fiind relativ cald, muștele înviate își completau rezervele pentru iarnă cu zemurile cărnii de miel sau de porc expuse pe mese în praful ridicat de pe drum de forfota continuă a oamenilor atrași de acest talmeș-balmeș. Nimic nu mă mai impresionează. Dar totul mă interesează. Și consemnez pentru luare-aminte și cunoaștere. Cu toate riscurile am cumpărat și pastramă și telemea de oaie și legume, arpagic și o frumoasă oală cu toartă. Iar în final un fus (era singurul – cine ce mai toarce azi) cu multiple funcțiuni (una e că înțeapă), armă simbolică pedepsitoare. Și m-am plimbat și în zona cu muzică la maxim, cu distracții și atracții, cu trageri la forță și la roata norocului, la papagalii care trag cu ciocul ghiocul și norocul (pe 2016), unde nimeni nu pierde, toți câștigă (experiență sau brichetă, muzicuțe, jucărele și mărgele, ace, brice și... ce n-ați mai văzut și n-ați mai auzit, bani să iasă). Un leu tragerea. Fete amețite, o bere și-un mic, o iei pe nimic. Asta-i bâlciul neamule. Pastramă, cârnați de oaie, de porc, brânză telemea, de capră sau oi, totul pentru voi ! Singura voastră grijă: să dați banul. Jupânul se tocmește, fraierul plătește. Total cheltuit în 2 zile: 2 milioane vechi ! Nu mi-am luat căciulă, nu mi-am luat curea. Iarna este grea, vai de mama mea ! Să ne vedem și la anul, oameni buni ! Mai puțin toleranți, mai cum ar trebui. Sf. Dumitru să ne dea mai multă înțelepciune, din mare mila lui. Amin.

P.S. În octombrie, târgul din Bolintin Vale a împlinit 140 de ani. Se aproba funcționarea târgului săptămânal de Consiliul Județean Ilfov în ședința din 15 octombrie 1875. (BJAN Ilfov, Fond *Prefectura județului Ilfov*, ds. 54/1911, f. 231.)

1.11.2015 – *Brumar își arată colții*

Cum era de așteptat, bruma a apărut în forță afectând grădinile de legume. Grădinarii nu au așteptat până în ultima clipă și au cules de zor puținul acestui sezon deloc darnic. Pentru că au evitat bâlciul, au adus astăzi destule legume pe care le-au expus pe pământ, pentru că tarabele deplasate cu ocazia bâlciului încă nu au fost readuse pe poziții. Simetrie perfectă cu acum două săptămâni. Numai că atunci era cald, iar acum tremurăm la propriu. Se cumpără: ardei grași și capia semi-roșii (la 2 lei/kg), gogoșari asemănători la 3 lei/kg, roșii zise românești la 4 lei/kg, conopida 2,5-3 lei/kg sau la bucată. Încă se găsesc și vinete la 2,5 lei/kg. E clar că sunt ultimele culese de pe câmp. Toamna e totuși frumoasă. Să ne bucurăm.

8.11.2015 – *Varza de toamnă la preț istoric*

Efectele verii extrem de călduroase se văd acum și în prețul legumelor. Varza a stagnat din creștere și s-a prelungit timpul de învelire și dezvoltare. Producătorii au așteptat până spre sfârșitul lunii octombrie recoltarea, astfel că prețul a fost de la început foarte mare. Cererea a explodat și prețul a crescut rapid. Dacă joi am cumpărat direct de la producător (Poiana) cu 1,20 lei/kg (negociat) în târg s-a vândut cu 2 lei/kg, cumpărătorii stând la coadă la cele câteva mașini cu varză adusă de spoitorii deveniți acum intermediari de sezon. Din Poiana, Lunguleț sau Brezoaele o luau en-gros cu 1 leu/kg și apoi imediat o revindeau la preț dublu. Anul acesta, în prețul sarmalelor, grosul cheltuielii îl va avea varza murată nu carnea. Deci, producătorii își vor vinde și ciufurile, cum zic ei la varza afânată, pe care de obicei o dădeau la animale. Și restul legumelor s-au scumpit de la 2 lei/kg la 2,5 lei/kg în general (ultimii ardei, ceapa etc.). Varza roșie: 3,5 lei/kg iar păstârnacul și pătrunjelul de rădăcină 6 lei/kg. Cam prea scumpe și e abia începutul prețurilor mari. D-aia când agricultura merge prost, cad guvernele. Țăranii, câți mai sunt, nu au niciun rol însă în această afacere.

15.11.2015 – *Toamnă târzie de lăsata secului*

Surpriză plăcută la acest moment calendaristic. Soare, vreme călduță și abundență nesperată de marfă, de toate felurile. Oferta a depășit însă disponibilitatea de cumpărare (micșorată din cauză că oamenii s-au aprovizionat deja pentru sezonul rece, iar pensionarii nu și-au încasat pensiile). Conform aprecierilor vânzătorilor, zi slabă. Tarabele celor cu brânză și carne zăceau pline. Foarte multe fructe, legume și zarzavaturi proaspete: salată verde, spanac, frunze de țelină, mărar și pătrunjel ca vara. Doar varza (multe ciufuri însă) s-a menținut la 2 lei/kg. În rest prețuri corecte, cele mai multe de 2 lei/kg (față de 2,5 în medie acum o săptămână).

22.11.2015 – *Încă-i toamnă, încă-i bine !*

Surprinzător acest sfârșit de toamnă pe meleagurile de sud ale Munteniei. Cald peste normal, ziua și noaptea. Drept urmare, târgul este peste așteptări. Plin de cumpărători care au ofertă cu totul specială. Legume de toate sortimentele, zarzavaturi și fructe la prețuri corecte (doar varza, tot la 2 lei/kg). Păsăret ca la expoziție. Ultimele vinete (!) la 2-3 lei/kg. Conopidă: 3 lei/kg. Carne, lapte, brânză. Cerealele sunt pe mâna speculanților care te „fac" pe față. Vecinii dinspre răsărit ai târgului, spoitorii – urmașii lor – au devenit deja ofertanți de orice: varză, cereale (de unde ?), țevi, legume (cartofi, ceapă), păsări etc. Fără resentimente, ei vor compromite târgul. Se impune mutarea locației într-o zonă neutră, în afara localității. Asta și pentru că târgul este deja sufocat, iar suprafața disponibilă prea mică pentru un proiect fezabil. Asta dacă se vrea menținerea acestui târg.

29.11.2015 – *Adio, toamnă !*

De fapt ai fost chiar Doamnă. Ai reușit să mai completezi lipsurile verii (excesiv de călduroasă și secetoasă). Ai trecut cu bine trimestrul tău cu notele cele mai bune la aproape toate „materiile": legume, zarzavaturi, fructe etc. Mai puțin la varză, dar nu din vina ta. De câteva zile a cam venit iarna, cu ploi și frig, dar cu rezervele de la tine o vom trece cu bine. Îți mulțumim pentru dărnicia ta.

6.12.2015 – *Târg zgribulit*

Ceață, umezeală, frig. Marfă diversă. Vânzătorii s-au pregătit de Moș Nicolae, dar socoteala de acasă nu s-a potrivit cu cea de la târg. Cumpărătorii nu s-au înghesuit. Carnea a rămas pe tarabe. Lumea chiar ține post și se duce la slujba de la biserică ? Covrigi, fructe, legume, zarzavaturi pe alese și la prețuri convenabile. Varietate care te îmbie. Cine nu a fost, a pierdut. Se apropie cu pași repezi Crăciunul.

Revista *Sud* dorește mulți ani târgului, însă nu plin de bălți și noroi ca azi, ci așa cum merită acestă bătrână emblemă a Bolintinului ajunsă la 140 ani împliniți. La mulți ani bolintineni și prieteni care iubiți târgul !

Centrul de etică și Stategii

Într-o superbă zi de toamnă, pe 23 octombrie 2015, a avut loc inaugurarea sucursalei Bolintin Vale a Centrului de Etică și Strategii. Evenimentul a avut loc în prezența d-lui Gheorghe Dragomir (președinte), a membrilor Asociației pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu, a unor personalități locale, a reprezentanților presei și cu o numeroasă participare a localnicilor și a fost circumscris manifestărilor mai ample cuprinse în festivalul Toamna Culturală Bolintineană 2015.

Cuvântul de deschidere a aparținut domnului Gheorghe Dragomir, președinte al Centrului de Etică și Strategii, care a explicat publicului prezent locul și rostul acestei organizații, subliniind importanța direcțiilor abordate. Urând succes noii suscursale, domnia sa i-a dăruit, prin intermediul domnului Vasile Grigore (președinte al sucursalei) o icoană ca „dar de casă nouă", dar și pentru a reaminti pururea bolintinenilor datoria pe care o au în apărarea și păstrarea valorilor naționale.

Centrul de Etică și Strategii continuă eforturile susținute de „Asociația România în lume" de a crea o comunitate de oameni, lideri și antreprenori, care, prin expertiza lor, pot ajuta la îmbunătățirea mediului economic, social și politic românesc.

Centrul de Etică și Strategii își propune să creeze modele de educație, pornind de la paradigma omului care a dobândit succesul bazându-se pe un sistem de valori morale și creând valoare în jurul lui.

Centrul de Etică și Strategii este o organizație nonprofit, persoană juridică română, de drept privat, fără scop patrimonial, apolitică, neguvernamentală, constituită în 2015 și înregistrată la Agenția Națională de Înregistrare Fiscală sub nr. 34428916/ 28.04.2015.

Membrii fondatori și ai Consiliului Director sunt: Gheorghe Dragomir (președinte), Vlad Dragomir și Codin Sebastian Caradimu.

Viziune:

– Schimbarea modului de gândire al factorilor politici și guvernamentali, al asociațiilor socio-profesionale, societății civile, mediului universitar și academic privind modul de guvernare;

– Regândirea modelelor de dezvoltare economică, punând accent pe încurajarea economiei sociale;

– Schimbarea concepției asupra lumii, a raporturilor noastre cu natura, a concepției despre bogăția economică etc.

– Crearea unui grup de reflecție multidisciplinar, unde să fie stimulate și facilitate contactele și dialogul pe probleme de politică internă și externă, geoeconomie, geopolitică, terorism, evoluții privind economiile din zone emergente și influențele pentru economiile țărilor UE și în mod direct pentru economia României.

Misiune:

Elaborarea unei Strategii Sectoriale care să proiecteze interesele naționale pe termen mediu și lung, în contextul integrării profunde a României în UE și NATO și a evoluțiilor politico-economice și militare internaționale și regionale.

În acest sens Centrul de Etică și Strategii va organiza mese rotunde, workshop-uri, conferințe, simpozioane, dezbateri cu parteneri din țară și din străinătate care împărtășesc ideea de a genera o nouă atitudine față de clasa politică și instituțiile statului (care trebuie să înțeleagă că sunt în slujba cetățeanului, căruia să-i respecte demnitatea, drepturile și libertățile guvernamentale și în fața căruia să răspundă).

Pentru aducerea la îndeplinire a acestei Misiuni, Centrul de Etică și Strategii își propune elaborarea „Manualul Omului de Stat", un ghid necesar pentru pregătirea de bune caractere, care să slujească, cu profesionalism și responsabilitate, interesele cetățeanului.

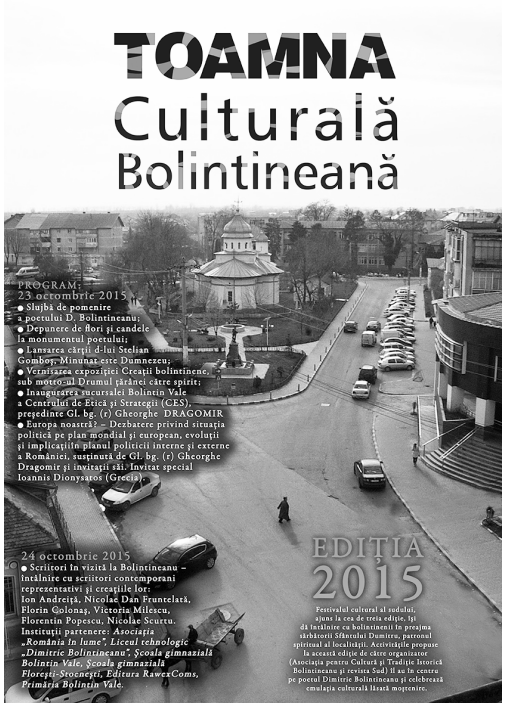
Sucursala Bolintin Vale a Centrului de Etică și Strategii, în cadrul reuniunilor lunare pe care și le-a propus, va supune dezbaterii și analizei o serie de teme menite să sprijine ducerea la îndeplinire a Misiunii enunțate. Prima dintre ele, care va fi abordată în cadrul întâlnirii programate pentru ziua de 17 decembrie 2015, începând cu ora 19.00, la sediul sucursalei (care coincide cu cel al Asociației pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu) va fi: *Drepturile și libertățile cetățenilor în era terorismului global*. În viitor, ne propunem să dezbatem teme precum: *A fi creștin într-o Europă laicizată și în pragul islamizării*; *Terorismul – amenințare reală sau manipulare ?*; *Rusia și Turcia – colacul de salvare al Europei ?*; *Islamizarea Europei – pericol real sau țintă falsă ?*; *Decizia rațională și raționalitatea deciziilor politice* etc.

Vă puteți anunța participarea la numerele de telefon ale redacției sau la e-mail revista_sud@yahoo.es.

TOAMNA CULTURALĂ BOLINTINEANĂ 2015

Cronicar

Festivalul ***Toamna Culturală Bolintineană*** a fost inițiat în urmă cu trei ani și este organizat de Asociația pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu, pentru a da ocazia rememorării, la ceasul „recoltei", a evenimentelor și evoluțiilor socio-culturale ale anului scurs, de a face un bilanț al realizărilor, fiind, de asemenea, un nimerit prilej de întâlnire a prietenilor spirituali ai Bolintinului. Să nu uităm și contribuția pe care acest eveniment o are la creșterea nivelului și prestigiului cultural al localității care a dat României un nume precum al marelui scriitor Dimitrie Bolintineanu.

Toamna Culturală Bolintineană 2015 a debutat oficial pe 20 octombrie, odată cu deschiderea către public a expoziției de fotografie și exponate *Bolintin Vale prin istorie*, menită să descrie locuirea în această zonă din Neolitic și până astăzi. Buna desfășurare a acestei activități și-a asumat-o Ciprian Necșuțu, cel care prin modul în care și-a dus-o la îndeplinire a primit felicitările sincere ale vizitatorilor și mulțumirile organizatorilor. Un exemplu al omului potrivit la locul potrivit, un demn urmaș

și emoționantă slujbă de pomenire pentru poetul Dimitrie Bolintineanu, în biserica Adormirea Maicii Domnului, oficiată de preoții Ion Șerban, Nicușor Beldiman și Anania Avram. A urmat depunerea de flori și candele la monumentul și mormântul în același timp, poetului bolintinean, după care, asistența care devenise numeroasă s-a deplasat la sediul Asociației pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu, unde urma să aibă loc unul dintre momentele importante ale zilei. El a fost reprezentat de inaugurarea sucursalei Bolintin Vale a Centrului de Etică și Strategii, al cărui președinte este Gl. bg. (r) Gheorghe Dragomir.

După cuvântările de deschidere rostite de domnia sa și de d-nul Vasile Grigore, acesta din urmă, din calitatea de reprezentant al organizatorului, a invitat publicul să viziteze expoziția mai înainte amintită, unde Ciprian Necșuțu și-a asumat și sarcina de ghid. Ținem să evidențiem prezența, alături de membrii Asociației, a preoților Ion Șerban și Nicușor Beldiman, profesorilor Andreea Grigore, Gianina Mehedințu, Emilia Mihalache sau Florin Iordache, a domnilor Victor Dobrișan, Marin Ceaușu, Ionel Chiva, Ion Ceaușu, Valerian Crețu-Taulescu etc.

Pentru continuarea manifestărilor s-a ales ca locație sala de evenimente a Liceului Tehnologic „D. Bolintineanu", unde primitoarele gazde (director Mihaela Enache; director adj. Mădălina Dionysatos) au asigurat un cadru adecvat. Aici, după prezentarea cărții teologului Stelian Gomboș, Minunat este Dumnezeu, a avut loc o sesiune de cuvântări și discuții privind situația politică pe plan mondial și european, evoluții și implicații în planul politicii interne și externe a României, susținută de Gl. bg. (r) Gheorghe Dragomir. Au luat cuvântul Ioannis Dionysatos, Constantin Bărbuță, Mihaela Enache și Vasile Grigore, după care s-au pus întrebări și s-au făcut comentarii din

(continuare în pag. 19)

(urmare din pagina 18)

public, atât din partea elevilor cât și asistenței.

Cea de a doua zi a festivalului, 24 octombrie, a fost dedicată dacă nu exclusiv, atunci în covârșitoare majoritate literaturii. Locul desfășurării, consacrat de celelalte ediții, a fost Sala de Consiliu a Primăriei Bolintin Vale. Înainte ca publicul și invitații să se adune aici, s-au îndreptat către expoziția *Bolintin Vale prin istorie*

unde au fost îndrumați de „muzeograful" Ciprian Necșuțu și apoi au adus un omagiu poetului Bolintineanu.

Deschiderea propriu zisă a evenimentului a căzut în sarcina aceluiași Vasile Grigore, care după cuvintele de bun venit a anunțat cele două mari teme ale întâlnirii: revista *Sud*, intrată în cel de al douăzecilea an de apariție și despre cele mai noi apariții editoriale ale invitaților.

Despre revista *Sud* au vorbit pe rând: Constantin Bărbuță (colaboratorul cu cea mai veche și continuă prezență; despre începuturi și coagularea echipei), Florentin Popescu (despre colaborarea cu regretatul C-tin Carbarău și despre perioada când a ocupat funcția de redactor șef adjunct și cea de redactor șef), Emil Păunescu (unul dintre primii colaboratori și redactor șef adjunct; despre importanța revistei pentru județ, salutând continuitatea ei), Florică Dan (a depănat amintiri și a pomenit nume mari ale literaturii contemporane care au colaborat la *Sud*),

Cuvântul doamnei Victoria Milescu, cu o colaborare veche și permanentă la revistă, a avut darul de a asigura legătura cu cea de a doua temă a întâlnirii. După o introducere în amintirile legate de regretatul redactor șef Constantin Carbarău și-a prezentat cărțile de poezie apărute în 2015: *Cenușa verii* și *Feeding illusion*, ambele la Editura eLiteratura, citind apoi din fiecare.

Doamna Iuliana Paloda-Popescu, poetă prolifică, sensibilă și cu predilecție către poezia sacră și-a prezentat volumul *Semnul Îngerului*, apărut în 2015 la Editura RawexComs.

Apoi, domnul Florentin Popescu ne-a vorbit despre revista lunară de cultură *Bucureștiul literar și artistic* și despre activitatea de redactor șef. De asemenea, despre cele câteva volume de istorie, critică literară și memorialistică care i-au apărut în acest an.

Profesorul Nicolae Scurtu a abordat mai întâi chestiunea revistei *Sud*, care ocupă cu succes un gol în punerea în valoare a creatorilor literari din zonă, pomenind mai multe nume, dintre care pe Mihai Constantinescu din Ogrezeni sau Nicolae Cartojan. Consideră că zona Bolintin are un mare potențial creator. Își prezintă cele mai recente apariții literare: *Contribuții la bibliografia revistei Convorbiri literare* și *Săluc Horvat și contemporanii săi*. La final, face o foarte frumoasă și prețuită donație de cărți pentru biblioteca Asociației: *Bucureștii Vechi. Documente iconografice*, București, 1936 și N. Cartojan, *Istoria literaturii române vechi*, București, 1940.

În continuare, scriitorul George Theodor Popescu a vorbit elogios despre revista *Sud*, al cărei colaborator permanent dorește să redevină, citind totodată un text dedicat lui C-tin Carbarău.

Cuvântul domniei sale a fost completat de intervenția profesorului Florin Iordache, care a abordat tot problematica fenomenului cultural sud-ist.

Doamna prof. Gianina Mehedințu, de la școala Stoenești, a evidențiat importanța lecturii în formarea unei personalități și despre șansa elevilor prezenți de a cunoaște mari autori contemporani.

Doamna Milica Dan a continuat această idee și a subliniat importanța contactului cu scriitorii pentru generația școlară.

Editorul Raluca Tudor a adus un omagiu și și-a exprimat recunoștința pentru C-tin Carbarău, alături de care a lucrat cu mare bucurie și de la care a învățat multe.

Au mai participat Gheorghe Dragomir, Daniel Trăistaru, Vicențiu Marciu, Nicolae Ciubuc, Vasile Ștefan, Gabriel Dragnea.

Manifestările aveau să se încheie târziu, în noapte, acoperite de zgomotele difuze ale marelui bâlci de Sf. Dumitru, cu miresme de pastramă și vin tânăr, vegheate de fruntea înaltă a Poetului.

Acoperirea media a evenimentelor s-a datorat Televiziunii „Valahia" din Giurgiu (reporter Emil Talianu), revistei *Bucureștiul literar și artistic* și revistei *Sud*, iar cea din mediul digital lui Ciprian Necșuțu. Lor le adresăm mulțumirile noastre.

Instituții partenere: Asociația „România în lume", Liceul tehnologic „Dimitrie Bolintineanu" Bolintin Vale, Școala gimnazială nr. 1 Bolintin Vale, Școala gimnazială Florești-Stoenești, Editura RawexComs, Primăria Bolintin Vale.

Cu precizarea că acoperirea financiară a festivalului a fost realizată exclusiv din contribuțiile particulare ale unora din membrii Asociației pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu (Marian Grigore, Constantina Chiva, Fănela Constantin, Constanța Crudu, Ștefan Crudu, Florică Dan, Milica Dan, Vasile Grigore, Mioara Mănescu, Ciprian Necșuțu, Nicolae Stoica, Constantin Vasile – dintre care trebuie special remarcați Marian Grigore, Ștefan Crudu și Ciprian Necșuțu) și a câtorva iubitori de cultură și Bolintin (Viorel Țăruș, Traian Dumitrache, Alexandru Grigore, Niculina Grigore, Andreea Grigore), ținem să subliniem că fără sprijinul lor dezinteresat nimic nu ar fi fost posibil.

Bucuria de a dărui

Joi 10 decembrie 2015, în sala de sport a Școlii Gimnaziale nr. 1 din Bolintin Vale a avut loc un spectacol caritabil intitulat „Bucuria de a dărui". Inițiatori au fost: Asociația Creștină „Sf. Spiridon Ocrotitorul Copiilor", „C 54 Photography" și grupul Facebook „Zona Bolintin". Au participat elevi și profesori de la Școala Gimnazială nr. 1 Bolintin Vale, Școala Gimnazială Malu Spart, Grădinița nr. 1 Bolintin Vale, Liceul Tehnologic „Dimitrie Bolintineanu" din Bolintin Vale. Îndrumați cu dăruire de profesori, copiii costumați foarte frumos în funcție de repertoriul ales s-au întrecut în a cânta colinde, în recitări, dansuri și cântece cu priză la auditoriul extrem de numeros (colegi și părinți). Ne este greu să remarcăm pe cineva anume deoarece toți - cadre didactice și elevi - s-au prezentat foarte bine. Totuși, subiectiv fiind, mi-a rămas în memorie dansul țigănesc al școlărițelor din clasa a II-a coordonate de înv. Mihaela Călinescu. Desfășurarea impresionantă de adevărate „minitrupe" aflate parcă în competiție a necesitat o organizare pe măsură pentru care conducerea școlilor și liceului merită felicitări. Pe un fond muzical bine ales s-a reușit un spectacol de înaltă ținută. Sala de sport, foarte încăpătoare pentru numerosul auditoriu, nu are o acustică corespunzătoare dar se dovedește salvatoare în lipsa uneia adecvată constructiv. La buna desfășurare a acestei manifestări și-au adus aportul numeroși voluntari inimoși: Mircea Paraschiv (tată fericit al unei frumoase domnișoare de 4 ani), care a avut ideea organizării acestui eveniment, Stan Viorel, Marius Dumitru, Mădălina Barhan, Alexandra Ene, Sofia Luminița, Luciana Tudor, Mariana Ștefan, Cristian Tudor, Emilia Bordieru.

Prezentatorul spectacolului a fost Cătălin Tudose. Iar Moș Crăciun, obosit de drum, le-a oferit tuturor protagoniștilor daruri dulci. Fondurile strânse cu acest prilej se vor da ca ajutoare copiilor cu probleme financiare din Bolintin Vale, Malu Spart și Crivina. Parteneri la realizarea acestui eveniment cultural-educativ și caritabil au fost: Primăria Bolintin Vale, Liceul Tehnologic „Dimitrie Bolintineanu", Grădinițele Bolintin Vale și Crivina, Școala Generală Malu Spart, Gimnaziul nr. 1 Bolintin Vale, Asociația sportivă Taerobik Gedoteam și Asociația pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu care a consemnat cele de mai sus pentru revista *Sud*.

Cronicar

Reviste primite la redacție

Litere, anul XVI, nr. 11 (188), noiembrie 2015, revistă lunară de cultură a Societății Scriitorilor Târgovișteni. Director Tudor Cristea; Redactor șef Mihai Stan.

Bucureștiul literar și artistic, anul V, nr. 11 (50), noiembrie 2015. Director Coman Șova; Redactor șef Florentin Popescu.

Actualitatea literară, anul VI, nr. 53, noiembrie 2015, revistă a Unirii Scriitorilor din România editată de Societatea Culturală Lugojpress. Director Nicolae Silade; Redactor șef Remus V. Giorgioni.

Observator cultural, anul XVI, serie nouă, nr. 537 (795), 22-28 octombrie 2015. Redactor șef Carmen Mușat; Redactor șef adjunct Ovidiu Șimonca; Secretar general de redacție Alina Purcaru.

Mozaicul, anul XVIII, nr. 10 (204), 2015, revistă de cultură editată de AIUS Printed. Director Nicolae Marinescu; Redactor șef Constantin M. Popa; Secretar general de redacție Petrișor Militaru.

Mesagerul de Covasna, nr. 1463, 9 octombrie 2015. Director Maria Graur.

Pro Saeculum, anul XIV, nr. 5-6 (105-106), 15 iulie-1 sept. 2015, revistă de cultură, literatură și artă editată de Vranpress Media. Director executiv Nina Deșliu; Redactor șef Rodica Lăzărescu.

Oglinda literară, anul XIV, nr. 168, decembrie 2015, revistă de cultură, civilizație și atitudine editată de Asociația Culturală „Duiliu Zamfirescu" Focșani. Redactor șef Gheorghe Andrei Neagu.

Revista poate fi procurată, în București: de la Anticariatul UNU (str. Academiei), de la chioșcul de presă din Piața Romană (La Coloane) și de la sediul Editurii RAWEX COMS (Calea Griviței, nr. 403, Bl. R, sector 1); în Bolintin Vale: de la Librăria Traian Chiva și de la sediul redacției.

Cărțile se primesc pe adresa redacției (str. Partizani, nr. 41A, Bolintin Vale, Giurgiu), iar manuscrisele pe adresa de e-mail: revistasud@yahoo.com.

Revista "SUD" recomandă autorilor sudiști și din alte părți de țară Editura - RAWEX COMS, București, pentru publicarea unor volume de poezie, proză, teatru, eseu etc.

Indiferent de tiraj, pentru debutanți se oferă o reducere de 10%; pentru autorii publicați reducerea este de 5%.

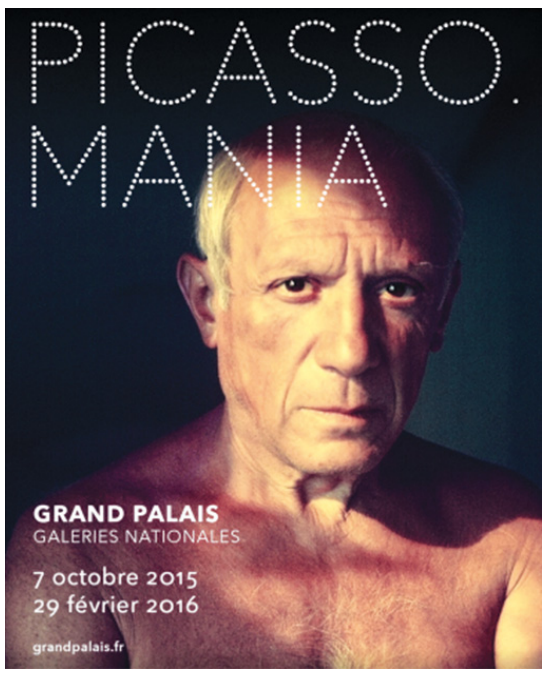
Editor: Raluca Tudor
Telefon editură: 0720 773209
Consilier editorial: Vasile Grigorescu
Telefon revista "SUD": 0786 455702

Picasso - filia

Florin COLONAȘ

Există o accentuată dragoste pentru Picasso, pentru opera sa atât de variată tematic, cât și pentru diferitele tehnici pe care le-a abordat.

Picasso a avut o viață tumultoasă, care se răsfrânge direct asupra subiectelor și a lucrărilor pe care le-a conceput și realizat în multele decenii de creație artistică. La acest final de an 2015, Picasso este din nou în centrul atenției, la Paris !

La Grand Palais, s-a organizat o expoziție denumită *Picasso-mania*, în care figurează lucrări ale ultimelor decenii, ale unor importanți artiști, dedicate operei sale, aflate într-un viu dialog cu opera andaluzului Pablo Ruiz, reprezentată prin lucrări de referință.

O a doua expoziție grandioasă este cea de la Muzeul Național Picasso din cartierul Marais, care la un an de la redeschiderea sa (a fost circa șapte ani în renovare), prezintă publicului un omagiu adus omului și operei sub titlul *¡Picasso !* Într-o traducere liberă: de unde a venit și pe ce culmi a urcat.

Semnele de punctuație în limba spaniolă sunt la fel ca și în română, dar cu deosebirea că semnul de exclamare (ca și cel de întrebare) se pun și înaintea unui cuvânt, propoziții sau fraze, însă în poziție inversată. De aceea organizatorii au întrebuințat pentru titlu semnul de exclamare în versiune castiliană, tocmai pentru a accentua traseul hispano-galic al maestrului.

Să vedem ce se întâmplă la Grand Palais.

Acum, pentru întâia oară se caută apropierea, într-un spațiu comun, a lui Picasso și a unor artiști care i-au dat un răspuns artistic print-o creație personală. Ansamblul operelor corespunde la trei momente artistice – cubism, pictura anilor '30 și perioada târzie – ca și la două opere fundamentale cu valențe iconografice: *Domnișoarele din Avignon* și *Guernica*.

Recepția stilistică pregnantă se referă la cubism. Cea de a doua, a anilor '30, cu acel stereotip al portretului picassian, față-profil, are răsunet la Roy Lichtenstein, Erró, Andy Warhol. Cel de al treilea moment este cel al marii întoarceri în avanscena artei contemporane. La începutul anilor '80 au fost două expoziții magnifice, care au ilustrat perioada târzie: una la Kunstmuseum din Basel și alta la Guggenheim (New York), intitulată *The Late Years* (1984), prin *bad-painting*, *street-art*, *figuration libre*. Așa se face că în expunere întâlnim artiști diferiți – David Huckney, care „umblă" la cubism, Faith Ringoldt cu acel *Picasso Studio* apropo de *Domnișoarele din Avignon*, în care în stânga, la șevalet, este chiar Don Pablo Ruiz ! Ca să nu mai vorbim de lucrarea lui Robert Colescott, *Domnișoarele din Alabama*.

În alte două mari lucrări semnate de Sigmar Polke – *fără titlu* 2006 și o alta a lui Ruchard Prince – *Fără titlu* (2011), sunt referiri la *Guernica*.

Zguduitoarea temă care a generat *Guernica*, care la rândul ei a influențat puternic lumea artistică, ne este dezvăluită și prin fotografii din atelier, din timpul gestației operei.

În Europa, grupul de artiști spanioli *Equipo Cronica*, a produs de asemenea opere inspirate din această capodoperă și au organizat chiar o expoziție *Guernica '69*.

În expunere mai există Jasper Johns, serigrafia germanului Martin Kippenberger (Picasso în slip, cu halatul de baie pe mâna stângă, ținând cu dreapta câinele de zgardă), Georg Basellitz (Der Liebespace), artistul haitian Jean-Michel Basquiat – un nou portret, intitulat *Picasso la 15 ani* – pentru a cita doar alți câțiva artiști prezenți pe simeze.

Figură emblematică a fotografiei olandeze, Rineke Dijkstra, pasionată a portretului, a adus o serie de elevi de gimnaziu și a postat pe trei ecrane pelicula după lucrarea lui Picasso – *Femeia plângând*, iar realizatoarea îi ascultă vizual pe micii spectatori, urmărind reacțiile lor la acest tablou dramatic de după *Guernica*, într-o peliculă plină de adevăr care durează 12 minute.

Să vedem ce se întâmplă și la Muzeul Picasso, din acel palat pe care un perceptor de taxe l-a stăpânit cu secole în urmă, astăzi somptuoasa clădire găzduind pe cinci niveluri un muzeu al comorilor picassiene.

Călătoria începe din subsolul clădirii, care se întinde și sub curtea interioară în care, în trecute vremuri, poposeau calești cu echipaje elegante, vizitii în livrea și cai cu harnașamente bătute cu ținte aurii. În acest spațiu generos al subsolului, cu tavane cu arcade și cu stâlpi hexagonali din piatră, în care arta constructorilor de altă dată te cucerește, se află o galerie de fotografii având ca temă pe marele artist, fie în atelier, fie „în civil". Sunt prezentate portretele pictorului, realizate de mari artiști ai fotografiei cum ar fi: Man Ray, Dora Maar, George Brassay, Arnold Newmann, Brian Bracke, Edward Quinn.

Muzeul acesta, care ocupă astăzi o suprafață considerabilă, prin amenajarea podului, care este de un farmec deosebit prin căpriorii de epocă, conservați și lăsați la vedere, la care se adaugă un pod suplimentar, pe circa o jumătate din lungimea primului, nu poate totuși găzdui bogăția de opere, fotografii și documente pe care Picasso le-a lăsat sau au fost donate de către moștenitorii săi. Pentru a vă da seama ce bogății cuprinde arhiva muzeului, accentuez faptul că un număr imens de obiecte din inventarul patrimonial al instituției nu au fost încă cercetate.

Între atâtea bijuterii, o fotografie de grup atrage atenția. Picasso împreună cu Cocteau, Eric Satie și Apollinaire. Iată un adevărat „careu de ași" !

Donația operelor s-a efectuat în 1973, iar în 1979 a fost prima expoziție la Grand Palais. În 1985 se deschide muzeul în vechea clădire renovată, iar arhitectul proiectant este răsplătit cu un prestigios premiu din partea Societății Arhitecților Francezi: *Echerul de Argint*. Apoi a urmat cea de a doua renovare și extindere, între 2007 și 2014.

Ringgold, *Picasso Studio*

La parter, pe simeze se află opere din perioada 1897-1921. Aflăm aici expuse picturi sau desene cum ar fi acele bijuterii în creion având tema mărului, sau splendidele studii de cap ale diferitelor personaje, alături de numeroase mulaje.

Întreg muzeul prezintă o gamă largă de lucrări în ulei sau în alte tehnici (acuarelă, desen, gravuri), dar și sculptură, mulaje, cărți, fotografii, publicații, manuscrise, căutând să ofere vizitatorului o imagine complexă despre un personaj fascinant, cu o activitate prolifică pe multiple planuri: artistic, social, politic. Ceea ce aș vrea să subliniez este punerea în pagină a tablourilor, majoritatea pe pânză. Alegea rame vechi, care făceau corp comun cu lucrarea. Tablourile înrămate de el au rame care la rândul lor sunt ele însele bijuterii, făcute de maeștri încadratori cu un secol sau chiar două înaintea tabloului. Muzeografii au considerat că cel mai înțelept lucru, la numărul mare de tablouri reîncadrate, provenite din donație, este de a face un prototip de ramă, un fel de casetă, cu margine albă, bine dimensionată, în care lucrările sunt excelent poziționate. Din când în când, printre aceste casete apar și tablouri înrămate de pictor, într-o simbioză pe care am putea-o denumi fericită.

O altă calitate a expunerii este aceea prin care o serie de exponate mari se alătură unor exponate mici, care sunt plasate vizibil și nu trec deloc neobservate. Un asemenea exemplu amuzant este cel al unei ilustrate trimise de Apollinaire, din Corsica, cu iscălituri „făcute" ca fiind ale unor scriitori și pictori morți la acea dată...

Această misivă apocrifă datează din 1907, cei doi făcând cunoștință în 1905.

Apollinaire este primul critic al ibericului devenit parizian, publicând o primă cronică în *La Plume* și în *Revue immoraliste*. Și, un fapt interesant: în 2016, în ianuarie, în binecunoscutul pavilion al Orangeriei se va deschide expoziția *Apollinaire și nașterea artei moderne*, marcând rolul major al poetului în propagarea artei moderne.

Revenind la lucrurile amuzante: o fotografie a lui Picasso și Olivier Pernand, plimbându-și câinii Fio și Frika prin Montmartre...

Tot la acest palier întâlnim faza cubistă 1908, alături de Bracque, cu o primă parte cezanniană și o a doua analitică și quasi abstractă, pentru ca în 1912 să existe o fază sintetică, în care apare *obiectul* și este utilizat colajul.

Dovadă a pasiunii puse în ateliere, a focului continuu al creației care-l mistuia, pictorul spunea: „Atelierul trebuie să fie un laborator !".

Un etaj mai sus apar acele *Baigneuses*, femeile care se scaldă. Marea și plaja dispar, rămâne doar corpul, dislocat ca materialitate picturală. Aici întâlnim, în vitrine și o serie de manuscrise picassiene – nu mai puțin de 280 de texte poetice, scrise fie în franceză, fie în spaniolă, cu însemnări ale datei și chiar ale orei la care au fost compuse. Este și perioada în care reinventează, retranscriind în manieră proprie, o serie de tablouri celebre cum ar fi *Dejunul pe iarbă* al lui Manet, *Femeile din Alger* al lui

Robert Colescott, *Domnișoarele din Alabama*

Delacroix, alături de teme din Velasquez.

Tot aici este și sculptura de mari dimensiuni *Omul cu oaia*.

La etajul superior găsim un Picasso înregimentat în lupta socială, cum ar fi acel tablou al *femeii care plânge*, dar și acea ilustrație din cotidianul *Paris Soir* cu *secera și ciocanul*, imagine simbol a comunismului. De fapt, în octombrie 1944, Picasso s-a înscris în Partidul Comunist Francez, rămânând, ca și compatriotul nostru Tzara (din 1945), chiar daca erau în stare latentă, simpli cotizanți, până la moarte, deși în 1953, după publicarea portretului lui Stalin în *Lettre français*, se distanțează de partid.

Pierre Daix spunea: „comunismul lui Picasso este o solidaritate și o experiență".

Apoi alte opere cu mesaj social: *Masacrul din Coreea*, sau luări de poziție în cazul procesului soților Rosenberg sunt pe larg prezentate prin tăieturi din ziarele vremii.

La cele două nivele superioare ale clădirii, în afara celor semnalate, întâlnim și celebrele *Capre*, sculptate sau ceramică, tehnica preferată în această parte a vieții, mărturie fiind și atelierul de la Vallauris, unde s-a dedicat acestei tehnici. Tot aici găsim și multe ilustrații la *Tauromahie*, ca și multe gravuri în diferite tehnici, gravura captivându-l de prin 1947 până la sfârșitul vieții.

Numeroasele lucrări, mari și mici, în cele mai variate tehnici, dovedesc fiecare în parte o măiestrie greu de egalat. De fapt, fiecare în parte reprezintă o izbândă a unei zile, o secvență din filmul unei vieți a unui mare luptător.

„Ca și scriitorii eu îmi scriu autobiografia. Lucrările mele, terminate sau nu, reprezintă pagini din jurnalul meu", scria simplu Pablo Ruiz Picasso.

Sud

Director fondator: Constantin Carbarău
Redactor șef: Vasile Grigore. **Senior editor:** Florentin Popescu
(tel.: 0246.270.633; 0720350555, revistasud@yahoo.com)
Colectiv de redacție: Ștefan Crudu (secretar general de redacție), Constantin Bărbuță, Constanța Crudu, Marian Grigore, Corneliu State, Gabriel Dragnea, Ciprian Necșuțu, Geanina Mehedințu
Prelucrare imagini: Mircea Paraschiv

Redacția și administrația:
Str. Partizani, nr. 41A, Bolintin Vale, județul Giurgiu

ISSN 1224-7367
PREȚ 5 lei

Concepție grafică: Raluca Tudor
RAWEXCOMS
Editura RAWEX COMS SRL
ralucatudor2000@yahoo.com; 0720 773209

Tipar: Oscar Print

Revista Sud publică opiniile colaboratorilor săi oricât de diverse ar fi acestea. Responsabilitatea pentru conținutul fiecărui text aparține, în exclusivitate, autorului.